HUMPPILAN KUNTA

Tilinpäätös 2025

Khall 17.08.2026 117 §

Kvalt 21.10.2026 32 §

Johdanto ... 3
1. Toimintakertomus ... 4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus ... 4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset ... 5
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys ... 8
1.4 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa ... 9
1.5 Henkilöstöhallinto ... 10
1.6 Riskit ja kehittymiseen vaikuttavat tekijät ... 13
1.7 Ympäristöasiat ... 13
1.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ... 14
1.9 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut ... 15
1.10 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut ... 17
1.11 Tase ja sen tunnusluvut ... 18
1.12 Tilinpäätöksen tunnusluvut selityksineen vuodelta 2025 ... 20
1.13 Vuoden 2025 kokonaistulot ja -menot ... 22
1.14 Talousarvion toteutuminen ja olennaiset poikkeamat ... 23
1.15 Konsernin toiminta ja taloudellinen tilanne sekä talousarviotavoitteiden toteutuminen ... 24
1.16 Talouden tasapainottaminen ... 26
1.17 Alijäämän kattamissuunnitelma ... 27
1.18 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut ... 28
1.19 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut ... 29
1.20 Konsernin tase ja tunnusluvut ... 30
1.21 Konsernin tase ja tunnusluvut ... 31
1.22 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet ... 32
2. Talousarvion toteutuminen hallinnonaloittain ... 33
2.1 Yleishallinto ... 33
2.2 Sivistyslautakunta ... 46
2.3 Elämänlaatulautakunta ... 54
2.4 Tekninen lautakunta ... 70
2.5 Käyttötalouden toteutuminen ... 80
2.6 Tuloslaskelman toteutuminen ... 87
2.7 Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen ... 88
2.8 Investointien toteutuminen ... 89
2.9 Rahoitusosan toteutuminen ... 92
3. Tilinpäätöslaskelmat ... 93
3.1 Tuloslaskelma ... 93
3.2 Rahoituslaskelma ... 94
3.3 Tase ... 95
3.4 Konsernilaskelmat ... 97
4. Tilinpäätöksen liitetiedot ... 100
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot ... 100
4.2 Tuloslaskelman liitetiedot ... 102
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot ... 104
4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot ... 108
4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot ... 109
5. Eriytetyt tilinpäätökset ... 110
5.1 Viemärilaitoksen taseyksikön tilinpäätöslaskelmat ... 110

6. Allekirjoitukset ja merkinnät 116
7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat 117

Johdanto

Hyvin laadittu tilinpäätös ei ole pelkästään taloudellinen raportti, vaan se toimii tärkeänä viestintävälineenä kuntalaisten ja muiden sidosryhmien suuntaan. Sen avulla rakennetaan luottamusta kunnan toimintaan, ja samalla se luo perustan tulevaisuuden suunnittelulle ja päätöksenteolle.

Laadukas tilinpäätös on rakenteeltaan selkeä, avoin ja helposti ymmärrettävä. Sen tulee täyttää kuntalain sekä tilinpäätöstä koskevien säädösten ja normien asettamat vaatimukset. Tiedon esittämisen tulee olla johdonmukaista ja läpinäkyvää, jotta lukija pystyy muodostamaan kokonaiskuvan kunnan taloudellisesta tilanteesta.

Toimintakertomuksessa on tärkeää kuvata keskeiset tiedot kunnan toiminnan ja talouden kehityksestä tilikauden aikana. Siinä tulee käsitellä strategisten tavoitteiden toteutumista sekä tuoda esiin mahdolliset poikkeamat tavoitteista riittävän selkeästi. Vaikka tarkastelun painopiste on päättyneessä tilikaudessa, toimintakertomuksessa voidaan tarkastella myös tulevien vuosien näkymiä toiminnan, talouden ja mahdollisten riskien näkökulmasta.

Tilinpäätöksessä tulee esittää kokonaiskuva koko kuntakonsernin toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta. Siinä kuvataan konsernirakenne sekä kunnan tytäryhteisöjen toiminta ja taloudellinen asema. Tunnuslukujen lisäksi on tärkeää analysoida, millainen merkitys konserniyhteisöillä on kokonaisuuden kannalta, ja miten ne vaikuttavat kuntakonsernin talouteen.

Tilinpäätökseen sisältyy useita liitetietoja, jotka täydentävät varsinaista tilinpäätöstä tarkemmilla ja yksityiskohtaisemmilla tiedoilla. Näihin kuuluvat esimerkiksi tase-erittelyt sekä tiedot vastuista ja sitoumuksista. Liitetietojen avulla valtuutetut, muut päättäjät ja kuntalaiset voivat perehtyä asiakirjan sisältöön tarkemmin ja muodostaa perustellun käsityksen kunnan taloudellisesta tilanteesta.

Erityisen tärkeää on, että tilinpäätös on selkeästi kirjoitettu ja helposti luettava. Julkisen hallinnon toiminnan tulee olla mahdollisimman avointa, mikä tarkoittaa sitä, että asiakirjoissa käytetty kieli on ymmärrettävää myös niille, joilla ei ole erityistä talousalan asiantuntemusta.

Tärkeintä on, että tilinpäätös antaa totuudenmukaisen kuvan kunnan taloudesta ja toiminnasta päättyneellä tilikaudella. Kaikki olennaiset tiedot tulee esittää avoimesti niin, että lukijalle muodostuu selkeä käsitys tilanteesta, eikä raportoinnista tai päätöksenteon taustoista jää epäselvyyksiä.

1. Toimintakertomus

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli ensimmäinen vuoteni Humppilan kunnanjohtajana ja samalla oppimisen, havahtumisen ja rohkean uudistumisen vuosi. Siirtyminen uuteen tehtävään ja muutto Humppilaan toivat mukanaan paljon uutta, mutta ennen kaikkea ne vahvistivat käsitystäni siitä, että Humppila on houkutteleva, lämmin ja elinvoimainen paikka asua ja tehdä työtä.

Keväällä käynnistimme Humppilan kunnan talouden kriittisen tarkastelun ja ryhdyimme laatimaan talouden tasapainottamissuunnitelmaa vastataksemme heikkoon talousnäkymään. Laadittu suunnitelma hyväksyttiin valtuustossa alkusyksystä, minkä jälkeen käynnistimme henkilöstön kanssa yhteistoimintaneuvottelut talouden tasapainottamisen edellyttämistä toimenpiteistä. YT-neuvottelut saatiin päätökseen joulukuussa, ja niiden tulokset yhdessä talouden tasapainottamissuunnitelman kanssa muodostavat tärkeän osan kunnan tulevien vuosien talouden ja toiminnan sopeuttamista.

Varautuminen kestävällä tavalla tulevaan edellyttää kulttuurinmuutosta kuntatyössä. Aloitimme syksyllä uuden kuntastrategian valmistelun, joka rakentuu ajatukselle siitä, että Humppila tekee rohkeasti asioita uudella tavalla: vähemmän, järkevämmin ja vaikuttavammin unohtamatta tietenkään sitä, että teemme työtä humppilalaisia varten. Tavoitteena on vahvistaa talouden kestävyyttä, tehostaa toimintaa ja suunnata resursseja niihin palveluihin ja toimenpiteisiin, joilla on suurin merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan elinvoimalle. Strategian jalkauttaminen arjen työhön on jo alkanut, ja se näkyy toimialojen kehittämisessä, päätöksenteossa ja toimintatapojen uudistamisessa.

Vaikka vuosi toi mukanaan paljon vaativia tehtäviä, se tarjosi myös vahvoja myönteisiä havaintoja. Humppilan lapset ja nuoret ovat aktiivisia ja osaavia – heissä näkyy tulevaisuuden Humppila. Kunnan vapaaehtoistoiminta on poikkeuksellisen laajaa ja laadukasta, ja se muodostaa tärkeän perustan koko kunnan elinvoimalle ja yhteishengelle. Meillä on osaamista ja lahjakkuuksia monilta aloilta, mikä näkyy arjen toiminnassa, paikallisissa tapahtumissa ja siinä ylpeyden tunteessa, joka humppilalaisia yhdistää.

Humppilan Humppa soi edelleen ja nyt myös uudelleen sovitettuna vahvana osana identiteettiämme – se symboloi iloa, yhteisöllisyyttä ja kykyä tehdä yhdessä. Näitä arvoja tarvitsemme myös tulevina vuosina, kun jatkamme työtä talouden tasapainottamisen, palveluiden kehittämisen ja kunnan elinvoiman vahvistamisen eteen.

Haluan lämpimästi kiittää henkilöstöä, luottamushenkilöitä, yrittäjiä, kolmannen sektorin toimijoita ja kaikkia humppilalaisia kuluneesta vuodesta. Vuosi 2025 osoitti, että yhteistyöllä, avoimuudella ja rohkeudella voimme rakentaa entistä vahvemman Humppilan.

Humppilassa 26.3.2026

Minna Ylikännö

kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto Kunnanvaltuusto on valittu vuosille 2021–2025

Kaario Reija	SDP	Puheenjohtaja
Hirvioja Vesa-Pekka	KOK	I varapuheenjohtaja
Ojanen Erkki	KESK	II Varapuheenjohtaja
Ahola Kari	KESK	
Autio Minna	VIHR	
Haaksi Tuomo	PS	
Huhtanen Marko	VAS	
Kankare Janne	KOK	
Ketola Marita	SDP	
Laaksonen Juha	KESK	
Leinonen Tanja	KOK	
Lintukangas Jukka	PS	
Mustonen Hannu	KESK	
Niininen Markku	SDP	
Paavilainen Mika	PS	
Remes Kimmo	KOK	
Räsänen Hannu	KESK	
Räsänen Reetta	KESK	
Räsänen Tiia	SDP	
Seuranen Markus	SDP	
Valtanen Johanna	KESK	

Valtuustopaikat puolueittain

- Keskusta	7 jäsentä
- SDP	5 jäsentä
- Kokoomus	4 Jäsentä
- Perussuomalaiset	3 jäsentä
- Vasemmistoliitto	1 jäsen
- Vihreät	1 jäsen

Kunnanvaltuusto 1.6.2025-31.12.2025 Kunnanvaltuusto on valittu vuosille 2025–2029

Ahola Kari	KESK	Puheenjohtaja
Leinonen Tanja	KOK	I Varapuheenjohtaja
Nikkanen Timo	SDP	II Varapuheenjohtaja
Haaksi Tuomo	PS	
Haarala Jaakko	KESK	
Hautala Virpi	KESK	
Hirvioja Vesa-Pekka	KOK	
Huhtanen Marko	SDP	
Kaario Reija	SDP	
Kallio Johanna	SDP	
Ketola Marita	SDP	
Laurila Leevi	KOK	
Mustonen Hannu	KESK	
Paavilainen Mika	PS	
Penttilä Petra	KOK	
Reunanen Rami	KOK	

Räsänen Hannu	KESK
Räsänen Tiia	SDP
Seuranen Markus	SDP
Sunell Krista	SDP
Torvinen Sini	KESK

Valtuustopaikat puolueittain

- SDP 8 jäsentä
- Keskusta 6 jäsentä
- Kokoomus 5 Jäsentä
- Perussuomalaiset 2 jäsentä

Kunnanhallitus 1.1.2025-31.5.2025

Jäsenet		**Henkilökohtaiset varajäsenet**
Ahola Kari pj.	KESK	Hannu Räsänen
Marita Ketola vpj.	SDP	Tiia Räsänen
Haaksi Tuomo	PS	Jukka Lintukangas
Kankare Janne	KOK	Hanne Seestie
Leinonen Tanja	KOK	Kimmo Remes
Niininen Markku	SDP	Markus Seuranen
Räsänen Reetta	KESK	Johanna Valtanen

Kunnanhallitus 1.6.2025-31.12.2025

Jäsenet		**Henkilökohtaiset varajäsenet**
Kaario Reija	SDP	Sunell Krista
Räsänen Hannu	KESK	Valtanen Johanna
Haarala Jaakko	KESK	Mustajärvi Sami
Huhtanen Marko	SDP	Seuranen Markus
Ketola Marita	SDP	Räsänen Tiia
Penttilä Petra	KOK	Laurila Leevi
Reunanen Rami	KOK	Remes Kimmo

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta tarkastaa ja valvoo talouden ja hallinnon toteuttamista kunnassa. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu kolme jäsentä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi.

1.1.2025-31.5.2025	**Henkilökohtaiset varajäsenet**
Paavilainen Mika pj.	Ari Valta
Mustonen Hannu vpj.	Outi Prehti-Vedenpää
Laaksonen Kari	Pentti Kauppi
Mattila Elena	Jouko Alhainen
Thynell Maaret	Marja Niittymäki

1.6.2025-31.12.2025	**Henkilökohtaiset varajäsenet**
Hirvioja Vesa-Pekka	Kari Laaksonen
Hautala Virpi	Hannu Mustonen
Lintukangas Jukka	Marcia Partanen
Niittymäki Marja	Leena Kallio
Thynell Maaret	Taru Kivinen

Keskusvaalilautakunta

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa. Kuntavaaleissa se huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta. Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Jäsenet 1.1.2025-31.5.2025	**Varajäsenet**
Riikka Nokkala pj.	Hannu Torvinen
Outi Prehti-Vedenpää vpj.	Arja Koivula
Pentti Kauppi	Kari Laaksonen
Kati Tiilikkala	Juhani Junttila
Ari Valta	Aila Alhainen
	Johanna Valtanen
	Reijo Syrjälä

Jäsenet 1.6.2025-31.12.2025	**Varajäsenet**
Outi Prehti-Vedenpää pj.	Arja Koivula
Riitta Nokkala	Sami Mustajärvi
Pentti Kauppi	Kari Laaksonen
Kati Tiilikkala	Verneri Perälä
Tea Uusimäki	Sini Torvinen
	Jorma Andersson
	Jouko Alhainen
	Janne Kankare

Kunnan organisaatio

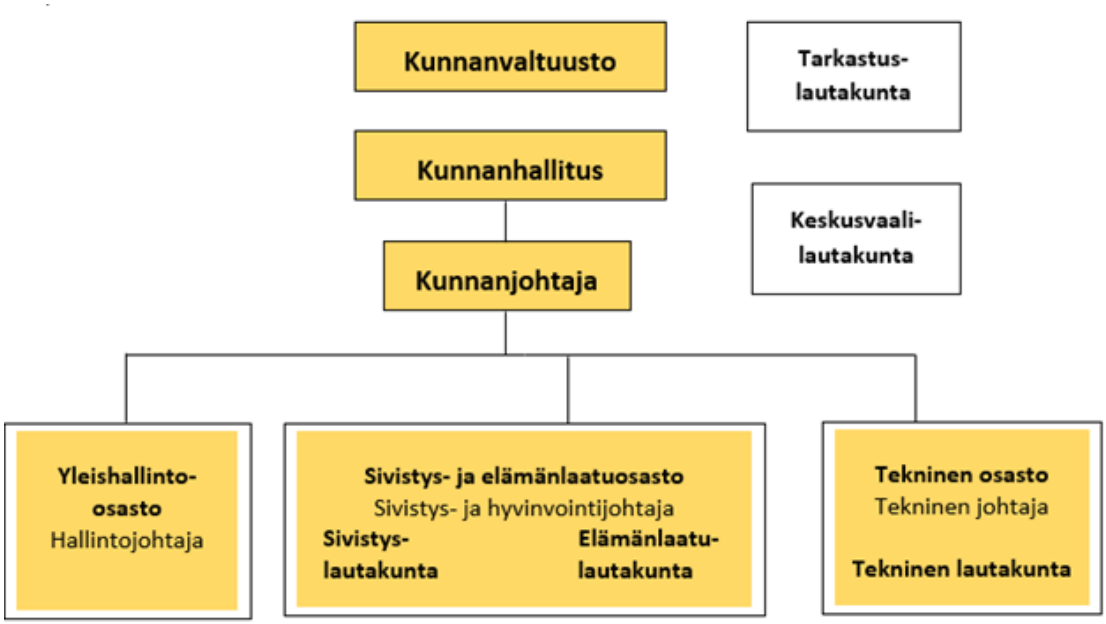

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien ja kuntayhtymien taloudellinen tilanne oli vuonna 2025 useiden tunnuslukujen perusteella heikko. Toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen, mikä tarkoittaa, että menoja jouduttiin rahoittamaan joko vähentämällä kassavaroja tai ottamalla lisää lainaa. Samalla kuntien velkamäärä kasvoi noin 700 miljoonaa euroa eli 3,4 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Kuntien taloustilanne vaihteli huomattavasti eri kuntien välillä. Yli sadalla kunnalla tilikauden tulos oli alijäämäinen ja noin kolmasosa Manner-Suomen kunnista teki tappiollisen tuloksen. Alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Tästä huolimatta mediaanikunnan tulos oli lievästi ylijäämäinen, noin 80 euroa asukasta kohden.

Kuntien toimintakulujen kasvuun vaikutti erityisesti työllisyyspalvelujen uudistus (TE-uudistus), joka lisäsi kuntien kustannuksia lähes miljardilla eurolla. Tämä heikensi kuntien toimintakatetta noin 7,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kunnat pyrkivät hillitsemään menojen kasvua omilla sopeuttamistoimillaan, kuten menojen karsimisella ja investointien tarkistamisella.

Lähivuosina kuntatalouden tunnuslukujen ennakoidaan pysyvän heikkoina. Tilanteen arvioidaan paranevan jonkin verran vasta vuosina 2028–2029, kun sote-uudistukseen liittyvien siirtolaskelmien tarkentumisesta johtuvat valtionosuuksien jälkiperinnät päättyvät. Koko ennustejakson ajan kuntataloutta rasittaa pysyvä rakenteellinen epätasapaino tulojen ja menojen välillä. Tämä tarkoittaa, että kuntien menot kasvavat nopeammin kuin tulot. Tämän seurauksena yhä useampi kunta voi joutua arviointimenettelyyn ja kuntien velkaantuminen sekä paine kunnallisveroprosentin korottamiseen kasvavat tulevina vuosina.

Lähivuosien väestökehityksen arvioidaan jatkuvan Kanta-Hämeessä pitkälti samanlaisena kuin viime vuosina. Luonnollinen väestönmuutos eli syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus on edelleen selvästi negatiivinen, sillä kuolleiden määrä ylittää syntyneiden määrän. Väestökehitystä tasapainottaa maahanmuutto, vaikka sen määrän arvioidaan jäävän pienemmäksi kuin poikkeuksellisen korkeina vuosina 2023 ja 2024. Syntyvyys ennakoidaan pysyvän edelleen matalana, mikä vaikuttaa tulevina vuosina esimerkiksi kouluikäisten lasten määrään sekä oppilasryhmien kokoon Kanta-Hämeen kunnissa. Maahanmuuton vaikutus syntyvyyteen on toistaiseksi ollut vähäinen.

1.4 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2025 aikana Humppilan kunnan toiminnassa tapahtui useita merkittäviä henkilöstömuutoksia. Uusi kunnanjohtaja Minna Ylikännö aloitti tehtävässään 7.1.2025, mikä toi kunnan johtamiseen uutta suuntaa ja painotuksia strategiseen kehittämiseen sekä talouden tasapainottamiseen. Hallintojohtaja Antti Jämsén jäi pitkän ja ansiokkaan kuntauran jälkeen eläkkeelle keväällä, ja hänen tehtäviinsä rekrytoitiin uusi hallintojohtaja Magnus Tuomaala, joka aloitti ensin viransijaisena 1.4.2025 alkaen ja sen jälkeen virassa 1.6.2025 alkaen.

Syksyllä kirjanpitäjä Piia Vastamäki siirtyi toisen työnantajan palvelukseen, ja kirjanpitotehtävät järjestettiin sisäisin henkilöstöjärjestelyin. Myös HYTE-koordinaattori Anette Kuisma lähti kunnan palveluksesta. Tehtävää ei täytetty uudelleen, vaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät organisoitiin osastoille osaksi talouden ja toiminnan kehittämistyötä. Näillä muutoksilla on pyritty vahvistamaan toiminnan jatkuvuutta, resurssien tehokasta käyttöä ja palvelujen vaikuttavuutta muuttuvassa taloudellisessa tilanteessa.

Humppilan kunnan taloutta ja toimintaa kehitettiin vuonna 2025 aiempaa tavoitteellisemmin ja kokonaisvaltaisemmin huomioiden kunnan pieni koko, rajalliset resurssit ja väestörakenteen tuomat erityispiirteet. Humppila on reilu 2 000 asukkaan kunta Kanta-Hämeessä. Asukkaita oli vuoden 2025 lopussa 2 079, mikä oli 17 henkeä vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Humppilaan muutettiin muista kunnista, mutta täältä myös muutettiin pois ja kokonaisuudessaan kuntien välinen nettomuutto oli negatiivinen.

Alla olevasta kuvasta nähdään, miten kunnan väestö jakaantuu ikäluokittain. Vaikka lapsia ja nuoria asuu kunnassa kuntamme kokoon nähden kohtuullisen paljon, enemmistön muodostavat kuitenkin ikääntyneet. Suurin ikäluokka on 70-74-vuotiaat, joita on hieman yli 200.

Humppilan väestöennusteen mukaan kunnan asukasluku jatkaa tasaista laskua tulevina vuosikymmeninä, vähentyen vuoden 2030 noin 2 030 asukkaasta vuoteen 2045 mennessä noin 1 970 asukkaaseen. Lapsimäärä (0–14-vuotiaat) pysyy ennusteen mukaan poikkeuksellisen vakaana, noin 209–221 lapsen tasolla koko ajanjakson. Työikäisen väestön (15–64-vuotiaat) määrä laskee maltillisesti, noin 1 060 henkilöstä hieman yli 1 010 henkilöön, mikä heikentää kunnan huoltosuhdetta pitkällä aikavälillä. Ikääntyneiden (65+ vuotta) määrä kasvaa ennustejakson alkuvuosina, mutta kääntyy loivaan laskuun 2030-luvun loppupuolella, säilyen silti väestön rakenteessa suurena ja palvelutarvetta määrittävänä ryhmänä. Ennusteen perusteella Humppila on jatkossakin pieni, ikääntyvä kunta, mikä korostaa palvelurakenteen ja talouden pitkäjänteistä sopeuttamista sekä vetovoiman ja elinvoiman vahvistamista.

Kuvio 1. Humppilan kunnan väestörakenne 31.12.2025 5-vuotisikäluokittain

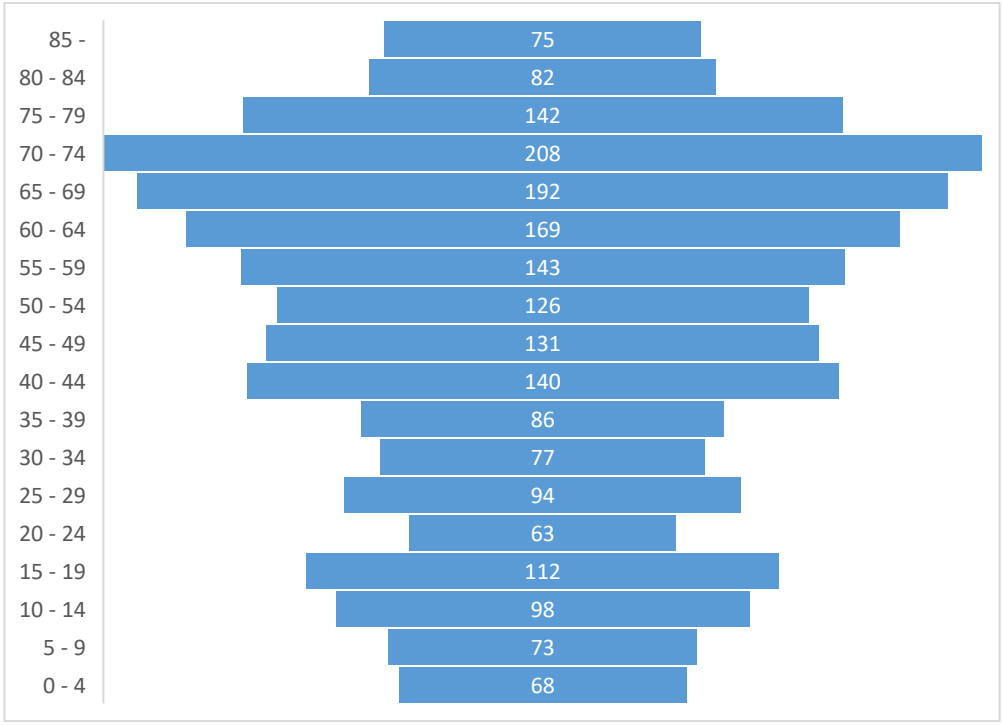

Talouden kannalta merkittävää oli se, että kunnan tase oli vuoden 2024 lopussa noin miljoona euroa alijäämäinen. Alijäämän nopea kasvu koronavuosien jälkeen heikensi talouden kantokykyä merkittävästi ja osoitti, ettei talouden aiempi rakenne vastannut muuttuneita olosuhteita. Tilanne edellytti perusteellista ja ennakkoluulotonta arviota kunnan toiminnasta, palveluista ja kustannusrakenteesta. Kuntalain velvoittamana Humppilan kunta käynnisti vuonna 2025 taloutensa kokonaisvaltaisen tasapainottamistyön. Tasapainottamistyö aloitettiin systemaattisesti keväällä 2025, ja valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamissuunnitelman alkusyksystä.

Tasapainottamissuunnitelma määrittää toimenpiteet, joita toteutetaan vaiheittain aina vuoden 2029 loppuun asti. Tavoitteena on, että tase saadaan takaisin ylijäämäiseksi suunnittelukauden päättyessä. Suunnitelman mukaiset toimet sisältävät sekä kustannusten hallintaa ja rakenteellisia muutoksia että toiminnan uudelleenorganisointia taloudellisesti kestävämmälle pohjalle. Työ edellyttää jatkuvaa seurantaa, valvontaa ja päätöksentekoa, jotta vuosittaiset tavoitteet saavutetaan ja kuntalain edellyttämä taseen tasapainottaminen toteutuu määräajassa.

Talouden heikentyminen ja taseen alijäämäisyys muuttivat kunnan toimintaympäristön ja päätöksenteon lähtökohdat olennaisesti. Talouden tilanne pakotti tarkastelemaan kriittisesti kunnan palvelurakennetta, toimintamalleja ja resurssien kohdentamista. Laaja-alainen keskustelu ja tarkastelu loivat perustan muutoksille, joiden tarkoituksena on varmistaa kunnan elinvoima, palvelukyky ja taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

1.5 Henkilöstöhallinto

Tässä alaluvussa esitellään yleisellä tasolla henkilöstöhallinto sekä sen keskeisimmät tunnusluvut. Yksityiskohtaisempi raportointi henkilöstöhallinnosta sisältyy erilliseen vuosittain laadittavaan henkilöstöraporttiin, joka on osa tilinpäätösprosessia.

Vuonna 2025 kunnan palveluksessa työskenteli yhteensä 80,87 henkilötyövuotta. Vakituisia palvelusuhteita oli 60,84 henkilötyövuotta. Määräaikaisissa palveluissuhteissa työskenteli 20,03 henkilötyövuotta. Ammattiryhmittäin tarkasteltuna suurimmat henkilöstömäärät ovat kouluilla ja päivähoidossa.

Vakituinen henkilöstö henkilötyövuosina työyksiköittäin 2022–2025

Työyksikkö	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Hallinto	5,44	5,61	5,36	5,42
Päivähoito (+perhepäivähoitajat)	15,42	16,10	18,10	18,53
Koulut	21,62	22,22	22,00	22,78
Tekninen	2,75	2,00	2,25	3,00
Muut (kirjasto, kulttuuri, nuoriso, liikunta, työpaja, v. 2022 asti, hyte v. 2023 alkaen)	5,98	3,69	2,41	3,21
Siivous	6,31	6,87	7,25	7,90
Yhteensä	57,51	56,49	57,36	60,84

Kesäisin kunnalle on palkattu nuoria kahden viikon jaksoissa. Vuonna 2025 palkattiin 10 nuorta henkilötyövuosina, nuoret olivat syntyneet vuosina 2007–2010. Palkkaa per nuori maksettiin 400 €/ v. eli yhteensä 4000 euroa. Nuoret työskentelivät kunnan eri toimipisteissä.

Henkilöstökulujen ja palkkojen kehitys

Vuoden 2025 henkilöstökulut sivukuluineen olivat 4 039 125 euroa. Henkilöstökuluihin oli budjetoitu yhteensä 4 030 100 euroa. Henkilöstökulut menivät 9 025 euroa yli budjetin. Vuoteen 2024 verrattuna henkilöstökulut laskivat 14 368 euroa.

Henkilöstökulujen kehitys vuosina 2022-2025 EUR

Vuosi	EUR
2022	3 627 922
2023	4 039 991
2024	4 053 120
2025	4 039 125

Vuonna 2025 vakituisten kuukausipalkat ilman henkilösivukuluja olivat 2 622 314 euroa. Sijaisten palkat, tilapäisten työntekijöiden kuukausipalkat ja tuntipalkat olivat yhteensä 623 003 euroa, mikä on 175 903 euroa vähemmän kuin viime vuonna. Kokouspalkkioita ja ansionmenetyskorvauksia maksettiin luottamushenkilöille yhteensä 50 282 euroa. Kokouspalkkioita viranhaltijoille/työntekijöille maksettiin 9 495 euroa, joka on 3 735 euroa vähemmän kuin vuonna 2024.

Vuoden 2025 aikana kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa (KVTES), sekä kunta-alan opetushenkilöstönvirka- ja työehtosopimuksessa, osiossa G (OVTES), otettiin käyttöön tasopalkka. Tasopalkka neuvottelut käytiin erillisessä tasopalkkatyöryhmässä, johon kuului esihenkilöt, henkilöstön edustajat, sekä hallituksen ja valtuuston puheenjohtajat. Uudet tasapalkat tulivat voimaan 1.10.2025.

Vuonna 2025 virka- ja työehtosopimuksiin sisältyi 1.10.2025 yleiskorotus ja 1.6.2025 alkaen kohdennettava kehittämisohjelmaerä. Yleiskorotus oli kaikille sopimusaloilla 2,5 %. Edellisen sopimuskauden paikallinen kehittämisohjelmaerä oli OVTES osio G:ssä 0,25 % ja KVTES:ssä 0,45 %, jotka kohdennettiin tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoon. OVTES:n kehittämisohjelmaerä oli 0,4 % ja TS:ssa 0,65 %.

Poissaolot vuonna 2025

Vuonna 2025 henkilöstön poissaoloja kertyi 4483 kalenteripäivää. Poissaoloista isoin osa on vuosilomia. Vuosilomien jälkeen suurimmat poissaolo syyt olivat työntekijän oma sairaus ja perhevapaat. Vuonna 2025 ei ollut yhtään opintovapaata. Perhevapaiden määrissä tapahtuu vaihteluita vuosittain ja työyksiköittäin.

Kunnan henkilöstömäärä on sen verran pieni, että yksittäiset pitkät sairauslomat ja perhevapaat vaikuttavat merkittävästi kokonaisuuteen.

Kunnan henkilöstön poissaolopäivät kalenteripäivinä vuosilta 2022–2025

	sair	**tap**	**perh**	**koul**	**loma**	**muu.**	**kunt.**	**opin**	**lo-mau**	**yht.**
2025	736	22	852	173	2189	405	0	0	106	4483
2024	817	27	701	197	1828	446	0	231	159	4406
2023	891	11	1270	100	2170	377	13	365	106	5303
2022	1086	1	719	110	2128	219	13	634	110	5020

Taulukon selitykset:

sair.=työntekijän oma sairaus, tap.=työtapaturma, perh.=perhevapaa, koul.=koulutus, loma.=vuosiloma, muu.=muut syyt (palkattomat/palkalliset vapaat/lomar.), kunt.=kuntoutus, laps.=lapsen sairaus, opin.=opintovapaa, lomau.=lomautus, yht.=yhteensä työpäiviä

Kunnan henkilöstön poissaolojaksojen pituus vuonna 2025

Sairauspoissaolot (kaikki yhteensä myös tapaturmat)	Palkalliset sairauspoissaolot Kalenteripäivät	Palkattomat sairauspoissaolot Kalenteripäivät
1–3 pv	141	143
4–29 pv	263	338
30–60 pv	100	146
61–90 pv	72	109
91–180 pv	0	0
Yli 181 pv	0	0

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämiseen liittyvät tavoitteet sovitaan yleensä vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Työntekijä ja esihenkilö määrittelevät ne yhdessä ja sitoutuvat niiden toteuttamiseen. Työnantajan tehtävänä on tarjota työntekijälle riittävät mahdollisuudet kehittää osaamistaan, kun taas työntekijän vastuulla on olla motivoitunut ylläpitämään ja kehittämään omia taitojaan.

Koulutuspäiviä vuonna 2025 pidettiin yhteensä 175 päivää. Opintovapaasta johtuneita poissaoloja ei ollut yhtään 2025. Ammattiin johtavia oppisopimuksia oli vuoden 2025 lopussa yhdellä henkilöllä. Henkilöstöstä yksi on opiskellut oman työnsä ohessa ammattitaitoja täydentäviä opintoja.

Vuonna 2025 järjestettiin ensiapukoulutus koko henkilöstölle. Ensiapukortti on voimassa kolme (3) vuotta. Suomessa työnantajan velvollisuus on huolehtia, että jokaisella työpaikalla on jokaisessa työvuorossa riittävä määrä ensiapukoulutettua henkilökuntaa.

Työkyvyn ylläpito

Työterveyspalvelut on järjestetty Terveystalon kautta vuodesta 2016 lähtien. Toiminta perustuu työterveyshuollon perusselvitykseen, jonka perusteella laaditaan työterveyshuollon toimintaa ohjaava suunnitelma. Työantaja vastaa työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä, mutta kaikilla työntekijöillä on velvollisuus raportoida työnantajalle, jos havaitsee työympäristössä turvallisuusriskejä. Työturvallisuutta koskevissa asioissa tehdään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Työntekijöille, jotka työskentelevät pölyn, melun tai biologisten tekijöiden kanssa, tehdään tarkastukset joka kolmas vuosi. Kunta on tarjonnut kausi-influenssarokotukset työntekijöille, jotka haluavat ottaa rokotteen.

Humppilan kunnassa henkilöstön hyvinvointia tuetaan useilla vakiintuneilla toimintamalleilla. Jokaisessa työyksikössä käytössä oleva aktiivisen varhaisen tuen malli auttaa tunnistamaan mahdolliset muutokset työntekijän työssä suoriutumisessa tai käyttäytymisessä. Mallin tavoitteena on puuttua tilanteisiin varhaisessa vaiheessa ja tarjota työntekijälle oikea-aikaista tukea erilaisissa elämäntilanteissa.

Kunnassa ovat lisäksi käytössä päihdeohjelma ja korvaavan työn malli, jotka tukevat työhyvinvointia ja mahdollistavat työn jatkamisen myös tilanteissa, joissa työntekijä ei voi hetkellisesti hoitaa tavanomaisia työtehtäviään. Humppilan kunta toimii myös savuttomana työpaikkana, mikä tukee terveellistä ja hyvinvointia edistävää työympäristöä. Henkilöstön osallistamista ja tiedonkulkua vahvistetaan säännöllisillä. Henkilöstöä osallistetaan ja informoidaan säännöllisesti. Työyksiköt pitävät omat henkilöstöpalaverinsa, ja johtoryhmä kokoontuu kuukausittain useaan otteeseen varmistaakseen ajantasaisen johtamisen ja yhteisen linjan.

Vuotena 2025 työsuojeluvaltuutettuna toimi Piia Vastamäki, ja kunnan työsuojelupäällikkönä toimi rakennusmestari Matti Saarenmaa. Työsuojelutoimikunnan kokoukset on yhdistetty yhteistoimintalain mukaisiin säännöllisiin palavereihin. Toimikunta kokoontuu vähintään neljännesvuosittain ja lisäksi aina tarvittaessa, mikäli käsiteltäviä asioita ilmenee.

Työkykyä ylläpitävän toiminnan ideointi on annettu työsuojelutoimikunnan ja yhteistoimintalain mukaisen toimikunnan mietittäväksi. Vuotena 2025 työhyvinvointirahaa varattiin 70 euroa/työntekijä/vuosi, jonka käytöstä päätettiin työyksiköittäin. Lokakuussa 2025 järjestettiin henkilökunnalle hyvinvointipäivä Revon majalla, mikä sisälsi ammuntaa, saunomista sekä grillausta. Kunnan yhteiset pikkujoulut järjestettiin koulun liikuntasalissa ruokailun ja erilaisten ohjelmien merkeissä. Lisäksi Kunnan työntekijöillä on ollut mahdollisuus osallistua ohjattuihin liikuntaryhmiin ja käyttää kuntosalia liikuntaseteleiden avulla. Liikuntaseteleitä jaettiin henkilöstölle vuonna 2025 25 kappaletta.

1.6 Riskit ja kehittymiseen vaikuttavat tekijät

Vuonna 2025 Humppilan kunnan taloutta ja toimintaa leimasivat useat samanaikaiset riskitekijät, joiden vaikutukset näkyivät sekä käyttötaloudessa että tulevien vuosien talousnäkymissä. Keskeisimpiä taloudellisia riskejä olivat valtionosuusleikkaukset, palvelujen kustannustason nousu ja kunnan tulopohjan heikkeneminen. Valtionosuuksien väheneminen jatkui valtakunnallisen julkisen talouden sopeutuksen seurauksena, ja sillä oli suora vaikutus kunnan kykyyn rahoittaa peruspalveluita. Samanaikaisesti kustannusten kasvu heikensi kunnan taloudellista liikkumavaraa. Kunnan oma verotulokertymä pysyi vakaana mutta matalana, mikä korosti riippuvuutta valtionosuuksista.

Vuoden aikana kasvoi myös strateginen riski, joka liittyy kunnan palvelurakenteen, toimintatapojen ja talouden ohjauksen uudistamisen välttämättömyyteen. Toiminnan tehostaminen ja resurssien kohdentaminen yhä tarkemmin kriittisiin tehtäviin muodostuivat keskeiseksi edellytykseksi talouden tasapainottamiselle. Keväällä 2025 käynnistetty talouden kriittinen tarkastelu ja alkusyksystä hyväksytty talouden tasapainottamissuunnitelma olivat merkittäviä toimenpiteitä riskien hallinnassa. Suunnitelma toi esiin konkreettiset säästö- ja tehostamiskohteet sekä rakenteelliset muutostarpeet. Henkilöstön kanssa käydyt YT-neuvottelut, jotka saatiin päätökseen joulukuussa, muodostivat keskeisen osan näiden toimenpiteiden toimeenpanoa.

Investointeihin liittyvät riskit ovat edelleen huomattavia kunnille, joiden taloudellinen kantokyky on rajallinen. Humppilan kohdalla riskinä on, että kunnan taloudellinen kantokyky ei mahdollista kaikkien tarpeellisten peruskorjausten ja investointien toteuttamista ilman velkaantumisen kasvua. Rakennuskannan korjausvelka ei saisi kasvaa kohtuuttomaksi ja samalla tulisi pystyä edistämään elinvoiman kannalta tärkeitä investointeja.

Elinvoiman näkökulmasta riskinä on väestökehityksen laskeva suunta ja negatiivinen nettomuutto, jotka vaikuttavat kunnan tulopohjaan. Toisaalta Humppila tarjoaa houkuttelevan asumisympäristön, jossa varhaiskasvatuspalvelut ja yhtenäiskoulu ovat aitoja lähipalveluja ja jossa yrityksillä on hyvä kasvaa ja tilaa laajentua. Nämä tekijät vahvistavat kunnan vetovoimaa ja voivat lieventää väestöriskien vaikutuksia, mikäli niitä tuetaan määrätietoisella elinvoimapolitiikalla ja strategisilla valinnoilla.

Kokonaisuutena vuonna 2025 esiin nousseet riskit edellyttävät seuraavina vuosina johdonmukaista talouden seurantaa, rakenteellisten uudistusten toteuttamista ja strategisten tavoitteiden käytännön jalkauttamista. Talouden tasapainottamissuunnitelman toimeenpano, kunnan palvelurakenteen kehittäminen ja elinvoiman vahvistaminen muodostavat keskeiset välineet riskien hallintaan ja talouden kestävään turvaamiseen.

1.7 Ympäristöasiat

Humppilassa ympäristö ja luonnon tila ovat keskeinen osa kunnan identiteettiä, elinvoimaa ja tulevaisuuden kilpailukykyä. Maaseutukunnalle luonto on sekä arjen elinehto että tärkeä vetovoimatekijä, joka houkuttelee asukkaita, yrittäjiä ja matkailijoita. Kunnan vahvuuksia ovat laajat metsäalueet, kauniit harjualueet ja maatalouden vaikutus maisemaan. Nämä muodostavat perustan sekä hyvinvoinnille että kestävälle elinkeinotoiminnalle.

Kanta-Häme on valtakunnallisesti merkittävä luonnonvara-alan keskus, ja Humppila on osa tätä kokonaisuutta. Luonnonvara-alan tutkimus, koulutus ja yritystoiminta luovat mahdollisuuksia yhteistyöhön, innovaatioihin ja vihreän siirtymän edistämiseen myös pienissä kunnissa. Kunnalle tämä tarkoittaa tarvetta pitkäjänteiselle ympäristötyölle, joka tukee luonnon kestävää käyttöä, ilmastonmuutoksen hillintää ja vastuullista resurssienhallintaa.

Kunnan toiminnassa ympäristövastuu näkyy muun muassa kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamisena, kestävien hankintojen edistämisenä ja luonnon monimuotoisuutta tukevien käytäntöjen vahvistamisena. Luonnon läheisyys ja sen tarjoamat mahdollisuudet – liikunta, virkistys ja yhteisöllisyys – ovat tärkeitä myös kuntalaisten hyvinvoinnin näkökulmasta. Ympäristöasioiden kehittäminen jatkuu tiiviissä yhteistyössä kuntalaisten, yritysten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

1.8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Humppilan kunnassa sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat kuntalain 14 §:ään, kunnanvaltuuston hyväksymiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin sekä kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen. Ohje täydentää hallintosääntöä ja ohjaa valvontajärjestelmän käytännön toteutusta koko kuntakonsernissa. Sen tavoitteena on vahvistaa hyvää hallintoa, johdonmukaista johtamista, tavoitteiden saavuttamista sekä yhdenmukaisia toimintatapoja kunnan toiminnassa.

Kunnanhallituksella ja kunnanjohtajalla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, ohjeistamisesta ja toimeenpanon valvonnasta. Lautakunnat vastaavat omien toimialojensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta sekä niihin liittyvästä raportoinnista. Esihenkilöiden tehtävänä on huolehtia siitä, että tehtävät, toimivaltuudet ja vastuut ovat selkeästi määriteltyjä ja henkilöstön tiedossa. Jokainen työntekijä osallistuu osaltaan riskien tunnistamiseen, annettujen ohjeiden noudattamiseen sekä toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Sisäinen valvonta muodostuu sisäisestä tarkkailusta, seurannasta ja tarkastuksesta. Sisäinen tarkkailu on päivittäiseen johtamiseen kuuluvaa valvontaa, jolla varmistetaan tehtävien oikea-aikainen ja asianmukainen hoitaminen. Sisäinen seuranta puolestaan on toimielinten ja luottamushenkilöiden toteuttamaa valvontaa, jonka avulla arvioidaan tavoitteiden toteutumista ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista.

Vuonna 2025 toteutettiin koko päättyneen valtuustokauden kattava sisäinen tarkastus, jonka suorittivat kunnanhallituksen päätöksen 7.2.2022 § 33 mukaisesti nimetyt tarkastajat. Tarkastuksen tavoitteena oli arvioida kunnan hallinnon, taloudenhoidon ja toimintaprosessien toimivuutta sekä tunnistaa toimintaan liittyviä kehittämiskohteita ja riskejä. Humppilan kunnassa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai virkaa, vaan tarkastustoiminta toteutetaan osana normaalia johtamis- ja valvontajärjestelmää sekä erikseen päätettyjen tarkastusten avulla.

Tarkastuksen keskeiset havainnot liittyivät talouden ohjaukseen, hankkeiden seurantaan sekä hallinnon toimivuuteen. Tarkastuksessa todettiin, että päätöksenteon tueksi käytettävissä oleva tieto ei kaikilta osin ollut riittävän ajantasaista, erityisesti hankkeiden etenemisen ja niiden taloudellisen tilanteen osalta. Hankkeiden raportoinnissa ja kustannusseurannassa havaittiin puutteita, jotka vaikeuttivat hankekokonaisuuksien taloudellista ja toiminnallista arviointia. Lisäksi tarkastuksessa tunnistettiin yksittäisiä toiminnallisia riskejä, kuten hankkeisiin liittyneitä kustannusylityksiä, sopimusten hallintaan ja dokumentointiin liittyviä puutteita sekä viestinnän kehittämistarpeita.

Hallinnon ja toimintaprosessien osalta tarkastus osoitti tarpeen vahvistaa dokumentointia, arkistointikäytäntöjä ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Henkilöstön vaihtuvuus valtuustokauden aikana on osaltaan heikentänyt toiminnan jatkuvuutta sekä lisännyt haasteita päätöksenteon valmistelussa ja tiedonhallinnassa. Samalla tarkastuksessa todettiin, että kunnan taloudellinen tilanne on kokonaisuutena haastava, mikä korostaa talouden tasapainottamistoimenpiteiden määrätietoisen toimeenpanon merkitystä.

Riskienhallinta on kiinteä osa kunnan strategista ja operatiivista johtamista. Sen tavoitteena on turvata palvelujen jatkuvuus, varmistaa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen sekä edistää lakien, määräysten

ja ohjeiden noudattamista. Riskienhallintaa toteutetaan säännöllisten riskikartoitusten avulla, joissa riskit tunnistetaan, arvioidaan ja luokitellaan niiden todennäköisyyden ja vaikutusten perusteella. Merkittävimmät riskit huomioidaan talousarvion valmistelussa, toiminnan suunnittelussa sekä toimintakertomuksessa.

Kunnan riskienhallinta toteutuu käytännössä osana päivittäistä johtamista, valmistelua, päätöksentekoa ja operatiivista toimintaa. Riskien tunnistaminen ja arviointi kuuluvat normaaliin johtamis- ja ohjausjärjestelmään, ja niitä hyödynnetään päätöksenteon tukena kaikilla toimialoilla. Riskienhallinnan toteuttamisessa on kuitenkin tunnistettu kehittämistarpeita, eikä toiminta ole kaikilta osin vielä riittävän systemaattista ja yhdenmukaista.

Vuonna 2025 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeinen painopiste oli kunnan taloudellisen tilanteen arviointi, talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelu ja toimeenpano sekä taloudellisten ja henkilöstöön liittyvien riskien hallinta. Keväällä käynnistetty talouden kokonaisarviointi johti valtuuston hyväksymään talouden tasapainottamissuunnitelmaan alkusyksystä. Tämän jälkeen toteutetut yhteistoimintaneuvottelut muodostivat merkittävän osan riskienhallinnan käytännön toimenpiteistä, ja ne saatiin päätökseen joulukuussa. Lisäksi vuoden aikana vahvistettiin sopimus- ja hankintaprosessien valvontaa, kiinnitettiin erityistä huomiota kirjanpidon oikeellisuuteen ja ajantasaisuuteen sekä kehitettiin kunnan omaisuuden hallinnan käytäntöjä.

Tietoturva ja tietosuoja huomioitiin osana sisäistä valvontaa voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Esihenkilöt vastasivat tietojärjestelmien käyttöoikeuksien seurannasta ja valvonnasta, ja henkilöstöä ohjeistettiin noudattamaan tietoturva- ja tietosuojavaatimuksia päivittäisessä työssään. Sisäinen valvonta toimii ensisijaisena keinona ehkäistä, tunnistaa ja havaita mahdollisia väärinkäytöksiä, ja johdon velvollisuutena on ryhtyä viivytyksettä tarvittaviin toimenpiteisiin havaittujen epäkohtien korjaamiseksi.

Raportointivelvoitteet toteutuivat vuoden aikana suunnitellusti. Toimialat seurasivat talousarvion toteutumista jatkuvasti ja raportoivat siitä osavuosikatsausten sekä tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Lisäksi toimialat sisällyttivät omiin toimintakertomuksiinsa selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat vuonna 2025 pääosin ohjeiden ja hyväksyttyjen menettelytapojen mukaisesti. Sisäinen tarkastus toi kuitenkin esiin kehittämistarpeita erityisesti talouden seurannan, hankehallinnan, tiedolla johtamisen, dokumentoinnin ja hallintokäytäntöjen osalta. Riskienhallinnan kehittäminen on tämän vuoksi nostettu yhdeksi keskeiseksi painopistealueeksi osana kunnan talouden johtamisen ja yleisen johtamisjärjestelmän kehittämistä. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä henkilöstön kanssa tavoitteena vahvistaa riskien tunnistamista, arviointia ja seurantaa sekä yhtenäistää toimintatapoja koko organisaatiossa. Näin pyritään parantamaan ennakoivaa johtamista, vahvistamaan sisäistä valvontaa ja tukemaan kunnan strategisten sekä taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

1.9 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma kuvaa Humppilan kunnan vuoden 2025 taloudellisen toiminnan tuloksen ja sen muodostumisen. Se osoittaa, miten kunnan toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja muut tulot ovat riittäneet kattamaan toimintamenot, rahoituskulut sekä poistot. Tuloslaskelman tunnusluvut tarjoavat kokonaiskuvan kunnan taloudellisesta asemasta ja sen kehittymisestä, erityisesti suhteessa talouden tasapainottamistoimenpiteisiin, kustannustason muutoksiin ja tulojen kehitykseen. Niiden avulla arvioidaan kunnan tulorahoituksen riittävyyttä, talouden kestävyyttä sekä kykyä selviytyä velvoitteista ja tulevista investointitarpeista. Johdantona tunnuslukuihin tuloslaskelma toimii keskeisenä välineenä talouden tilaa koskevassa päätöksenteossa ja taloussuunnittelun ohjauksessa.

ulkoinen EUR

TULOSLASKELMA	**2025**	**2024**
Toimintatuotot		
Myyntituotot	423.492,90	474.351,37
Maksutuotot	91.085,32	112.995,63
Tuet ja avustukset	169.304,45	179.364,73
Muut toimintatuotot	445.696,79	369.456,96
Toimintatuotot	1.129.579,46	1.136.168,69
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-4.039.125,64	-4.053.120,33
Palvelujen ostot	-2.132.465,83	-2.245.140,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-484.133,28	-594.553,89
Avustukset	-385.332,32	-304.131,55
Muut toimintakulut	-143.408,04	-173.772,57
Toimintakulut	-7.184.465,11	-7.370.718,54
Toimintakate	-6.054.885,65	-6.234.549,85
Verotulot	4.755.296,79	4.782.368,60
Valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	1.879.999,00	1.367.792,00
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valtionosuudet	-551.328,00	-579.178,00
Verotulojen menetysten korvaus	347.484,00	488.886,00
Valtionosuudet	1.676.155,00	1.277.500,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29.798,74	35.332,42
Muut rahoitustuotot	19.883,75	13.386,37
Korkokulut	-91.160,98	-110.993,82
Muut rahoituskulut	-190.418,25	-399,67
Rahoitustuotot ja -kulut	-231.896,74	-62.674,70
Vuosikate	144.669,40	-237.355,95
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-427.245,89	-388.566,89
Poistot ja arvonalentumiset	-427.245,89	-388.566,89
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut		-757.268,34
Satunnaiset erät		-757.268,34
Tilikauden tulos	-282.576,49	-1.383.191,18
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.332,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-280.244,32	-1.380.859,01
TOIMINTATUOTOT/TOIMINTAKULUT, %	15,72	15,41
VUOSIKATE/POISTOT, %	33,86	-61,08
VUOSIKATE, EUR/ASUKAS	69,59	-113,24
ASUKASMÄÄRÄ	2079	2096

1.10 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Humppilan kunta	1.1.2025 - 31.12.2025	
ulkoinen		EUR
RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	144.669,40	-237.355,95
Satunnaiset erät		-757.268,34
Tulorahoituksen korjauserät	-87.887,43	745.742,44
Toiminnan rahavirta	56.781,97	-248.881,85
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-199.323,31	-809.903,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26.750,00	135.750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	158.737,66	892.177,30
Investointien rahavirta	-13.835,65	218.023,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	42.946,32	-30.858,13
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	101.179,89	7.633,64
Antolainauksen muutokset	101.179,89	7.633,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		660.000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-675.000,00	-695.000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	450.000,00	500.000,00
Lainakannan muutokset	-225.000,00	465.000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-1.195,09	1.892,69
Saamisten muutos	115.347,16	-37.492,58
Korottomien velkojen muutos	-17.361,72	-65.171,67
Muut maksuvalmiuden muutokset	96.790,35	-100.771,56
Rahoituksen rahavirta	-27.029,76	371.862,08
Rahavarojen muutos	15.916,56	341.003,95
Rahavarat 31.12.	683.421,08	667.504,52
Rahavarat 1.1.	667.504,52	326.500,57
Rahavarojen muutos	15.916,56	341.003,95
INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	83,83	-35,21
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRAN KERTYMÄ 5 VUO	1.028.793,47	1.397.421,63
LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE	495.625,00	523.750,00
KASSAN RIITTÄVYYS, PV	30,28	27,11
ASUKASMÄÄRÄ	2.079	2.096

1.11 Tase ja sen tunnusluvut

Humppilan kunta ulkoinen	1.1.2025 - 1.12.2025	
TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet		1.505,98
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2.336,14	19.653,72
I Aineettomat hyödykkeet	2.336,14	21.159,70
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset		
1. Maa- ja vesialueet (ilman arvonkorotuksia)	1.903.601,05	1.921.968,05
1.1 Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset	1.903.601,05	1.921.968,05
2. Rakennukset	3.429.944,37	3.571.207,07
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2.098.530,55	2.183.881,41
4. Koneet ja kalusto	22.401,52	35.890,60
5. Muut aineelliset hyödykkeet	5.400,00	5.400,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	77.755,91	87.302,29
II Aineelliset hyödykkeet	7.537.633,40	7.805.649,42
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1.191.122,78	1.229.806,01
2. Muut lainasaamiset	184.113,60	285.293,49
3. Muut saamiset	44.512,25	44.512,25
III Sijoitukset	1.419.748,63	1.559.611,75
A PYSYVÄT VASTAAVAT	8.959.718,17	9.386.420,87
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	606.317,56	741.994,65
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	141.812,84	114.147,66
2. Lainasaamiset	85.739,15	98.443,91
3. Muut saamiset	147.999,70	125.647,74
4. Siirtosaamiset	75.502,05	92.484,50
II Saamiset	1.057.371,30	1.172.718,46
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	14.350,00	14.350,00
III Rahoitusarvopaperit	14.350,00	14.350,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	669.071,08	653.154,52
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1.740.792,38	1.840.222,98
VASTAAVAA	10.700.510,55	11.226.643,85

VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	6.669.793,86	6.669.793,86
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-977.493,01	403.366,00
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-280.244,32	-1.380.859,01
A OMA PÄÄOMA	5.412.056,53	5.692.300,85
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	51.307,89	53.640,06
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	51.307,89	53.640,06
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	12.353,01	12.353,01
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3.829,15	5.024,24
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	16.182,16	17.377,25
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta (pa)	1.415.000,00	2.015.000,00
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	1.415.000,00	2.015.000,00
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	168.065,60	175.865,60
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	168.065,60	175.865,60
I Pitkäaikainen	1.583.065,60	2.190.865,60
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
1. Joukkovelkakirjalainat	1.950.000,00	1.500.000,00
2. Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	600.000,00	675.000,00
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	2.550.000,00	2.175.000,00
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
1. Saadut ennakot	27.007,18	1.000,00
2. Ostovelat	390.829,37	425.181,47
3. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	90.686,80	79.088,25
4. Siirtovelat	579.375,02	592.190,37
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	1.087.898,37	1.097.460,09
II Lyhytaikainen	3.637.898,37	3.272.460,09
E VIERAS PÄÄOMA	5.220.963,97	5.463.325,69
VASTATTAVAA	10.700.510,55	11.226.643,85

OMAVARAISUUSASTE, %	51,19	51,19
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, %	68,69	75,91
LAINAT EUR/ASUKAS	1.907,17	1.999,05
LAINAKANTA 31.12., 1000 €	3.965,00	4.190,00
LAINASAAMISET 31.12., 1000 €	184,11	285,29
Kertynyt yli-alijäämä, 1000 €	-1.257,74	-977,49
Kertynyt yli-alijäämär, Eur asukas	-604,97	-466,36
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12., 1000 €	3.972,67	4.213,02
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, EUROA/ASUKAS	1.910,86	2.010,03
ASUKASMÄÄRÄ	2.079	2.096

1.12 Tilinpäätöksen tunnusluvut selityksineen vuodelta 2025

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: 15,72

- tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate prosenttia poistoista: 33,86

- tunnusluku mittaa tulorahoituksen riittävyyttä. Kun tunnusluvun arvo on yli 100 %, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate asukasta kohden: 69,59

- tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Investointien tulorahoitus, %: 83,83

- tunnusluku kertoo, miten suuri osa investointien omahankintamenosta on katettu tuottojen ja kulujen erotuksen kertyvällä tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, EUR: 1 028 793,47

Laskennallinen lainanhoitokate: 495 625

- Lainanhoitokate esitetään todellisten lainanlyhennysten mukaisesti 1/8 osa taseen lainan määrästä.

Kassan riittävyys, pv: 30,28

- tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla

Omavaraisuusaste, %: 51,19

- tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta

Suhteellinen velkaantuneisuus, %: 68,69

- tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuntasektorilla luku on keskimäärin noin 30 %

Kertynyt yli-/alijäämä 1000 EUR: -1 257 74

- tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina

Kertynyt yli-/alijäämä per asukas EUR: -604, 97

- tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina, jaettuna tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä

Lainakanta 31.12, 1000 EUR: 3 965

- lainakanta 31.12. Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas: 1 907,17

- lainakanta 31.12. jaetaan asukasmäärällä

Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1000 EUR: 3 972,67

- lainat ja vastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vastuiden määrä

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas: 1 910,86

- asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä

Lainasaamiset 31.12, 1000 € : 184,11

- lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Asukasmäärä 31.12: 2079

1.13 Vuoden 2025 kokonaistulot ja -menot

VUODEN 2025 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	**2025**	**%**
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 129 579,46	13,68
Verotulot	4 755 296,79	57,57
Valtionosuudet	1 676 155,00	20,29
Korkotuotot	29 798,74	0,36
Muut rahoitustuotot	19 883,75	0,24
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-87 887,43	-1,06
Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv.menoihin	26 750,00	0,32
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	158 737,66	1,92
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	101 179,89	1,23
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/muutos	450 000,00	5,45
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	**8 259 493,86**	**100,00**
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	7 184 462,26	86,14
-valmistevaraston muutos		0,00
Korkokulut	91 160,98	1,09
Muut rahoituskulut	190 418,25	2,28
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		0,00
Pakollisten varausten muutos +/-	0,00	0,00
Käyttöom. myyntitappiot		0,00
Investoinnit		
Investointimenot	199 323,31	2,39
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	675 000,00	8,09
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	**8 340 364,80**	**100,00**

1.14 Talousarvion toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Tilikauden 2025 talousarvion toteutuma poikkesi ennakoidusta useilla keskeisillä osa-alueilla. Kokonaisuutena toimintakate toteutui talousarviota heikompana, mikä johtui erityisesti toimintakulujen kasvusta ja osin ennakoitua heikommasta verotulokehityksestä. Toimintatuottojen kasvu sekä kunnan saama valtionosuuden harkinnanvaraisen korotus vuodelle 2025 puolestaan paransivat tulosta ja tasapainottivat kokonaisuutta.

Toimintatuotot toteutuivat talousarviota parempina, ylityksen ollessa noin 76 000 euroa. Kasvu perustui erityisesti kotikuntakorvausten ennakoitua suurempaan kertymään, rakennusvalvonnan ja -tarkastuksen lupamaksutuottojen kasvuun sekä saatuihin hankerahoituksiin, joita kertyi erityisesti sivistystoimessa. Toimintatuottojen kasvu vaikutti myönteisesti tilikauden tulokseen, mutta ei riittänyt kompensoimaan menojen kasvua.

Toimintakulut ylittivät talousarvion noin 224 000 eurolla. Merkittävin yksittäinen poikkeama kohdistui avustuksiin, erityisesti työttömyysturvan kuntaosuuteen. Kyseisiin menoihin oli talousarviossa varattu 120 000 euroa, kun toteutuneet menot olivat noin 295 000 euroa, mikä merkitsee noin 175 000 euron ylitystä. Kasvu johtui työttömyystilanteen kehityksestä ja kustannusvastuun määräytymisperusteista, joihin kunnalla on rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa lyhyellä aikavälillä.

Vuokrakulut ylittivät talousarvion noin 71 000 eurolla. Ylitys johtui pääosin kunnan omistamien taloyhtiöiden tyhjien asuntojen vuokranmaksuista. Tyhjillään olevista asunnoista aiheutuneet kustannukset rasittivat taloutta ilman vastaavaa tuottoa ja heijastavat kunnan vuokra-asuntokannan rakenteellisia haasteita.

Henkilöstökulut toteutuivat kokonaisuutena lähes talousarvion mukaisesti, poikkeaman ollessa noin 9 000 euroa. Yksittäisiä ylityksiä syntyi erityisesti sijaisten käytöstä, mutta niitä tasapainottivat muiden henkilöstömenojen alitukset. Palvelujen ostot ylittivät talousarvion noin 16 000 eurolla, mikä johtui erityisesti asiantuntija- sekä sosiaali- ja koulutuspalveluiden kustannusten kasvusta. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat alittuivat puolestaan noin 48 000 eurolla, mikä osaltaan hillitsi kokonaismenojen kasvua.

Verotulojen kertymä jäi talousarviosta noin 137 000 euroa, mikä johtui pääosin kunnallisveron ennakoitua heikommasta kehityksestä. Valtionosuudet toteutuivat sen sijaan merkittävästi talousarviota suurempina, noin 358 000 euroa yli talousarvion, mikä johtui erityisesti kunnan saamasta harkinnanvaraisesta valtionosuuden korotuksesta vuodelle 2025.

Rahoituserät toteutuivat talousarviota heikompina, mikä johtui pääosin sijoituksiin tehdyistä arvonalentumisista. Kunnan omistamiin taloyhtiöiden toiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyen tehtiin noin 200 000 euron alaskirjaukset. Näillä oli suora vaikutus tilikauden tulosta heikentävästi.

Edellä mainittujen tekijöiden yhteisvaikutuksesta vuosikate jäi talousarviota heikommaksi ja tilikauden tulos muodostui talousarviota alijäämäisemmäksi.

Tilikauden 2025 toteuman perusteella talouteen kohdistuu edelleen merkittäviä sopeuttamistarpeita vuonna 2026. Työttömyysturvan kuntaosuuksiin liittyy edelleen epävarmuutta, ja niiden kehitys voi vaikuttaa olennaisesti käyttötalouden tasapainoon. Myös vuokra-asuntokantaan liittyvät rakenteelliset haasteet jatkuvat, vaikka käynnissä olevilla toimenpiteillä, kuten kannattamattomien kohteiden käytöstä poistamisella, pyritään vähentämään tyhjistä asunnoista aiheutuvia kustannuksia.

Talouden tasapainottamiseksi vuonna 2025 käynnistettyjen toimenpiteiden vaikutusten arvioidaan realisoituvan täysimääräisemmin vuoden 2026 aikana. Samanaikaisesti toimintatuottojen kehitykseen pyritään vaikuttamaan palvelurakenteen ja maksupolitiikan tarkastelun kautta. Talouden kehitykseen vaikuttaa kuitenkin merkittävästi yleinen taloudellinen toimintaympäristö sekä valtion rahoitusratkaisujen kehitys.

Kokonaisuutena vuoden 2026 talouden näkymä edellyttää edelleen aktiivista talouden ohjausta, rakenteellisten ratkaisujen jatkamista sekä sopeuttamistoimenpiteiden johdonmukaista toimeenpanoa, jotta kunnan taloudellinen tasapaino voidaan saavuttaa ja turvata myös tulevina vuosina.

1.15 Konsernin toiminta ja taloudellinen tilanne sekä talousarviotavoitteiden toteutuminen

Humppilan kuntakonserni muodostuu pääasiassa kunnan omistamista kiinteistö- ja asuntoyhtiöistä sekä kunnallisista yhtiöistä. Konsernin rakenne painottuu vahvasti kiinteistöomaisuuteen, mikä tekee taloudesta herkän käyttöasteen, vuokratuottojen ja kiinteiden kustannusten muutoksille.

Tilikaudella 2025 konsernin taloudellista kokonaiskuvaa heikensivät erityisesti vuokra-asuntokantaan liittyvät haasteet, joskin yksittäisten yhtiöiden tilanteissa oli tässä suhteessa merkittäviä eroja. Humppilan Rivitalot Oy:n toiminta ajautui tilikauden aikana tilanteeseen, jossa yhtiö ei ollut enää toiminnallisesti eikä taloudellisesti elinkelpoinen, ja yhtiö päätettiin asettaa konkurssiin. Asunto Oy Humppilan Kaartokallion osalta tehtiin päätöksiä asumiskäytön päättämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Muissa asunto- ja kiinteistöyhtiöissä toiminta jatkui pääosin, mutta niiden taloudellinen kantokyky on sidoksissa käyttöasteeseen ja korjaustarpeisiin.

Konsernin liiketoiminnallisista yhtiöistä Humppilan Kaukolämpö Oy toimii markkinaehtoisessa ympäristössä ja sen talous perustuu asiakaskysyntään sekä tuotantokustannusten hallintaan. Yhtiön taseen loppusumma on noin 0,6–0,7 miljoonaa euroa ja toiminnan tuotot ovat noin 0,3 miljoonan euron tasolla. Yhtiön taloudellista tilannetta rasittavat erityisesti polttoainekustannusten nousu sekä raaka-aineen saatavuuteen liittyvät haasteet. Hakkeen hinnan nousu on lisännyt tuotantokustannuksia merkittävästi, eikä kustannusnousua ole ollut mahdollista siirtää täysimääräisesti asiakashintoihin. Samanaikaisesti jätepuun saatavuus on heikentynyt alhaisen rakentamisasteen vuoksi, mikä on vähentänyt edullisemman polttoaineen tarjontaa. Näiden tekijöiden yhteisvaikutus on heikentänyt yhtiön kannattavuutta ja lisännyt toiminnan kustannusherkkyyttä.

Kiinteistö Oy Humppilan Yritystie 4 edustaa konsernissa toimitilakiinteistöä, jossa tulorakenne perustuu vuokratuottoihin. Yhtiön taseen loppusumma on noin 0,7 miljoonaa euroa, ja merkittävä osa varallisuudesta on sitoutunut rakennuksiin. Tilikauden tuotot olivat noin 109 000 euroa. Toiminnan kulurakenne koostuu pääosin toimitilakuluista, hallintokuluista sekä suunnitelman mukaisista poistoista, joiden osuus on merkittävä kirjanpidollisen tuloksen muodostumisessa. Yhtiön taloudellinen asema on käyttöasteen säilyessä kohtuullinen, mutta siihen liittyy riippuvuus vuokralaistilanteesta.

Muiden kiinteistöyhtiöiden taseet ovat pääosin luokkaa 0,15–0,70 miljoonaa euroa, mikä kuvastaa konsernin hajautunutta kiinteistörakennetta. Kokonaisuutena kuntakonsernin sidottu pääoma kiinteistöyhtiöihin on merkittävä suhteessa niiden tuottokykyyn, mikä heikentää konsernin taloudellista tehokkuutta.

Konsernin talousarviotavoitteiden toteutuminen jäi tilikaudella 2025 osin puutteelliseksi. Osin poikkeamat olivat merkittäviä ja osoittavat, että talousarviot eivät kaikilta osin vastanneet toteutunutta toimintaympäristöä. Tämä koskee etenkin kunnan vuokrataloyhtiöitä. Toisaalta osa yhtiöistä toimi vakaasti ilman merkittäviä taloudellisia poikkeamia, mikä tasapainotti kokonaisuutta.

Tilikauden aikana tehtiin merkittäviä rakenteellisia linjauksia, kuten kannattamattomista kohteista luopuminen, asumiskäytön vähentäminen sekä konsernirakenteen keventäminen. Nämä toimenpiteet ovat talouden näkökulmasta perusteltuja ja luovat edellytykset taloudellisen aseman parantamiselle.

Konsernin taloudelliseen asemaan liittyy useita rakenteellisia riskejä. Merkittävin riski liittyy vuokra-asuntokannan käyttöasteeseen, jonka heikkous voi johtaa siihen, että kiinteistöyhtiöt eivät kattavasti rahoita toimintaansa. Tätä riskiä voidaan pitää konsernin nykytilanteessa korkeana. Pääomariski on myös merkittävä, koska varallisuus on sitoutunut useisiin pieniin kiinteistöyhtiöihin, joiden tuottokyky on rajallinen; tämä riski arvioidaan keskitasoisesta korkeaan. Lisäksi kiinteistöihin liittyy korjausvelkariski, joka voi realisoitua lisääntyvinä investointitarpeina.

Liiketoimintayhtiöihin liittyvät riskit ovat pääosin markkinaehtoisia. Energiantuotannossa kustannustason vaihtelut voivat vaikuttaa kannattavuuteen, minkä vuoksi tämä riski arvioidaan keskitasoiseksi. Rahoitusriski liittyy tilanteisiin, joissa tytäryhtiöt tarvitsevat kunnan rahoituksellista tukea tai pääomitusta; tämä riski arvioidaan keskitasoisesta korkeaan.

Kokonaisuutena konsernin riskiprofiili on arvioitavissa keskitasoa korkeammaksi. Tämä korostaa aktiivisen omistajaohjauksen, kiinteistöomaisuuden sopeuttamisen sekä kannattamattomista kohteista luopumisen merkitystä. Keskeistä jatkossa on konsernirakenteen keventäminen, käyttöasteen varmistaminen sekä taloudellisen ohjauksen vahvistaminen konsernitasolla.

Tytäryhteisöjen raportointikäytäntöjä on tarkennettu tilikauden aikana. Konsernijohtamista ja -seurantaa on vahvistettu siten, että konserniasiat käsitellään systemaattisesti jokaisessa kunnanhallituksen kokouksessa. Lisäksi konserniyhtiöiden edustajat käyvät säännöllisesti sekä tarvittaessa erikseen kunnanhallituksessa esittelemässä yhtiöiden taloudellista tilannetta ja toiminnan kehitystä. Näin varmistetaan, että kunnanhallituksella on ajantasainen ja riittävä kokonaiskuva konsernin tilanteesta päätöksenteon tueksi.

Kunnanhallituksen pöytäkirjoihin merkitään tieto siitä, minkä konserniyhtiön edustajia tai asiantuntijoita kulloinkin on kuultu. Mikäli yhtiö on raportoinut samassa yhteydessä kirjallisesti toiminnastaan ja/tai taloudestaan, kyseinen aineisto on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille erikseen sähköpostitse. Näin varmistetaan tiedon riittävyys päätöksenteon tueksi sekä raportoinnin läpinäkyvyys ja asianmukainen dokumentointi.

Vuokra-asuntokannan rakennemuutos ja tytäryhtiöjärjestelyt

Kunta on jatkanut vuokra-asuntokantaan liittyvää rakennemuutosta, jonka tavoitteena on sopeuttaa asuntotarjonta vastaamaan todellista kysyntää sekä vähentää konsernirakenteeseen liittyviä taloudellisia riskejä. Rakennemuutoksen kohteena ovat olleet erityisesti ne yhtiöt, joiden käyttöaste on ollut alhainen ja taloudellinen kantokyky heikko.

Tarkastelun perusteella kunnan omistamien kiinteistöyhtiöiden Humppilan Rivitalot Oy:n (ns. koetalo) sekä As Oy Humppilan Kaartokallion toiminnan jatkamista ei ole katsottu taloudellisesti perustelluksi.

Yhtiöiden toimintaan on liittynyt pitkäaikaisia kannattavuushaasteita, eikä niiden toiminta ole ollut kestävällä pohjalla ilman kunnan jatkuvaa rahoituksellista tukea.

Kunnan omistajaohjauksen linjausten mukaisesti:

- Humppilan Rivitalot Oy on poistettu asuinkäytöstä marraskuussa 2024 ja yhtiö on selvitystilassa
- As Oy Humppilan Kaartokallio poistetaan asuinkäytöstä vuoden 2026 aikana

Kunnanhallitus on päättänyt yhtiöiden purkamisesta ja niiden poistamisesta konsernirakenteesta. Päätöksen yhteydessä on arvioitu yhtiöihin liittyvät tase-erät ja lainasaamiset sekä tehty tarvittavat alaskirjaukset:

- Humppilan Rivitalot Oy: alaskirjaukset yhteensä 107 023,63 euroa
- As Oy Humppilan Kaartokallio: alaskirjaukset yhteensä 82 254,60 euroa

Alaskirjaukset kirjataan kunnan tilikauden 2025 kuluiksi ja vastaavat tase-erät poistetaan kirjanpidosta.

Toimenpiteet selkeyttävät kuntakonsernin rakennetta, parantavat taloudellisen raportoinnin läpinäkyvyyttä ja vähentävät kunnan taloudellista riskipositioita. Rakennemuutoksella pyritään varmistamaan, että kunnan omistama asuntokanta vastaa jatkossa paremmin alueen todellista asumistarvetta ja taloudellisia edellytyksiä.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä (kpl)

	ei-yhdistelty	Yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt		8
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		1
Muut yhtiöt		1
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät		2
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteysyhteisöt		
Yhteensä	**1**	**12**

1.16 Talouden tasapainottaminen

Kunnan talouden tasapainottamiseen on laadittu useita suunnitelmia viime vuosien aikana, mutta niiden toimeenpano ei ole edennyt suunnitellusti. Aiempien tilikausien aikana tasapainottamistoimenpiteiden vaikutukset eivät ole realisoituneet, eikä talouden kehitystä ole seurattu riittävällä tarkkuudella. Taloudellista tilannekuvaa ei ole myöskään tuotu riittävän systemaattisesti luottamushenkilöiden tietoon päätöksenteon tueksi.

Osaltaan tilannetta on heikentänyt ylimmän johdon vaihtuvuus, joka on aiheuttanut kunnassa merkittävän johtamiskapeikon. Tämä on viivästyttänyt talouden ohjaukseen ja rakenteellisiin uudistuksiin liittyvien toimenpiteiden valmistelua ja toimeenpanoa. Tästä huolimatta vuoden 2025 aikana on käynnistetty talouden tasapainottamiseen tähtääviä toimia uuden kunnanjohtajan johdolla, ja konkreettisten toimenpiteiden vaikutusten arvioidaan alkavan näkyä vuodesta 2026 lähtien.

Vuoden 2026 alussa kunnassa on päätetty uudesta organisaatiorakenteesta, jonka tavoitteena on keventää johtamisjärjestelmää ja tehostaa talouden ohjausta. Osana tätä kokonaisuutta on keväällä 2026 lakkautettu kaksi osastopäällikön virkaa, mikä vähentää hallinnon kustannuksia ja tukee rakenteellista kevennystä. Henkilöstörakenteen muutosten nettovaikutuksen arvioidaan olevan noin 105 000 euron säästö vuonna 2026 sivukuluineen.

Talouden tasapainottamista edistetään lisäksi tilojen käytön tehostamisella. Yhden päiväkotikiinteistön käytöstä poistaminen vähentää kiinteistön ylläpitokustannuksia, kuten siivousta ja ruokahuoltoa, ja mahdollistaa henkilöstöjärjestelyjä. Tämän toimenpiteen vaikutus vuonna 2026 on noin 25 000 euroa, ja vaikutus kasvaa pysyvästi noin 50 000 euroon vuodesta 2027 alkaen.

Henkilöstökuluja vähennetään myös määräaikaisten työsuhteiden kriittisellä tarkastelulla sekä henkilöstörakenteen hallitulla sopeuttamisella. Näiden yhteisvaikutuksen odotetaan olevan vuonna 2026 arviolta noin 50 000–60 000 euroa.

Lisäksi taloutta tasapainotetaan tukipalveluiden ja hankintojen kautta. IT-asiantuntijapalvelut hankitaan vuoden 2026 alusta lähtien Jokioisten kunnalta, mikä tukee kustannustehokkuutta ja varmistaa palvelujen jatkuvuuden. Työterveyshuollon palvelusopimus tarkistettiin syksyllä 2025. Vuonna 2026 sopimus kilpailutetaan uudelleen. Yhteensä näiden toimenpiteiden arvioidaan pienentävän kustannuksia noin 30 000 euroa jo vuonna 2026. Myös monitoimilaitesopimukset uudistetaan, mikä tuo noin 20 000 euron vuosittaisen säästön.

Vuoden 2026 aikana lopetetaan vuokrien maksaminen kunnan omistamille taloyhtiöille. Muutos liittyy vuokra-asuntokantaan tehtäviin rakenteellisiin ratkaisuihin. Toimenpiteen arvioidaan vähentävän kunnan kustannuksia noin 90 000 eurolla verrattuna tilikauteen 2025. Säästö on luonteeltaan rakenteellinen ja vahvistaa kunnan käyttötaloutta myös tulevina vuosina.

Vuoden 2026 alusta lähtien Ritarigallerian toiminta on siirtynyt museon tukiyhdistyksen vastuulle, eikä toiminnasta synny enää kustannuksia kunnalle. Muutoksen seurauksena kunnan käyttötalouteen kohdistuu noin 15 000 euron säästö verrattuna tilikauteen 2025. Toimenpide tukee kunnan talouden tasapainottamista ja on luonteeltaan pysyvä kustannusrakennetta keventävä ratkaisu.

Syksyllä 2025 valtuuston päätti tuloveroprosentin korotuksesta 0,5 %-yksiköllä. Sen arvioidaan parantavan kunnan vuosikatetta noin 200 000 eurolla vuonna 2026. Veronkorotus ei yksin riitä turvaamaan talouden kestävyyttä, mutta se antaa välttämätöntä liikkumavaraa ja aikaa rakenteellisten sopeuttamistoimenpiteiden toteuttamiseen.

Samanaikaisesti kunnan kaikki toiminnot käydään systemaattisesti läpi siten, että tarkastelussa ovat sekä menot että tulot sekä mahdollisuudet rakenteellisiin uudistuksiin. Tavoitteena on parantaa kustannustehokkuutta, vahvistaa talouden seurantaa ja varmistaa, että päätöksenteko perustuu ajantasaiseen ja riittävään tietoon.

Kokonaisuutena edellä mainittujen menojen sopeuttamistoimenpiteiden positiivinen yhteisvaikutus kunnan talouteen vuonna 2026 on arviolta noin puoli miljoonaa euroa.

Talouden tasapainottaminen edellyttää jatkossakin johdonmukaista toimeenpanoa, talouden seurannan merkittävää vahvistamista sekä rakenteellisten ratkaisujen loppuun saattamista. Vuoden 2026 aikana käynnistettyjen toimenpiteiden arvioidaan luovan perustan kunnan talouden kestävälle tasapainottamiselle ja alijäämän hallitulle kattamiselle tulevina vuosina. Tavoitteena on, että toteutettavat toimenpiteet yhdessä vahvistuneen tulopohjan kanssa estävät kunnan ajautumisen talouden tunnuslukujen perusteella arvioitavaan kriisikuntamenettelyn piiriin.

1.17 Alijäämän kattamissuunnitelma

Kunnan taseessa on tilinpäätöshetkellä kertynyttä alijäämää 1,26 milj. euroa. Kuntalain (410/2015) mukaisesti kunnan tulee kattaa kertynyt alijäämä määräajassa taloussuunnitelmassa päätetyillä toimenpiteillä.

Humppilan kunnan tavoitteena on kattaa kertynyt alijäämä taloussuunnitelmakauden 2025–2029 aikana. Alijäämän kattaminen perustuu valtuuston hyväksymään talouden tasapainottamissuunnitelmaan, jonka toimenpiteet kohdistuvat menojen vähentämiseen, toiminnan tehostamiseen sekä tulopohjan vahvistamiseen.

Arvioitaessa toteutettujen talouden tasapainottamistoimenpiteiden riittävyyttä voidaan todeta, että vuoden 2026 alussa noin 1,26 milj. euron alijäämän näkökulmasta toimenpidekokonaisuuden vaikutus on merkittävä. Veroprosentin korotuksen ja päätettyjen rakenteellisten säästötoimenpiteiden yhteisvaikutus on arviolta noin 500 000 euroa vuodessa. Lisäksi erillisten toimenpiteiden, kuten kunnan omistamille taloyhtiöille maksettavien vuokrien poistumisen, Ritarigallerian toiminnan siirtymisen sekä muiden pienempien toimenpiteiden vaikutusten odotetaan vahvistavan taloutta edelleen noin 100 000–125 000 euroa vuodessa.

Kokonaisuutena taloutta vahvistava vaikutus on siten noin 600 000 euroa vuodessa, mikä mahdollistaa alijäämän merkittävän pienentymisen jo vuoden 2026 aikana. Mikäli toimenpiteet toteutuvat suunnitellusti ja toimintamenojen kehitys pysyy hallinnassa, kunnan talous on siirtymässä rakenteellisesti tasapainottuvaan tilanteeseen, ja alijäämä on realistisesti katettavissa lähivuosien aikana.

Tämän perusteella uusia merkittäviä sopeuttamistoimenpiteitä ei ole vuonna 2026 välttämätöntä käynnistää. Sen sijaan korostuu tehtyjen päätösten täysimääräinen toimeenpano sekä talouden seurannan ja raportoinnin systemaattinen vahvistaminen. Talouden kehitykseen liittyy edelleen epävarmuustekijöitä, erityisesti työttömyysturvan kuntaosuuksien ja verotulokertymän osalta, minkä vuoksi kunnan tulee säilyttää valmius tarvittaessa lisätoimenpiteisiin.

Toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä sekä talousarvion toteutumisen raportoinnissa. Mikäli toimenpiteet eivät ole riittäviä alijäämän kattamiseksi suunnitellussa aikataulussa, ryhdytään lisätoimenpiteisiin talouden tasapainon varmistamiseksi.

1.18 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot	1 985 379,01	1 953 953,30
Toimintakulut	-8 699 930,49	-8 829 542,54
Toimintakate	**-6 714 551,48**	**-6 875 589,24**
Verotulot	4 755 296,79	4 782 368,60
Valtionosuudet	2 467 197,92	2 085 005,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19 742,29	26 305,85
Muut rahoitustuotot	29 645,80	21 385,23
Korkokulut	-82 061,13	-103 596,87
Muut rahoituskulut	-20 907,56	-20 835,20
Rahoitustuotot ja -kulut	-53 580,60	-76 740,99
Vuosikate	**454 362,63**	**-84 956,41**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-771 927,81	-607 891,91
Poistot ja arvonalentumiset	-771 927,81	-607 891,91
Satunnaiset erät		-757 268,34
Tilikauden tulos	**-317 565,18**	**-1 450 116,66**
Tilinpäätössiirrot	198	280,5
Tilikauden verot	-12 500,66	-13 142,79
Laskennalliset verot	1 701,40	2 635,60
Vähemmistöosuudet	132,31	223,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-328 034,13**	**-1 460 119,59**
TOIMINTATUOTOT/TOIMINTAKULUT, %	22,82	22,13
VUOSIKATE/POISTOT, %	58,86	-13,98
VUOSIKATE, EUR/ASUKAS	218,55	-40,53
ASUKASMÄÄRÄ	2 079	2 096

1.19 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	266 607,22	-84 956,41
Satunnaiset erät		-757 268,34
Tilikauden verot	-12 500,66	-13 142,79
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-87 887,43	745 742,44
Tulorahoituksen korjauserät	-87 887,43	745 742,44
Toiminnan rahavirta	166 219,13	-109 625,10
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-270 437,48	-922 793,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26 750,00	135 750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	159 689,63	893 354,62
Investointien rahavirta	-83 997,85	106 311,46
Toiminnan ja investointien rahavirta	**82 221,28**	**-3 313,64**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	357 824,90	306 990,29
Antolainasaamisten vähennys	145 692,14	52 145,89
Antolainauksen muutokset	503 517,04	359 136,18
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-801 749,38	-248 617,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-849 588,53	-868 514,52
Lyhytaikaisten lainojen muutos	446 891,48	497 300,00
	-1 204	
Lainakannan muutokset	446,43	-619 832,28
Oman pääoman muutokset	56 667,49	78 829,79
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-1 214,10	1 835,13
Vaihto-omaisuuden muutos	26 804,71	-3 481,34
Saamisten muutos	729 002,50	695 881,89
Korottomien velkojen muutos	-217 949,73	-201 549,48
Muut maksuvalmiuden muutokset	536 643,38	492 686,20
Rahoituksen rahavirta	**-107 618,52**	**310 819,89**
Rahavarojen muutos	-25 397,24	307 506,25
Rahavarat 31.12.	919 664,68	988 533,31
Rahavarat 1.1.	945 061,92	681 027,06
Rahavarojen muutos	-25 397,24	307 506,25
INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %	186,45	-10,79
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA JA SEN KERTYMÄ	777 198,46	2 307 812,09
LASKENNALLINEN LAINANHOITOKATE	0,88	0,03
KASSAN RIITTÄVYYS, PV	33,83	33,58
ASUKASMÄÄRÄ	2 079	2 096

1.20 Konsernin tase ja tunnusluvut

TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	681,56	3 292,64
Muut pitkävaikutteiset menot	9 917,77	21 088,19
Aineettomat hyödykkeet	10 599,33	24 380,83
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 281 137,89	2 314 366,93
Rakennukset	4 998 481,04	5 338 794,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 104 809,08	2 192 008,98
Koneet ja kalusto	352 595,25	592 330,71
Muut aineelliset hyödykkeet	200 415,99	45 996,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	94 626,12	112 942,91
Aineelliset hyödykkeet	10 032 065,37	10 596 440,93
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	429,7	429,7
Muut osakkeet ja osuudet	263 974,89	263 976,57
Muut lainasaamiset	14 044,11	285 293,49
Muut saamiset	723,51	725,67
Sijoitukset	279 172,21	550 425,43
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 321 836,91	11 171 247,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	15 875,64	22 893,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 875,64	22 893,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	52 320,00	67 990,00
Keskeneräiset tuotteet	6 200,00	5 600,00
Muu vaihto-omaisuus	7 177,36	18 968,65
Vaihto-omaisuus	65 697,36	92 558,65
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	360,59	4 540,52
Lainasaamiset	147 950,56	169 053,88
Muut saamiset	10 000,00	10 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	790 756,22	754 839,78
Lainasaamiset	85 739,15	98 443,91
Laskennalliset verosaamiset (la)		4 366,47
Muut saamiset	169 046,82	148 003,98
Siirtosaamiset	75 757,26	94 841,81
Saamiset	1 279 610,60	1 284 090,35
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	14 685,36	14 686,36
Rahoitusarvopaperit	14 685,36	14 686,36
Rahat ja pankkisaamiset	904 979,32	973 846,95

VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 264 972,64	2 365 182,31
VASTAAVAA	12 602 685,19	13 559 323,41

1.21 Konsernin tase ja tunnusluvut

TASE	**2025**	**2024**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 669 793,86	6 669 793,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	2 943,40	2 950,00
Arvonkorotusrahasto	13 564,96	14 431,69
Muut omat rahastot	788 512,04	723 151,68
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-541 072,91	949 783,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-328 034,12	-1 460 119,61
OMA PÄÄOMA	6 605 707,23	6 899 991,12
VÄHEMMISTÖOSUUDET	877,77	1 010,08
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	17 179,95	24 221,24
Lahjoitusrahastojen pääomat	12 353,01	12 353,01
Muut toimeksiantojen pääomat	3 829,15	5 024,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	33 362,11	41 598,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	1 519 200,39	2 450 539,02
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	430 755,90	468 553,80
Pitkäaikainen	1 949 956,29	2 919 092,82
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	2 722 948,18	2 394 671,64
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	1 289 833,61	1 302 959,26
Lyhytaikainen	4 012 781,79	3 697 630,90
VIERAS PÄÄOMA	5 962 738,08	6 616 723,72
VASTATTAVAA	**12 602 685,19**	**13 559 323,41**
OMAVARAISUUSASTE, %	52,42	50,89
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS	64,76	75,01
KONSERNIN LAINAT EUR/ASUKAS	2 040,48	2 311,65
KONSERNIN LAINAKANTA 31.12., 1000 ¿	4 242,15	4 845,21
KONSERNIN LAINASAAMISET 31.12.	14 044,11	285 293,49
KERTYNYT YLI-ALIJÄÄMÄ	-869,11	-510,34
KERTYNYT YLI-ALIJÄÄMÄR, EUR ASUKAS	-418,04	-243,48
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12., 1000 ¿	4 300,94	4 938,20
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, EUROA/ASUKAS	2 068,75	2 356,01
ASUKASMÄÄRÄ	2 079	2 096

1.22 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä 280 244,32 euroa kirjataan taseen yli-/alijäämätilille. Samalla kunnanhallitus esittää, että talouden tasapainottamistoimenpiteitä jatketaan valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti siten, että kunnan talous saadaan tasapainoon ja taseeseen kertynyt alijäämä katettua suunnittelukauden aikana.

2. Talousarvion toteutuminen hallinnonaloittain

Yleishallinto-osasto, sivistys- ja elämänlaatuosasto ja tekninen osasto jaetaan edelleen tulosyksiköiksi eli lautakunniksi. Tulosyksiköt huolehtivat tarkoituksenmukaisista ja yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista. Tulosyksiköillä on omat selkeästi määritellyt tehtävät, mitattavat tulostavoitteet sekä vastuu yksikön talouden tasapainosta.

Toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee, ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla.

Toimialat raportoivat lautakunnille neljännesvuosittain talousarvion toteutumisesta niin käyttötalouden kuin investointien osalta. Taloushallintopalvelut raportoivat neljännesvuosittain kunnanhallitukselle koko kunnan taloutta koskevat tiedot. Valtuustolle tehtävä osavuosikatsaus laaditaan puolivuosittain.

2.1 Yleishallinto

Yleishallinto-osasto jaetaan yleishallintopalveluiden, keskushallinnon, tukipalveluiden, työhyvinvoinnin, elinkeino- ja matkailupalveluiden sekä pajatoiminnan tulosalueisiin.

YLEISHALLINTOPALVELUT

Yleishallintopalveluiden tulosyksiköihin kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

004 Aluevaalit ja kunnallisvaalit

Perustehtävät

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia vaalien järjestämisestä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnassa vaalisihteerinä toimii teknisen osaston hallintosihteeri.

Toimintakertomus

Vuonna 2025 Humppilan kunnassa järjestettiin samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Vaalien toteuttamisesta vastasi kunta, jonka tehtävänä oli huolehtia vaalien järjestämisestä laissa säädetyllä tavalla sekä varmistaa, että äänioikeutetuille tarjottiin riittävät ja esteettömät mahdollisuudet äänestää sekä ennakkoon että vaalipäivänä.

Alue- ja kuntavaalit toimitettiin 13.4.2025, ja ennakkoäänestys toteutettiin viikolla 15. Kunta järjesti ennakkoäänestyksen suunnitellusti, ja äänestyspaikat, vaalitoimitsijoiden resurssit sekä tietojärjestelmät toimivat häiriöttömästi koko vaaliprosessin ajan. Vaalijärjestelyt toteutettiin aikataulussa ja vaalilain mukaisesti.

Äänestysaktiivisuus oli Humppilassa valtakunnallisesti tarkasteltuna hyvä.

Kuntavaalien äänestysprosentti oli 72,4 %, mikä osoittaa vahvaa kiinnostusta paikalliseen päätöksentekoon.

Aluevaalien äänestysprosentti oli 66,1 %, mikä oli sekin selkeästi yli valtakunnallisen keskiarvon.

Ennakkoäänestys oli merkittävä osa vaalien kokonaisosallistumista. Kuntavaaleissa 46,7 % äänistä annettiin ennakkoon. Aluevaaleissa ennakkoäänten osuus oli 49,2 %, mikä osoittaa ennakkoäänestyksen kasvavaa tärkeyttä.

Kuntavaaleissa valittiin Humppilan kunnan valtuusto toimikaudelle 2025–2029. Valtuusto vastaa kunnan toiminnan, talouden ja strategisen kehittämisen linjaamisesta.

Samanaikaisesti toimitetuissa aluevaaleissa valittiin hyvinvointialueen aluevaltuusto, jonka tehtävänä on päättää sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisestä alueella.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
121 Tilintarkastus

Perustehtävät
Tarkastuslautakunta vastaa ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunta huolehtii, että tilintarkastusta varten on resursoitu tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Toimintakertomus
Arviointikertomus vuodelta 2025 valmisteltiin tarkastuslautakunnan toimesta ja annettiin valtuustolle tilintarkastuksen yhteydessä. Arviointityö toteutettiin lautakunnan hyväksymän arviointisuunnitelman mukaisesti, ja tarkastuksessa keskityttiin erityisesti toiminnan tuloksellisuuteen, talouden tasapainoon sekä valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumiseen.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen valmistelu eteni hieman tavoiteaikataulua hitaammin johtuen kirjanpidon resurssivajeesta alkuvuoden 2026 aikana. Tämä aiheutti viivästyksen myös tilintarkastuksessa. Tilintarkastaja toimitti tarkastuskertomuksensa kuitenkin säädetyssä aikataulussa.

Vuoden aikana ei esitetty muistutuksia, jotka vaikuttaisivat vastuuvapauden myöntämiseen toimielimille tai viranhaltijoille. Tarkastusprosessin aikana havaitut kehittämiskohteet liittyivät pääasiassa sisäisen valvonnan selkeyttämiseen sekä dokumentaation yhdenmukaisuuteen, ja niihin ryhdyttiin asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Tarkastuslautakunta jatkoi työtään säännöllisesti kokoontuen arvioimaan kunnan toiminnan vaikuttavuutta ja taloudenhoidon asianmukaisuutta. Vuoden 2025 aikana ei ollut tarvetta käynnistää hallintolain mukaista erillistä kuulemismenettelyä, koska tilintarkastaja ei tehnyt muistutuksia vastuuvapauskysymyksiin liittyen.

Sidonnaisuusrekisterin ylläpito toteutettiin vuoden 2025 aikana kuntalain 84 §:n edellyttämällä tavalla. Luottamushenkilöiden ja johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden sidonnaisuustiedot saatiin ajantasaisesti, ja julkiset tiedot julkaistiin kunnan verkkosivuilla määräaikojen mukaisesti. Tietojen oikeellisuus ja täydellisyys varmistettiin vuosittain tehtävällä tarkistuksella.

VALTUUSTO

Tulosyksikön alaiset palvelut:
131 Valtuusto

Perustehtävät

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Valtuusto päättää:
1) kuntastrategiasta;
2) hallintosäännöstä;
3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12) tilintarkastajien valitsemisesta;
13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Toimintakertomus

Vuosi 2025 oli Humppilan kunnassa valtuustotyöskentelyn kannalta merkittävä, sillä keväällä toimitetut samanaikaiset alue- ja kuntavaalit käynnistivät uuden valtuustokauden 2025–2029.

Kuntavaalit järjestettiin 13.4.2025, ja vaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen uusi valtuusto kokoontui ensimmäiseen kokoukseensa kesäkuussa 2025. Kokouksessa valtuusto valitsi keskuudestaan puheenjohtajiston toimikaudelle 2025–2029, asetti kunnanhallituksen ja muut toimielimet, vahvisti toimielinten jäsenet ja vastuualueet ja päätti keskeisistä hallintosäännön soveltamiseen liittyvistä järjestelyistä. Järjestäytyminen toteutui suunnitellusti ja muodosti perustan uuden valtuustokauden päätöksenteolle.

Valtuusto oli hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman joulukuun 2024 kokouksessaan (11.12.2024). Talousarvion toimeenpano käynnistyi vuoden alussa, ja kunnanhallitus antoi talousarvion täytäntöönpano-ohjeen 3.2.2025. Lautakunnat hyväksyivät omat käyttösuunnitelmansa ohjeen pohjalta.

Vuoden aikana talousarvion toteutuma oli pääosin suunnitelman mukainen. Talousraportointi toimitettiin valtuustolle säännöllisesti ja ajantasaisesti, mikä tuki päätöksenteon läpinäkyvyyttä sekä talouden seurantaa.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen käsittely siirtyi poikkeuksellisesti syyskuulle 2025, koska vastuuvapauskysymyksiin liittyvät selvitykset ja kuulemismenettely viivästyttivät prosessia. Tilintarkastajan muistutuksen johdosta tarkastuslautakunta käynnisti hallintolain mukaisen kuulemisen, mikä edellytti lisävalmistelua ennen asian tuomista valtuuston päätettäväksi. Tämä viivästys heijastui valtuuston toimintaan ja työjärjestykseen, sillä osa talouden seurantaa ja arviointia koskevista linjauksista jouduttiin tekemään ennen tilinpäätöksen lopullista käsittelyä.

Syksyn aikana valtuusto käsitteli kunnan toiminnan, talouden ja palveluiden keskeisiä linjauksia osana talouden tasapainottamista. Kokouksessaan 17.9. valtuuston hyväksyi talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2025-2029.

Valtuustotyöskentely eteni suunnitelmallisesti, ja yhteistyö toimielinten välillä oli toimivaa.

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
410 Kunnanhallitus

Perustehtävät
Valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen, hallinnon ja talouden johtaminen ja palvelutuotannon koordinointi.

Valtuuston asettamia tavoitteita noudattaen edistää kuntalaisten taloudellisten ja sosiaalisten elinolojen kehittymistä sekä johtaa kunnan hallintoa ja koordinoida eri sektorien palvelutuotantoa tavoitteena laadukas, kustannustehokas palvelutuotanto.

Panostaa voimakkaasti elinvoiman kehittämiseen ja tuottaa lakisääteiset palvelut sekä turvaa perusturvallisuuden, laadukkaan vapaa-ajan sekä osallistumiseen kannustavan elinympäristön.

Kunnanhallituksen tulee:
1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen uusi kunnanhallitus järjestäytyi toimikaudelleen 2025–2029. Hallitus piti ensimmäisen kokouksensa 11.8.2025, jolloin se aloitti työnsä uuden puheenjohtajan johdolla.

Vuonna 2025 kunnanhallituksen toiminnan painopisteenä oli Humppilan elinvoiman vahvistaminen sekä kunnan strategisten tavoitteiden edistäminen. Kunnanhallitus ohjasi kunnan toimintaa kokonaisvaltaisesti siten, että Humppila kehittyy houkuttelevana asuinkuntana ja yrittämisen paikkana. Edunvalvontaa toteutettiin aktiivisesti seudullisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa, ja yhteistyöllä pyrittiin vahvistamaan kunnan toimintaedellytyksiä ja investointien houkuttelevuutta.

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen kokouksessaan 3.2.2025. Ohjeistuksen pohjalta lautakunnat laativat ja hyväksyivät omat käyttösuunnitelmansa. Vuoden aikana talousarvion toteutumista seurattiin säännöllisesti osavuosikatsausten ja kokouksissa käsiteltyjen talousraporttien avulla. Kunnanhallitus käsitteli talouskehystä sekä antoi linjauksia seuraavaa talousarviota varten, ja talouden ja toiminnan yhteensovittaminen eteni suunnitelmallisesti.

Palvelusuunnitelman mukaisesti hallitus edisti kunnan talouden vahvistamista, elinvoiman kehittämistä sekä henkilöstöpolitiikan tavoitteita. Tavoitteena oli tuottaa lakisääteiset palvelut kustannustehokkaasti ja turvata lähipalvelut, perusturvallisuus sekä osallistava ja virikkeellinen elinympäristö. Kunnanhallitus painotti päätöksissään hyvän hallinnon ja vakaan talouden periaatteita sekä palveluiden saavutettavuutta eri asiointitavoissa.

Kunnan vetovoiman ja viihtyisyyden vahvistaminen näkyi erityisesti elinvoimatyössä, asumisen kehittämisessä ja ympäristön laadun parantamiseen liittyvissä linjauksissa. Vihreän siirtymän mahdollisuuksiin panostettiin jatkamalla seudullista yritys- ja hankeyhteistyötä sekä edistämällä kunnan toimintaympäristöä hyödyttäviä investointiedellytyksiä.

Vuonna 2025 kehitettiin konsernihallintoa ja vahvistettiin konsernitason johtamista. Kunnanhallitus huolehti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Ohjaus ja valvonta toteutuivat säännöllisen raportoinnin, tytäryhteisöjen tulosseurannan ja taloudellisen riskin arvioinnin kautta. Hallitus varmisti, että Humppilan kunnan ja kuntakonsernin omaisuudesta huolehditaan suunnitelmallisesti ja että investoinnit tukevat kunnan strategisia tavoitteita.

Kunnanhallitus toteutti kunnan edunvalvontaa aktiivisesti yhteistyössä alueellisten ja valtakunnallisten kumppaneiden kanssa. Verkostoja hyödynnettiin erityisesti talousnäkymien, infra- ja palveluinvestointien sekä vihreän siirtymän hankkeiden edistämisessä. Yhteistyö naapurikuntien ja maakuntatoimijoiden kanssa vahvisti Humppilan asemaa osana laajempaa aluekehitystä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KUNNANHALLITUS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma**
Humppilassa on hyvä elää ja asua	Viihtyisän, turvallisen ja virikkeellisen elinympäristön ylläpitäminen ja aktiivinen kehittäminen. Asukaskyselyn uusiminen/toteuttaminen. Edunvalvonta lähipalveluiden turvaamiseksi ja joukkoliikenteen kehittämiseksi. Vuokrataloyhtiöiden selvityksen jatkotoimenpiteiden toteuttaminen taloyhtiöiden kehittämiseksi.	Asukasmäärän kehitys, tulo- ja lähtömuutto, syntyneet/kuolleet Asukaskyselyn tulokset ja asukastyytyväisyys Lähipalveluiden laatutaso ja saavutettavuus Juna- ja bussiyhteyksien kehittyminen Vuokrataloyhtiöiden kehittyminen	Humppila tarjoaa viihtyisän ja turvallisen asuin- ja elinympäristön sekä laadukkaat lähipalvelut luonnon läheisyydessä. Humppilassa on tehokkaat ja toimivat liikenneyhteydet lähiseudulle ja maailmalle. Autojuna-aseman suunnittelun aloittaminen. Humppilassa jokainen on osa yhteisöä ja hyvinvointiin panostetaan yhteistyötä tehden.	Asukasmäärä väheni vuoden takaisiin verrattuna, nettomuutto oli negatiivinen. Asukaskyselyä ei toteutettu vuonna 2025. Terveyspalveluiden saatavuus pysyi hyvällä tasolla. Juna- ja bussiyhteydet olivat hyvällä tasolla. Jubilee line ja ELY:n kilpailuttama joukkoliikenne turvasivat erittäin hyvät kulkuyhteydet Jokioisille ja Forssaan. Vuokrataloyhtiöiden kehittäminen jatkui ja päätöksiä tehtiin yhtiöiden kannattavan toiminnan turvaamiseksi.
Humppilassa yrittäminen kannattaa	Puolimatkan alueen saavutettavuuden kehittäminen. Yhteistyön lisääminen yrittäjien kanssa. Aktiivinen yhteydenotto yrityksiin. Seudullisen elinvoimaohjelman vieminen käytäntöön.	Yritysten määrän kehitys Myytyjen yritystonttien määrä 2-3 Ala-Paavolan soranottoalueen myynti Liittymäratkaisujen edistyminen Yrittäjäyhteistyön kehittyminen	Humppila on yritysmyönteinen kunta, joka tarjoaa vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Humppilassa huomioidaan yrittäjien tarpeet. Humppila on vihreän siirtymän kasvualusta, jonka ansiosta kunta saa investointeja ja uusia työpaikkoja.	Vuonna 2025 myytiin yksi yritystontti Puolimatkan alueelta. Lisäksi aloitettiin keskustelut toisen tontin myymisestä. Ala-Paavolan soranottoalueen myyntiä edistettiin, mutta ennen myyntiä tulee tehdä vielä vuoden 2026 alkupuolella lisäselvityksiä. Valtatien 2 liittymäratkaisu etenee seuraavaksi toteutusvaiheeseen. Se vaatii riittävän rahoituksen kunnalta ja valtiolta. Valtatien 9 liittymäratkaisuista käytiin keskustelu ELY-keskuksen kanssa. Yrittäjäkahvitilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana noin 2 kk välein yhdessä Humppilan Yrittäjien kanssa.

KUNNANHALLITUS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Humppilassa henkilöstö viihtyy työssään	Tehdään työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma ja otetaan ne aktiiviseen käyttöön. Uusitaan työhyvinvointikysely. Intranetin rakentaminen henkilöstölle sisäisen tiedottamisen, osallistumisen ja vuorovaikutuksen parantamiseksi.	Työhyvinvointikyselyn tulokset Työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelman käyttöönotto Intranetin käyttäjämäärät ja -kokemukset	Humppila huolehtii henkilöstön työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja osaamisesta. Työterveyshuollon vastaanottotoiminnan vakiinnuttaminen. Humppilassa henkilöstöä arvostetaan ja kannustetaan. Humppilassa on töissä innostunut ja osallistuva henkilöstö.	Työhyvinvointikysely toteutetaan vuonna 2026. Työhyvinvointiin on panostettu eri tavoin. Erillistä palkitsemisohjelmaa ei otettu käyttöön johtuen kunnan taloudellisesta tilanteesta. Työterveyshuollon vastaanottotoiminta jatkui loppuvuoteen asti, mutta jouduttiin lakkauttamaan osana talouden tasapainottamista. Intranetin kehittäminen aloitetaan vuonna 2026.
Humppila pitää huolta taloudesta, työllisyydenhoidosta ja ilmastosta.	Toteutetaan osavuosikatsaukset ja neljännesvuosiraportointi. TE25 uudistuksen käytäntöön vienti. Vahvistetaan kunnan roolia ympäristöystävällisenä, ekologisena kuntana sekä edistetään vihreätä siirtymää	Talousraportointi Yhteistyö TyöHämeen kanssa Uusien työpaikkojen ja työttömien määrän kehitys Vihreän siirtymän ja ekologisten arvojen suunnitelman valmistuminen ja käyttöönotto osana kunnan yleistä johtamista	Talousarviossa pysyminen. Humppilan kunta on valmis vastuun lisääntymiseen työllisyyden edistämisessä ja TE-2025 uudistukseen vuoden 2025 alusta. Humppila osallistuu ilmastonmuutoksen torjumiseen ja puhtaan siirtymän edistämiseen.	Talouden seuranta oli tiivistä ja talouden tasapainottamisohjelma hyväksyttiin valtuustossa syksyllä. Työllisyystilanne kehittyi koko Suomessa heikompaan suuntaan ja myös Humppilassa työttömiä oli aiempaa enemmän. Vihreä siirtymän edistäminen oli osa kunnan kaikkea toimintaa. Erillistä suunnitelmaa ei tehty.

KESKUSHALLINTO

Keskushallinnon tulospalvelualueisiin kuuluvat vanhusneuvosto ja muu kunnan toiminta.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

412	Vanhusneuvosto
416	Nuorisovaltuusto
413	Muu toiminta
418	TE-palvelut

VANHUSNEUVOSTO

Perustehtävät

Vanhusneuvosto on kunnan lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin, jonka tehtävänä on varmistaa ja huolehtia kunnan ikääntyneen väestön vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksista.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Vanhusneuvosto kokoontuu aktiivisesti ja toimii hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaisesti. Painopisteenä vanhusneuvostolla on yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy vapaaehtoistyön ja yhdistysyhteistyön kautta. Vanhusneuvosto järjestää vanhustenviikon sekä viikoittain iloiset ikäihmiset-päivätoimintaa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yhteistyön laajentaminen hyvinvointialueen kanssa, seudullinen yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja paikallisten järjestöjen kanssa. Hyvinvointikoordinaattori toimii vanhusneuvoston sihteerinä ja linkkinä kunnan suuntaan.

Toimintakertomus

Vanhusneuvosto on kokoontunut säännöllisesti tammi-, maalis- ja toukokuussa, ja toiminut hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaisesti.

Neuvosto on osallistunut kunnan asiakirjojen valmisteluun ja arviointiin, edistänyt digiosaamista sekä seurannut ikäihmisiä koskevan viestinnän kattavuutta. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden seuranta on ollut osa kevätkauden painopisteitä.

Vanhusneuvosto on järjestänyt vanhustenviikon suunnittelua yhteistyössä yhdistysten ja seurakunnan kanssa, ja ollut mukana hyvinvointialueen vanhusneuvoston sekä seudullisten neuvostojen yhteistyössä. Toimintasuunnitelman väliarviointi on toteutettu toukokuussa.

NUORISOVALTUUSTO

Perustehtävät

Kuntalain 26 § mukaan kuntien on asetettava nuorisovaltuusto nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Nuorisovaltuustoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Nuorisovaltuustot edustavat kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valittujen nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi ne edistävät vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa, Unicefin lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmässä sekä useissa muissa kunnan toimielimissä tai työryhmissä. Nuorisovaltuusto suunnittelee ja järjestää erilaisia tapahtumia nuorisolle yhteistyössä nuoriso-ohjaajan kanssa.

Toimintakertomus

Nuorisovaltuusto on kokoontunut 10.2., 17.3. ja 6.5.2025 ja toiminut aktiivisesti kauden 2025–2026 kokoonpanolla. Kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia nuoria koskevia asioita ja suunniteltu tulevia tapahtumia yhteistyössä nuoriso-ohjaajan kanssa.

Kevätkaudella nuorisovaltuusto on osallistunut Unicefin lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän toimintaan ja tehnyt aloitteita nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Nuorisovaltuuston edustajalla on ollut puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa ja muissa toimielimissä.

MUU TOIMINTA

Perustehtävät

Muun muassa osuudet Hämeen liitolle, jäsenmaksut Suomen Kuntaliitolle, kuntayhtymien pakolliset jäsen-/tasausmaksuosuudet ja muut yhteistoimintaosuudet.

Toimintakertomus

Vuosi 2025 oli Humppilassa aktiivisen kehittämistyön aikaa, ja kunta edisti useita strategisesti merkittäviä hankkeita ja yhteistyöprosesseja. Toiminta tuki elinvoiman vahvistamista, vihreän siirtymän mahdollisuuksia sekä asumisen, kulttuurin ja elinympäristön kehittämistä.

Humppila jatkoi vuonna 2025 aktiivista rooliaan seudullisessa ja maakunnallisessa yhteistyössä tehden tiivistä yhteistyötä erityisesti Forssan seudun ja Jokiläänin kuntien kanssa. Yhteistyö painottui elinvoiman kehittämiseen, palveluratkaisuihin, varautumiseen ja vihreän siirtymän hankkeiden valmisteluun.

Humppila jatkoi aktiivista työtä elinkeinopoliittisen ohjelman toimeenpanossa. Kunta osallistui seudullisen elinkeinoyhteistyön ohjaamiseen ja elinvoimaa vahvistavien hankkeiden valmisteluun. Tavoitteena oli tukea yritystoiminnan kasvua, parantaa toimintaympäristöä ja mahdollistaa uusien investointien synty.

Kunta toimi aktiivisena jäsenenä ja omistajana useissa yhteisöissä, joiden kautta edistettiin elinkeinopolitiikkaa, infrastruktuurihankkeita ja aluekehitystä. EU-yhteistyöhön Humppilan osallistui Hämeen EU Officen kautta ja oli mukana seminaareissa, joissa käsiteltiin EU:n rahoitusinstrumentteja.

Kunnan elinvoimatyön kannalta tärkeää oli Humppilan rautatieaseman kehittämisprojektin käynnistäminen. Hankkeen valmistelu aloitettiin yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa, ja tavoitteena on ollut vahvistaa aseman ja ympäristön käyttöä, edistää kunnan näkyvyyttä ja vahvistaa matkailua elinkeinona. Kehittämistyö tähtää pitkällä aikavälillä aseman alueen toiminnallisuuden ja samalla Humppilan vetovoiman parantamiseen.

Vuoden aikana edistettiin myös Heljän ateljeen kehittämistä, jonka tavoitteena on vahvistaa Humppilan kulttuuriympäristöä ja lisätä matkailullista vetovoimaa. Kunta tuki valmistelua yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa ja selvitti mahdollisuuksia hyödyntää kohdetta kulttuuritoiminnan, tapahtumien ja matkailun palvelualustana.

Vuoden aikana vahvistettiin kunnan varautumista ja siihen liittyen resurssien yhteiskäyttöä naapurikuntien välillä. Humppilan kunta solmi SPR:n Forssan osaston kanssa yhteistyösopimuksen, joka parantaa auttamisvalmiutta ja vapaaehtoistoiminnan hyödyntämistä häiriötilanteissa. Syksyllä 2025 Humppila osallistui KAAKKO25-valmiusharjoitukseen, joka oli osa valtakunnallista kokonaisturvallisuuden kehittämistä. Harjoitus vahvisti kunnan valmiutta poikkeusoloihin ja paransi viranomaisten, järjestöjen ja kunnan oman organisaation välistä yhteistoimintaa.

TE-PALVELUT

TE-palvelut toteutetaan osana kunnan organisaatiota ja yhteistyössä TyöHämeen työllisyysalueen kanssa.

TE-palvelujen järjestäminen Humppilassa perustuu kunnan johtamis- ja toimivaltarakenteeseen, jossa kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta sekä vastaa palvelujen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta. TE-palvelut kuuluvat kunnanhallituksen yleiseen järjestämisvastuuseen, ja käytännön toimeenpano tapahtuu alaisissa toimialoissa ja viranhaltijavalmistelussa.

Kunnanjohtaja vastaa TE-palveluiden operatiivisesta johtamisesta, palveluprosessien kehittämisestä ja yhteistyöstä TyöHämeen työllisyysalueen kanssa. Kunnanjohtajan tehtäviin kuuluu työllisyydenhoidon johtaminen, yritysyhteistyö, palvelujen koordinointi sekä asioiden valmistelu kunnanhallitukselle. Hallintojohtaja vastaa talouden seurannasta ja raportoinnista sekä varmistaa, että TE-palvelujen kustannukset ja resurssit sisältyvät kunnan talousprosesseihin.

Toimintakertomus

Vuosi 2025 oli merkittävä murrosvuosi Humppilan kunnalle, kun TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025. Humppila toimii osana TyöHämeen työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana on Hämeenlinna. Palveluiden siirto valtiolta kunnille edellytti laajojen palveluprosessien uudelleenrakentamista, henkilöstöjärjestelyjä sekä kustannusten ja vastuiden arviointia kunnan näkökulmasta.

Vuosi 2025 oli TE-palveluissa sekä rakenteellisesti että taloudellisesti vaativa. Palvelujen järjestämisvastuun siirto, heikentynyt työllisyystilanne ja kustannusten kasvu loivat poikkeuksellisen toimintaympäristön. Humppila toimi muutoksessa aktiivisesti osana TyöHämeen työllisyysaluetta ja kehitti palveluja yhteistyössä seudun toimijoiden kanssa. Haasteista huolimatta palvelut saatiin käynnistettyä suunnitellusti, ja asiakkaiden yksilöllinen palvelu toteutui koko vuoden ajan.

Palvelut käynnistettiin järjestämislain edellyttämällä tavalla heti vuoden alussa. Humppilan kunnantalolla tarjottiin työllisyyspalveluja paikallisesti, ja asiakkaiden palveluohjausta vahvistettiin. Non-stop-periaatteella toteuttava lähipalvelu aloitettiin kesän jälkeen. Palvelua tarjotaan kunnanvirastolla aina keskiviikkoisin.

TyöHämeen työllisyysalue kehitti vuoden aikana yhteisiä toimintamalleja, joiden tarkoituksena on sujuvoittaa palveluja ja tehdä niistä helpommin saavutettavia. Kunnalla oli aktiivinen rooli yhteistyössä alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa, ja työnantajayhteistyötä tiivistettiin osana työllistymistä tukevia toimenpiteitä.

TyöHäme pystyi tuottamaan omat palvelunsa sille myönnettyjen valtionosuuksien puitteissa. Toiminnan menot pysyivät talousarviossa, ja valtionosuudet kattoivat palvelutuotannon kustannukset suunnitellulla tavalla. Tämä osoittaa, että palvelujen toteutus ja oman toiminnan kustannusohjaus olivat hyvässä tasapainossa.

Sen sijaan työttömyysturvan kuntaosuuksissa tapahtui selkeä ja talousarvion kannalta merkittävä ylitys. Kustannukset kasvoivat arvioitua suuremmiksi, mikä ylitti talousarvioon varatun määrärahan huomattavasti. Ylityksen taustalla oli muun muassa työmarkkinatilanteen heikkeneminen sekä pitkäkestoisen työttömyyden kasvu, jotka lisäsivät kunnan vastuulle tulevia työttömyysturvamenoja ennakoitua enemmän.

TUKIPALVELUT

Tukipalveluiden tulosalueeseen kuuluvat kunnan taloushallinto, tekstinkäsittely- ja toimistopalvelut, IT-palvelut, sekä siivouspalvelu.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

441	Kirjanpito ja palkanlaskenta
461	Monistus
464	ICT-palvelut
465	Tekstinkäsittely
466	Siivouspalvelut

Tukipalveluiden perustehtävät

Tukipalvelut-yksikkö tuottaa nimensä mukaisesti keskitettyjä tukipalveluja kunnan eri toimialoille. Toiminta sisältää yleiset hallinto- ja toimistopalvelut, taloushallinnon palvelut sekä siivous- ja ateriapalvelut kunnan yksiköissä. Toteutuneet kustannukset laskutetaan sisäisenä vuokrana tai vyörytetään osastoille vuoden lopussa.

ICT-palveluihin kuuluvat asiakirjahallinta, tiedonhallinta, tietosuoja ja tietohallintoyhteistyön koordinointi sekä kunnan yleinen tietoverkko ja sen ylläpito, IT-ohjelmistot ja -laitteet, puhelimet ja -liittymät. Tekstinkäsittely sisältää arkistointipalvelun sekä yleiset toimisto-, neuvonta- ja asiakaspalvelut. Kirjanpitopalvelut sisältävät kunnan talous-suunnittelun, kirjanpidon ja taloustilastoinnin sekä palkkahallinnon palvelut. Siivouspalvelu huolehtii päiväkodin, koulujen ja kunnan muiden kiinteistöjen siivouksesta sekä ateriatarjoilusta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

ICT-palvelut, kirjanpitopalvelut sekä tekstinkäsittely tuotetaan jatkossakin kunnan omana toimintana tehokkaasti ja laadukkaasti. Palkanlaskentapalvelu ostetaan edelleen Jokioisten kunnalta. Siivouspalvelut tuotetaan omalla henkilökunnalla laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Koulujen ja päiväkodin ruoka ostetaan ostopalveluna, mutta oma henkilöstö hoitaa ruoan esillepanon ja keittiöhuollon.

Toimintakertomus

Tukipalvelut ovat tuottaneet keskitetysti hallinto-, talous-, ICT-, siivous- sekä toimistopalveluja kunnan eri toimialoille. Palvelut on toteutettu pääosin suunnitelman mukaisesti, ja kustannukset on vyörytetty osastoille tilikauden päättyessä. Taloushallinto on vastannut kunnan kirjanpidosta, taloussuunnittelusta ja taloustilastoinnista, ja palkanlaskentapalvelut on hankittu ostopalveluna Jokioisten kunnalta. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukainen raportointi on toteutettu neljännesvuosittain kunnanhallitukselle, ja kirjanpidon täsmäytykset on tehty säännöllisesti kuukausittain.

Toimistopalvelut ovat vastanneet asiakaspalvelusta, neuvonnasta ja arkistoinnista. Asiakirjahallinnan prosesseja on kehitetty Valmu-järjestelmän avulla, ja tiedonhallinnan ohjeistusta on päivitetty tilikauden aikana. ICT-palveluiden osalta kunnan tietoverkot, laitteet, ohjelmistot ja tietoturva ovat olleet hallinnassa. Tilikauden aikana on järjestetty tietoturvakoulutus, ja ICT-kustannukset kasvoivat erityisesti laite- ja lisenssihankintojen vuoksi.

Siivouspalvelut on toteutettu omana toimintana kunnan kiinteistöissä, ja ateriatarjoilu on hoidettu omana työnä ostopalveluna hankitun ruoan pohjalta. Palvelun laatu on säilynyt hyvänä ja henkilöstöresurssit ovat olleet riittävät.

Monistus- ja postituspalvelut ovat tukeneet hallinnon ja luottamuselinten toimintaa. Sisäinen valvonta on toteutettu ohjeiden mukaisesti, ja ostolaskujen hyväksyntä, maksatus sekä järjestelmien käyttöoikeuksien hallinta ovat olleet asianmukaisesti järjestettyjä.

ELINKEINO JA MATKAILU

Elinkeino- ja matkailupalveluiden tulosalueeseen kuuluvat yrityspalvelut, joukkoliikennepalvelut, avustukset yhdistyksille ja yhteisöille, tytäryhtiö-vuokratalojen avustaminen, markkinointi ja kaavoitus.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

420	Veteraaniperinne
421	Yrityspalvelut
422	Ritarihanke 2024-2025
425	Avustukset ja muu kehittäminen
426	Kaavoitus
428	Palveluliikenne/Kyläpussi
429	Seutuliikenne
430	Syöttöliikenne /Jubilee Line
438	Vuokratalot/tytäryhtiöt
439	Markkinointi
801	Maataloustoimen hallinto

Perustehtävät

Elinkeinon ja matkailun perustehtävät ovat moninaiset ja kuhunkin kustannuspaikkaan erikseen sidotut. Kuitenkin yhteisenä tekijänä on parantaa elinvoimaa, elinkeinojen moninaisuutta sekä matkailun houkuttelevuutta Humppilassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle, toimintaympäristö ja sen muutokset

VETERAANIPERINNE JA RITARIHANKE

Veteraaniperinteen ja Ritarigallerian osalta tehdään yhteistyötä Kulmakunnat ry:n ja mahdollisten muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

YRITYSPALVELUT

Yritysneuvonta ostetaan sopimuksen mukaan Forssan Yrityskehitys Oy:ltä. Humppilan kunta on mukana FYK:n hankesalkussa ja valmistellut seudullista elinvoimaohjelmaa, joka käsitellään kunnassa vuoden 2025 alussa.

Humppilan kunta jatkaa aktiivista vuoropuhelua Humppilan alueen yrittäjien kanssa, sekä kuukausittaisia yrittäjätapaamisia eli Humppilan Yrittäjäkahveja, jotka kunta järjestää yhteistyössä Humppilan Yrittäjät ry:n kanssa. Humppilan kunta panostaa vuorovaikutuksen lisäämiseen kunnan alueen yrittäjien kanssa sekä uusien yritysten saamiseen kuntaan.

AVUSTUKSET JA MUU KEHITTÄMINEN

Yhdistysavustuksia myönnetään paikallisille yhdistyksille edellisten vuosien tapaan toimintojen kehittämiseen siten, että raportointia saavutetusta toiminnasta kehitetään sekä lisätään kunnan vuoropuhelua yhdistysten kanssa, ja yhdistysten aktiivien mukanaoloa kunnan tapahtumissa kannustimien kautta.

KAAVOITUS

Ei erillishankkeita vuodelle 2025. Puolimatkan teollisuusalueen infrastruktuurin rakentaminen on kunnan kärkihankkeena käynnistynyt kesällä 2024.

PALVELULIIKENNE/KYLÄPUSSI

Koulukuljetuksen kanssa järjestetään kattavaa palveluliikennettä Kyläpussi-toimintana Humppilan kunnan sisällä ja lähialueille. Sopimus kilpailutetaan kevään 2025 aikana – viimeinen optiovuosi Liikenne Rajala Oy:n kanssa päättyy 31.7.2025.

SEUTULIIKENNE
Seutuliikenne ELY-keskuksen vakiovuorojen osalta jatkuu aiemmassa laajuudessa Rajalan Liikenteen liikennöintinä, sopimus on voimassa 6.6.2024 - 6.6.2027.

SYÖTTÖLIIKENNE/JUBILEE LINE
Heinäkuussa 2024 käynnistettiin Jubilee Line -syöttöliikennehanke seudun kuntien yhteistyönä. Yhteistyössä ovat mukana Humppilan ja Jokioisten kunnat. Hankkeen aikana kuntalaisille järjestetään jatkuva hyvin edullinen linja-autosyöttöliikenne aamuvarhaisesta iltamyöhään reitillä Forssa – Jokioinen– Humppilan juna-asema – Humppilan Lasin alue. Sopimus liikennöinnistä Vekka Group Oy:n kanssa on voimassa 15.7.2024 - 15.11.2026.

VUOKRATALOT/TYTÄRYHTIÖT
Hyväksytyn kunnan talousarvion laadintaohjeen ja talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisesti tavoitteena on, että hyväkuntoisimmat vuokrataloyhtiöt fuusioidaan suuremmaksi organisaatioksi ja luovutaan yhtiöistä, joihin liittyy merkittävimpiä haasteita talouden ja/tai rakennusten kunnon osalta ja valmistellaan tarvittavat yhtiöjärjestysmuutokset.

MARKKINOINTI
Humppilan näkyvyyttä edistetään voimakkaalla, näkyvällä ja aktiivisella tiedottamisella. Kunnan tunnettuutta ja näkyvyyttä edistetään ja kuntaa markkinoidaan innovatiivisesti. Markkinointityöryhmän toimintaa jatketaan. Kunta tuo esiin markkinoinnissaan kunnan vahvuuksia, mahdollisuuksia, saavutettavuutta, sijaintia, palveluja ja luonnonläheisyyttä. Markkinoinnin kärkenä ovat Puolimatkan alueen yritystontit.

MAATALOUSTOIMEN HALLINTO
Loimaan maaseutupalvelut tuottaa maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ostopalveluna.

Toimintakertomus
Tilikauden aikana Humppilan kunnassa jatkettiin veteraaniperinteen vaalimista ylläpitämällä Ritarigallerian toimintaa Lasitehtaan tiloissa. Yrityspalveluissa kunta osti yritysneuvontaa Forssan Yrityskehitys Oy:ltä, ja elinkeinopoliittisen ohjelman toimeenpano käynnistyi. Osana seudullista yhteistyötä valmisteltiin yritysvaikutusten arvioinnin mallia Ypäjän kunnan johdolla, ja yrityskahvit jatkuivat säännöllisesti. Paikallisille yhdistyksille myönnettiin avustuksia kunnan elinvoiman ja yhteisen toiminnan tukemiseksi.

Kaavoituksessa ei käynnistetty uusia hankkeita, mutta Puolimatkan teollisuusalueen infrastruktuurin rakentaminen, markkinointi ja yritystonttien myynti olivat keskeisiä elinvoimatyön painopisteitä. Koulukuljetusten yhteydessä järjestetty Kyläpussi-palveluliikenne jatkui, ja liikennöintiä koskeva sopimus Rajalan Liikenteen kanssa uudistui 1.8.2025 alkaen. Seutuliikenne ELY-keskuksen vakiovuoroilla sekä Jubilee Line -syöttöliikenne jatkuivat voimassa olevien sopimusten mukaisesti.

Konsernitasolla edistettiin vuokrataloyhtiöiden toiminnan järkevöittämistä osana talouden sopeuttamista, mukaan lukien rakenteiden selkeyttäminen ja yhtiöjärjestysmuutosten valmistelu. Maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät hoidettiin ostopalveluna Loimaan maaseutupalveluiden kautta suunnitellusti.

TYÖHYVINVOINTI

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
481 Yhteistyötoimikunta ja työsuojelu
483 Hlökunnan TYHY- ja virkistystoiminta

Perustehtävät

Yhteistyötoimikunta toimii yhteistoimintalain (334/2007) mukaisena työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvana yhteistoimintaelimenä. Yhteistyötoimikunnan tehtävänä on myös työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) mukainen työsuojeluyhteistoiminta. Toimikunnan tehtävänä on työn terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen. Työsuojeluvaltuutetuilla on toimikunnan kokouksissa läsnäoloja puheoikeus. Toimikunta tekee tarvittaessa työnantajalle esityksiä, joiden tavoitteena on esimerkiksi parantaa työoloja, kehittää työterveyshuoltoa tai järjestää työsuojelukoulutusta ja työn opastusta. Lisäksi toimikunta osallistuu työkykyä ylläpitävän toiminnan järjestämiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Yhteistyötoimikunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa käsittelemään sille kuuluvia asioita. Panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin, arvostamiseen ja osallistamiseen sekä tiedottamisen parantamiseen. Valmistellaan vuoden aikana työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma uuden kuntastrategian tavoitteiden pohjalta. Toteutetaan työhyvinvointikysely ja verrataan tuloksia vuoden 2022 tuloksiin. Sisäistä tiedottamista parannetaan intranetin avulla. Koko kunnan henkilöstön työhyvinvointia ja henkilöstön vuorovaikutusta edistävää toimintaa järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Keväällä järjestetään kunnan yhteinen virkistyspäivä ja loppuvuodesta pikkujoulut. Henkilöstön käytössä on ePassi-sovellus. Henkilöstöä muistetaan joululahjalla joulukuussa. Työterveyspalvelut ostetaan Terveystalolta.

Kehitetään esimiestyötä, edistetään avointa vuorovaikutusta ja puututaan epäkohtiin. Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vähintään kerran vuodessa.

Toimintakertomus

Yhteistyötoimikunta kokoontui kevätkaudella kahdesti käsittelemään muun muassa työsuojelun tilannetta, sairauspoissaoloja sekä kehityskeskustelujen toteutumista. Työterveyshuollon tilannekatsaus esiteltiin kesäkuussa, ja sen yhteydessä arvioitiin varhaisen tuen toimintamalleja. Työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyö on jatkunut suunnitelmallisesti, ja työpaikkaselvityksiä on tehty tekniselle osastolle ja perhepäivähoitoon. Työterveyspalvelut on hankittu Terveystalolta. Osana talouden tasapainottamista työterveyshuollon sopimus otettiin uudelleentarkasteluun syksyllä 2025, ja samalla luovuttiin työterveyshoitajan vastaanotosta kunnantalolla.

Syksyllä 2026 käytiin yhteistoimintaneuvottelut, jotka päättyivät 15.12.2026. Neuvottelujen päättymisen jälkeen käynnistettiin organisaatiomuutoksen valmistelu.

Kehityskeskustelut käytiin pääosin toukokuun loppuun mennessä, ja niissä hyödynnettiin yhtenäistä kehityskeskustelupohjaa sekä henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia. Henkilöstön osaamisen kehittämistä on tuettu webinaareilla ja seudullisilla koulutuksilla, ja henkilöstön käytössä ollut ePassi on ollut aktiivisessa käytössä erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa.

SIVISTYSOSASTO

2.2 Sivistyslautakunta

varsinainen jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Tiia Räsänen pj.	Marita Ketola
Sini Torvinen vpj.	Johanna Valtanen
Kalle Välisaari	Paavo Anttila
Kimmo Remes	Juha Leinonen
Tanja Leinonen	Petra Penttilä
Markus Seuranen	Jorma Sulonen
Johanna Kallio	Marjo Lampioja

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen.
Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja koululaisten iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

KOKONAISKUVA TOIMIALAN KEHITTÄMISESTÄ VUOSINA 2025-2027

Toimielimen vuosien 2025-2027 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluiden tuottaminen ja tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien kanssa.

Varhaiskasvatuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista esiopetus- ja paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa ja jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatus- / esiopetussuunnitelma. Perusopetuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista opetussuunnitelmaan.

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Yleiset kehittämistavoitteet:

1. yhtenäisen kasvun- ja opinpolun vahvistaminen
2. kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen
3. henkilöstön osaamisen vahvistaminen
4. työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen

TALOUSARVIO 2025

Sivistystoimen palveluiden tulee taata tasavertaiset mahdollisuudet kasvaa ja selviytyä yhteiskunnan jäsenenä sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien mukaisesti huolehtia siitä, että toimialan palvelutaso on tasalaatuista suhteessa valtakunnan muihin kuntiin. Palveluiden tuottamisessa on keskityttävä ensisijaisesti palveluiden laadun ja yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen kustannustehokkaasti. Lukio-opetuksen osalta Humppilan kunnalla on yhteistyösopimus Forssan kaupungin kanssa.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatusjohtaja
Tulosyksikön alaiset palvelut:

2105	Päiväkoti Päivänpaiste/Lintukoto
2125	Perhepäivähoito
2135	Esiopetus
2145	Lasten kotihoidontuki
3114	Tasa-arvoraha 2

Perustehtävät

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat päiväkotihoito, perhepäivähoito, esiopetus sekä lasten kotihoidon tuki. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä. Varhaiskasvatus esimerkiksi

- tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- ehkäisee syrjäytymistä
- tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lapsille turvallista, yksilöllistä ja lapsen ikätasoa ja henkilökohtaisia tarpeita vastaavaa kasvatusta, opetusta ja huolenpitoa. Turvallisessa ja hyväksyvässä ilmapiirissä tuemme lapsen kodin kasvatustehtävää. Tavoitteena on kasvattaa lapsesta yhdessä lapsen huoltajien kanssa omatoiminen, hyvän itsetunnon omaava ja toisten kanssa toimeentuleva persoona, joka kunnioittaa kotiseutuaan ja juuriaan. Varhaiskasvatuksessa pyritään edistämään lasten ja perheiden hyvinvointia osallisuuden kautta. Varhaiskasvatuksessa lapsuus nähdään arvokkaana osana elämää ja kukin lapsi on omana persoonallisuutenaan tärkeä ja merkittävä.

Talousarviovuosi 2025

- **Oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa**
    - Oppimisen tuen uudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää oppilaan saaman tuen muotoja sekä turvata riittävä tuki siten, että tuen muodot ovat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset.

- **Lasten tasavertaisen oppimisen edellytysten tukeminen**
    - sähköisten oppimisalustojen hyödyntäminen hankkimalla edelleen kalustoa varhaiskasvatuksen käyttöön (esim. rikkoutuneen älytaulun uusiminen)
    - varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointi toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen
    - Valtionavustusta saanut tasa-arvohanke jatkuu ja avustusrahoilla palkattu varhaiskasvatuksen lastenhoitaja jatkaa tehtävässään 31.12.2025 saakka.

- **Henkilöstö**
    - varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänkuvan laatiminen
    - määräaikaisen lastenhoitajan palkkaaminen vastaamaan etenkin alle 2-vuotiaiden perushoitoon liittyviin haasteisiin sekä vuorohoidon tarpeisiin. Viime vuoden vakituisten työntekijöiden palkoista siirretään eläkkeelle jäävän osa-aikaisen lastenhoitajan palkan osuus (15 500€) määräaikaisten palkkoihin. Lisäkustannus määräaikaisten palkkoihin 50 % osuus eli 15 500€.
    - henkilöstölle mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin
    - työhyvinvointiin panostaminen

Taloussuunnitelmavuodet 2025-2027

- Varaudutaan toisen varhaiskasvatusryhmän perustamiseen Lintukodon yksikköön
- Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen järjestämisen vakiinnuttaminen
- Sähköisten palvelujärjestelmien ja sähköisten palvelujen käytön lisääminen
- Henkilöstörakenteen muutos opettajapainotteiseksi vuoteen 2030 mennessä (lakimuutos)
    - varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen sosionomin toimeksi 2025

Toimintakertomus 2025

Varhaiskasvatuspalveluiden asiakkaana oli vuonna 2025 keskimäärin yhteensä 89 asiakasta. Näistä asiakkaista keväällä oli 13 esiopetuksen oppilasta ja syksyllä 16 esiopetuksen oppilasta. Suurin osa esiopetuksen oppilaista tarvitsi esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta (sekä keväällä että syksyllä yksi lapsi ei tarvinnut).

Varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määritellään perheen tulojen mukaan. Jopa n. 70 % varhaiskasvatuksen asiakkaista kuului ns. nolla-maksuluokkaan eli heillä ei ollut asiakasmaksua ollenkaan. Korkein maksu (311€) oli viidellä asiakkaalla. Asiakasmaksukertymää on kuitenkin lisännyt Humppilaan sijoitetun lapsen palvelun järjestämisestä veloitetut ostopalvelukustannukset.
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointiprosessi on ollut pitkä. Syksyllä 2024 tehtävään valittiin henkilö, joka työskenteli kunnassa helmikuun 2025 loppuun saakka (jäi vanhempainvapaalle). Keväällä 2025 tehtävään valittiin kelpoisuusehdot täyttävä henkilö, joka aloitti työt elokuussa 2025. Tähän saakka varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatiot hankittiin ostopalveluna.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaa on päivitetty seudullisena yhteistyönä.

Alkuvuodesta päiväkodille hankittiin älytaulu. Taulu toimii monipuolisena mahdollistajana opetuskäytössä. Taulua käytetään mm. esiopetuksen digitaalisten oppimismateriaalien tehtävissä sekä muskarihetkissä. Kalustorahojen varaamisessa tulee jatkossakin huomioida se, että kalustohankinnoille saattaa tulla yllättäväkin tarve. Esimerkiksi vuonna 2025 päiväkodille on jouduttu uusimaan 2 kuivauskaappia, ravitsemustyöntekijän tietokone sekä tiskikone.

Kaikki varhaiskasvatuksen työntekijät osallistuivat MiniVerso-vertaissovittelukoulutukseen maaliskuussa. Lisäksi työntekijät suorittivat toukokuussa hätäensiapu-kurssin. Näiden lisäksi työntekijät ovat katsoneet aktiivisesti erilaisia alaan liittyviä webinaareja (keskittyen paljon tunnetaitoihin)

Valtiolta saadun erityisavustuksen (ns. Tasa-arvoraha) tuella on palkattu määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lastenhoitajan tehtäviin on kuulunut toimia mm. lisäresurssina varhaiskasvatusryhmissä, jotta lasten erilaisia oppimisen ja tuen tarpeita on voitu tukea.

Toimintavuoden aikana kilpailutettiin varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
VARHAISKASVATUS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Yhtenäisen kasvun ja opinpolun vahvistaminen	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön tiivistäminen Oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa	Yhteistä toimintaa järjestetään Päivänpaisteesta Eedeniin-hankkeen johdolla Esiopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen	Ainakin kerran yhteistä toimintaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kesken Suunnitelma päivitetään ja otetaan käyttöön 1.8.2025 Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti	Esiopetusryhmä oli keväällä koululla neljä päivää ja teki yhteistyötä 1-2-luokkien kanssa. Syksystä alkaen esiopetusryhmä oli koululla joka torstai ja teki tiivistä yhteistyötä koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa. Tulevien 1-luokkalaisten siirtopalaveri sekä aloittaneiden 1-luokkalaisten palautekeskustelu pidetty. Suunnitelma päivitetty ja käsitelty sivistyslautakunnassa. Varhaiskasvatuksen edustajat osallistuneet projektiin
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	Hankintojen kriittinen tarkastelu	Hankintoja tehdään talousarvion raamien puitteissa huomioiden kestävän kehityksen näkökulman	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti	Hankinnat tehty talousarvion raamien puitteissa.
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Tarjotaan monipuolisesti koulutuksia	Koulutuksiin osallistumisen määrä	Mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin	Järjestetään yhteisiä koulutuksia ja mahdollistetaan osallistuminen edullisiin koulutuksiin. Lisäksi kannustetaan osallistumaan webinaareihin
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	Varhaiskasvatuksen tyhy-ryhmä kokoontuusäännöllisesti Riittävän henkilöstöresurssin turvaaminen Riittävä tiedonkulku	Tyhy-ryhmä suunnittelee työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa työyhteisölle n. 2/vuosi Riittävästi henkilökuntaa vs. lapsimäärät Palaverimuistioiden lähettäminen wilman kautta.	Koko varhaiskasvatuksen henkilöstö pystyy osallistumaan toimintoihin Päiväkotikohtaiset suhdeluvut pysyvät lain edellyttämällä tasolla Tarvittava informaatio saavuttaa kaikki asianosaiset oikea-aikaisesti	Järjestetty varhaiskasvatuksen henkilöstön pedagoginen päivä ja messupäivä. Suhdeluvut pysyneet lain edellyttämällä tasolla. Palaverimuistiot lähetetty wilman kautta. Sähköistä tiedonkulkua lisätty.

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Tulosyksikön alaiset palvelut:

3012	Kirkonkulman koulu
3011	Koululaisten iltapäivätoiminta
3014	Erityiskoulut
hankkeet	
3022	Tasa-arvoraha 1

Perustehtävät

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa kasvun- ja opinpolkua. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen. Se rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Opetuspalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukasta opetuspalvelua. Palvelusuunnitelman keskeiset painopisteet vuosille 2025-2027 ovat uuden tuen muotojen haltuunotto (lakimuutos), osallisuuden ja yhteisöllisuuden luominen sekä yhtenäiskoulun toimintakulttuurin edelleen kehittäminen. Palvelusuunnitelman vuosina keskitytään tiimityön kehittämiseen sekä uusien tuen muotojen ratkaisemiseen. Opetustoimi tekee tavoitteiden toteuttamiseksi tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen sekä elämänlaatuosaston kanssa. Oppimisympäristöä kehitetään ja uudistetaan vastaan tämän päivän opettamisen ja osaamisen tavoitteita.

Talousarviovuosi 2025:

- **Perusopetuksen kolmiportaisen tuen, tukitoimien ja tuen mallien vahvistaminen**
    - tuen asioiden lakimuutosten huomioiminen 1.8.2025 alkaen
    - koulutettujen Nepsy-valmentajien hyödyntäminen tuen muotona yhdessä Ypäjän kunnan kanssa
- **Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita**
    - digitaalisten oppimisympäristöjen uudistaminen ja digitaitojen vahvistaminen talousarvion puitteissa
- **Valtakunnallisen opetussuunnitelman muutokset**
    - opetussuunnitelman tuntijaon muutosten huomioiminen (opetustuntien lisääntyminen)

- **Henkilöstö**
    - luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2027
    - luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2026
    - luokanopettajan toimen (sis. musiikki) jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2026
    - henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle
    - henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026
    - henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (viittomakieli)
    - kouluohjaajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (hankeraha)
    - viittomakielen tulkin määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026

Taloussuunnitelmavuodet 2025-2027:

- perusopetuksen uusien tukimuotojen käyttöönotto ja vakiinnuttaminen arkeen
- pienryhmän perustaminen ja toiminnan aloittaminen ja nepsy-valmentajien hyödyntäminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita talousarvion puitteissa
- tiimityön vahvistaminen ja kehittäminen
- opettajien ammatillisen osaamisen vahvistaminen päivittyvän opetussuunnitelman tarpeisiin

Toimintakertomus

Vuoden 2025 aikana on valmistauduttu seudullisesti perusopetuslain muutokseen koskien tuen järjestämistä. Uuden tuen mallin mukaiset linjaukset on kirjattu seudulliseen opetussuunnitelmaan ja mallin mukainen toiminta on alkanut 1.8. 2025 osittaisella siirtymäajalla.

Ypäjän kunnan kanssa alkanut nepsy-valmennus on jatkunut sekä Humppilassa että Ypäjällä. Toiminnan jatkosta ja kehittämisestä on sovittu yhteispalaverissa Ypäjän kanssa. Toiminta jatkuu myös vuonna 2026. Valmennuksen kautta saadaan opettajien valmiuksia kohdata neuropsykologisesti oirehtivat oppilaat vahvistumaan.

Yhtenäiskoulun tiimityön kehittäminen on jatkunut ja tiimirakennetta on mietitty tulevaa lukuvuotta silmällä pitäen huomioiden tuen uudistus. Resursseja ja toimintaympäristöä on pyritty luomaan sellaisiksi, jotka vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla oppilaiden yksilöllisiin haasteisiin huomioiden tuen uudistuksen. Tiimityö on lisännyt henkilöstön työhyvinvointia ja -jaksamista. Haimme opetus- ja kulttuuriministeriöltä niin kutsua tasa-arvorahaa oppimiserojen kaventamiseksi. Avustusta on saatu 150 000€, jonka käyttöaika jatkuu vuoteen 2027. Rahalla on palkattu koululle kouluohjaaja ja päiväkodille lastenhoitaja. Avustuksesta on maksettu kaikki kolme (50 000€) erää.

Yhteistyöprojekti, Päivänpaisteelta Eedeniin, Turun yliopiston, Rauman opettajakoulutuslaitoksen sekä Etelä-Suomen Aluehallintoviraston kanssa on jatkunut kevään. Projektin tavoitteena on kehittää yhtenäistä opinpolkua varhaiskasvatuksesta yläkouluun. Projektin kautta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle on tarjolla muun muassa koulutusta sekä työnohjausta. Vuonna 2025 projektin osalta on nauhoitettu podcast, joka julkaistaan vuonna 2026. Toimintavuoden 2025 aikana kilpailutettiin koulukuljetus sekä palveluliikenne. Uusi kuljetussopimus tehtiin Liikenne Rajala Oy:n kanssa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
PERUSOPETUS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Yhtenäisen kasvun ja opinpolun vahvistaminen	Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen Opetussuunnitelman tavoitteiden aktiivinen toteuttaminen TVT-strategian käyttöönotto Nepsy valmiuksien parantaminen	Yhteistyötapaamisten määrä Tiimien määrä ja suunnitelmallinen toiminta Ys-ajan käyttö opetussuunnitelman yhteiseen läpi käymiseen Laadittu strategia Koulutetut nepsy-valmentajat	Vähintään kolme (3) yhteistyötapaamista Toimiva tiimityö Laadukas perusopetus TVT-ympäristön vastaaminen nykypäivän tarpeita Valmistuneet nepsy-valmentajat Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti	Yhteistyö esi- ja alkuopetuksen välillä on jatkunut Tiimityöskentely on jatkunut ja työn kautta on pystytty hyödyntämään opettajien osaamista Perusopetusta on annettu laadukkaasti huomioiden oppilaiden yksilölliset tarpeet Nepsy-valmennus on jatkunut Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti on jatkunut

Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen	Hankintojen kriittinen tarkastelu Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen Hankkeiden hyödyntäminen	Hankintoja tehdään talousarvion raamien puitteissa huomioiden kestävän kehityksen näkökulman Laadittu suunnitelma Hankehaut	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti Kaikkien sitouttaminen toimimaan suunnitelman mukaisesti Saadut avustuspäätökset	Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen on kesken. Energiatehokkuuteen on pyritty kiinnittämään huomiota mm. sammuttamalla turhia valoja. Hankerahoitusta on haettu ja saatu tasaarvoraha 150 000€
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Ammatillisen osaamisen vahvistaminen osallistumalla koulutuksiin Olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen	Koulutuksiin osallistumisen määrä Henkilökunnan sisäinen koulutus	Mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin Koulutuksista saatu informaatio siirtyy työyhteisön sisällä	Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua koulutuksiin omaehtoisesti. Koulutuksiin osallistuvat ovat kertoneet muulle työyhteisölle koulutusten sisällöistä Henkilöstölle on järjestetty virkaehtosopimuksen mukaiset koulutukset (veso) sekä turvallisuuskoulutus Keväällä on valmistauduttu tuen uudistukseen
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen Tyhy-toiminnan aktiivinen järjestäminen Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen	Toteutuneet kehityskeskustelut Tyhy-päivät 2 kertaa vuodessa Tiimien suunnitelmallinen toiminta	Kehityskeskusteluiden toteutuminen 100% Toteutuneet tyhy-päivät Toimiva tiimityö	Kehityskeskustelut on siirretty pidettäväksi syksyllä Liikunnanohjaaja on järjestänyt kunnan henkilöstölle oman liikuntaryhmän, johon henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua Tiimityön kautta on pystytty lisäämään työhyvinvointia ja –jaksamista

LUKIO- JA AMMATILLINEN KOULUTUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3031 Forssan yhteislyseo ja muut lukiot
3033 Ammatillinen oppilaitos

Perustehtävät

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiokoulutuksessa yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla kriittiseen ja itsenäiseen ajatteluun pystyvät yksilöt osaavat toimia vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukioaikana opiskelija kartuttaa olennaista ihmistä, kulttuureja, luontoa ja yhteiskuntaa koskevaa tietoa ja osaamista. Lukio-opetus harjaannuttaa opiskelijaa ymmärtämään elämässä ja maailmassa vallitsevia monitahoisia keskinäisriippuvuuksia sekä jäsentämään laaja-alaisia ilmiöitä.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Ammatillisen koulutuksen tehtävänä on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukea elinikäistä oppimista. Tavoitteena on, että opiskelijat saavat ammatillisen perustutkinnon edellyttämän osaamisen ja ammattitaidon sekä valmiuksia yrittäjyyteen. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija sijoittuu koulutuksen jälkeen joko työelämään tai jatko-opintoihin. Ammatillinen tutkintoon johtava koulutus antaa opiskelijoille valmiudet sekä kelpoisuuden jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa, tiede- ja taidekorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunta ei tuota itse lukiokoulutusta eikä ammatillista koulutusta. Lukiokoulutuksen osalta on voimassa oleva lukiosopimus Forssan kaupungin kanssa.

Toimintakertomus

Yhteistyösopimus on irtisanottu ja yhteistyö jatkuu sopimuksen päättymiseen asti, lukuvuoden 2025-2026 loppuun.

2.3 Elämänlaatulautakunta

varsinainen jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Hannu Räsänen pj.	Julius Valtanen
Markus Seuranen vpj.	Marko Huhtanen
Johanna Valtanen	Sini Torvinen
Vesa-Pekka Hirvioja	Rami Reunanen
Erkki Mäkiniemi	Petra Penttilä
Krista Sunell	Tiia Räsänen
Marjo Lampioja	Johanna Kallio

Elämänlaatulautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja liikuntapalveluita sekä nuorisotoimintaa ja vapaata sivistystä sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen, alueellisesta kulttuurista nauttimiseen sekä liikunnan harrastamiseen. Elämänlaatulautakunta vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.

Elämänlaatuosasto jaetaan vapaan sivistystyön, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden, liikuntatoiminnan, nuorisotoiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tulosalueisiin.

Kokonaiskuva toimialan kehittämisestä ja tulosalueiden palvelukuvaus vuosina 2025-2027
Toimielimen vuosien 2025-2027 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden elämänlaatupalveluiden tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien sekä alueella toimivien yhdistysten ja yritysten kanssa. Tärkeänä tehtävänä on toimielimen tulosalueiden yhteistyön kehittäminen, osaamisen hyödyntäminen ja lisääminen sekä toimintakulttuurin kehittäminen. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen osalta keskeisenä yhteistyökumppanina on Kanta-Hämeen hyvinvointialue.

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Yleiset kehittämistavoitteet:

1. kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
2. kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen
3. osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen
4. työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3023 Jokiläänin kansalaisopisto
3024 Lounais-Hämeen musiikkiopisto

Perustehtävät
Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja järjestää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Olennaista vapaassa sivistystyössä on, että koulutukseen hakeutuminen on avointa kaikille.

Jokiläänin kansalaisopisto on Jokioisten, Humppilan ja Ypäjän kuntien omistama ja ylläpitämä yleissivistävä oppilaitos, jonka toiminta-alueen omistajakunnat yhdessä muodostavat.

Opiston perustana on omistajakuntien keskinäinen sopimus. Kansalaisopiston toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun on nimetty johtokunta, jossa Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä. Kansalaisopiston hallinnosta vastaa Jokioisten vapaa-aikalautakunta.

Kansalaisopistojen tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin ja tarjota mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiselle. Kansalaisopistot vastaavat suuresta osasta taiteen perusopetusta. Kansalaisopiston toiminta on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Lounais-Hämeen musiikkiopisto on valtionapua saava oppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Toimintaamme määrittelevät laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta sekä opetushallituksen määräykset opetussuunnitelman perusteiksi.

Musiikkiopisto on aloittanut toimintansa vuonna 1965 Forssan musiikkikouluna. Nykyään opisto on alueellinen toimija, joka huolehtii laadukkaan musiikkikasvatuksen tarjoamisesta maakunnassa yhdessä yhteistyökuntiensa Humppila, Jokioinen, Koski, Somero, Tammela, Urjala ja Ypäjä kanssa. Monipuolista soitinopetusta järjestetään pääasiassa Forssassa Kehräämön toimipisteessä ja muutamassa soittimessa myös Somerolla. Alle kouluikäiset lapset voivat osallistua musiikkileikkikoulutoimintaan Forssan lisäksi Humppilassa, Jokioisilla, Koijärvellä, Tammelassa ja Urjalassa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jokiläänin kansalaisopiston sopimus kuntien välillä on päivitetty vuoden 2022 alusta. Sopimuksessa on kansalaisopistolle nimetty johtokunta kehittämään opiston toimintaa. Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä johtokunnassa. Johtokuntatyön kehittäminen jatkuu edelleen.

Musiikkiopistossa Humppilan kunnalla on 8 kuntapaikkaa.

Talousarviovuosi 2025:

- **Jokiläänin kansalaisopisto**
    - kansalaisopiston johtokunnan toiminnan kehittäminen
    - näkyvyyden lisääminen Humppilassa
- **Musiikkiopisto**
    - tavoitteellisen musiikkiharrastuksen kannustaminen
    - musiikkiopistolta ostetaan 10 paikkaa opiskelupaikkaa nykyisen 8 sijasta (lisäys 2 opiskelupaikkaa, kuluvaikutus n. 4000 €/vuosi)

Toimintakertomus

Yhteistyö Jokiläänin kansalaisopiston kanssa on vahvistunut ja johtokunnan työskentely on jatkunut hyvin. Johtokunnassa Humppilan edustajina toimivat elämänlaatulautakunnan puheenjohtaja Hannu Räsänen sekä sivistys- ja hyvinvointijohtaja Anssi Lepistö.

Opiston näkyvyyttä on pyritty lisäämään Humppilassa mm. Humpappaan sekä IDID-näyttöjen kautta.

Musiikkiopiston palvelut ovat jatkuneet nykyisellä tasolla. Opiskelupaikkoja on ollut 8, joilla on opiskellut 11 oppilasta.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3051 Kirjastotoimi
3055 Kulttuuritoimi

KIRJASTOTOIMI

Perustehtävät

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kirjaston toiminnan mittareina käytetään vuosilainauksen ja kävijöiden määrää, sekä kirjastonkäytön opetuksen ja hankintojen kokonaismäärää. Hankintojen määrä on verrannollinen vuosittaiseen aineistomäärärahaan, mikä puolestaan vaikuttaa lainauslukuihin. Kirjastonkäytön opetuksen määrä on kasvanut vuosittain. Riittävä henkilöstömäärä takaa kuntalaisten kirjastopalvelujen mahdollisimman monipuolisen ja kattavan saatavuuden sekä palvelujen korkean tason. Kirjasto järjestää kaikille avoimia, monipuolisia ja laadukkaita yleisötapahtumia. Lukutaitostrategiaa valmistellaan ja toteutetaan yhdessä koulun kanssa. Eteiskirjastotoimintaa tehdään puolestaan yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Talousarviovuosi 2025:

- **Lukutaitostrategian laatiminen**
    - lukutaitostrategian laatiminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa
    - lukemaan innostaminen ja lainausmäärien nostaminen uudistuvan aineiston turvin
    - monipuolinen lukupiiritoiminta ja sen kehittäminen

- **Kirjaston toiminnan kehittäminen ja järjestettyjen tapahtumien lisääminen osallisuuden kautta sekä yhteistyö**
    - kirjaston järjestämien tilaisuuksien lisääminen omatoimintana sekä yhteistyössä Louna-kirjastojen kanssa
    - Louna-kirjasto yhteistyön jatkaminen ja kehittäminen

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
    - osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Kirjaston aineiston pitäminen laadukkaana, monipuolisena ja uudistuvana
- lukutaitostrategian jalkauttaminen arkeen
- lukemaan innostaminen ja lainausmäärien kasvattaminen
- Kirjaston toiminnan yleinen kehittäminen ja yhteistyö muiden Louna-kirjaston kanssa

Toimintakertomus

Kunnan kirjastopalvelut ovat vuoden 2025 aikana tukeneet kuntalaisten sivistystä, hyvinvointia ja osallisuutta tarjoamalla monipuolisia aineistoja, palveluja ja tapahtumia. Kirjasto on toiminut matalan kynnyksen kohtaamispaikkana kaikenikäisille kuntalaisille.

Kirjaston keskeisiä palveluja ovat olleet aineiston lainaaminen, tietopalvelu, asiakastietokoneiden käyttö sekä erilaiset kulttuuri- ja lukutaitoa edistävät tapahtumat. Vuoden aikana järjestettiin useita satutunteja, kirjailijavierailuja sekä teemallisia tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kirjaston kokoelmaa on uudistettu suunnitelmallisesti vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Painopisteenä on ollut ajantasainen ja monipuolinen aineisto, mukaan lukien e-aineistot.

Kirjasto on tehnyt aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa. Lukemisen edistämiseen on panostettu erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa sekä lukutaitostrategiaa on valmisteltu yhteistyössä. Yhteistyö Louna-kirjastojen välillä on jatkunut tiiviinä ja yhteistyö on ollut laadultaan erinomaista. Dekkarikirjailija Kale Puonti vieraili syksyllä OKM-hankerahan ja Lukukeskuksen ”100 kirjastoa-tuhansia kohtaamisia” mahdollistamana. Kirjaston tapahtumia vuonna 2025: satutunnit, kirjavinkkaukset, lukupiirit, puuhahetket ja peli-illat yhdessä nuorisotoimen kanssa sekä yksittäiset tapahtumat kuten ystävänpäivätapahtuma.

Toukokuussa kirjastohenkilökunnassa tapahtui vaihdos, kunnan nuoriso-ohjaaja siirtyi vs. kirjastonhoitajaksi. Kirjaston työtilat on uudistettu vuoden 2025 aikana, jolloin vanhasta arkistohuoneesta tehtiin työskentelytila.

Vuonna 2025 lainausmäärä oli 22 501, nousua on edellisestä vuodesta noin prosentin verran. Fyysiset käynnit kirjastossa 15 155, lainaajia 571 ja hankintoja 393. Kokoelman kokonaislukumäärä on yhteensä 21 331 teosta. E-lehtien käyttökerrat toimintavuonna olivat 5308, joka oli 68 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Tähän on vaikuttanut valtakunnallinen E-kirjasto.

Keskimäärin jokainen Humppilassa asuva kävi kirjastossa 7 kertaa ja lainasi 10,8 teosta vuoden 2025 aikana.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KIRJASTOTOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Monipuolisten tapahtumien järjestäminen Louna-kirjastojen yhteistyötä sekä omana toimintana. Lukutaitostrategian laatiminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Monipuolinen ja uudistuva aineisto. Lukemisen ja lukuharrastamisen edistäminen.	Kirjaston tapahtumat ja tilaisuudet. Tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistujien määrän seuranta. Laadittu lukutaitostrategia. Lainausmäärien kasvattaminen. Aineiston monipuolisuus.	Tapahtumat/ tilaisuudet 4 kpl. Jatkuva aineiston uudistaminen talousarvion puitteissa. Lukutaitostrategian mukainen toiminta. Säännölliset kirjavinkkaukset ja kirjastovierailut varhaiskasvatuksen väelle ja koululuokille. Lukupiiri toimintaa eri ikäisille kuntalaisille.	Kirjaston tapahtumissa kevään aikana eri-ikäisiä kävijöitä (mm. lukupiirit, satutunnit jne) Lukutaitostrategia on edelleen työn alla. Koululaisille on järjestetty kirjavinkkausta yhteistyössä opettajien kanssa. Aineistoa on uudistettu talousarvion puitteissa. Kirjastolla on ollut toiminnassa kaksi lukupiiriä: Aikuisten lukupiiri ja dekkarilukupiiri. Kokonaislainausmäärä on ollut 22 501 (nousua 217).

Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti. Huomioidaan mahdolliset avustukset aineistohankinnoissa yhdessä Louna-kirjastojen kanssa. Aktiivinen yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa.	Palvelut järjestetään talousarvion antamissa raameissa. Osallistutaan Louna-kirjastojen yhteistyökokouksiin. Avustushakemusten tekeminen.	Talousarviossa pysyminen. Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa. Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen. Saadut positiiviset avustuspäätökset.	Talousarviossa on pysytty. Louna-yhteistyö ollut aktiivista. Sopivia avustushankkeita ei ole kevään aikana ollut tarjolla.

KIRJASTOTOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Kuntalaisten tarpeiden ja ideoiden hyödyntäminen tapahtumien järjestämisessä. Aineistohankinnoissa huomioidaan kuntalaisten toiveet. Lukemaan innostaminen ja lainausmäärien kasvattaminen. Osallistu ja vaikuta -piste kirjastolle.	Järjestetään kysely kirjaston käyttäjille heidän toiveista kirjaston tapahtumien osalta. Huomioidaan asiakkaiden toiveet aineistohankinnoissa. Lukupiiritoiminta Käytössä oleva osallistu ja vaikuta -piste.	Kysely kirjaston toiminnasta. Kirjastoilla järjestetään vuoden ainakin vähintään 4 tilaisuutta tai tapahtumaa. Kirjastolla säännöllisesti kokoontuvia lukupiirejä. Osallistu ja vaikuta -pisteen aktiviinen käyttö.	Lukupiiritoimintaa on tarjottu erityisesti koululaisille, mutta lukupiiriä ei saatu muodostettua toistaiseksi. Kirjastolla kokoontuu säännöllisesti kaksi lukupiiriä. Osallistu ja vaikuta-piste on käytössä.
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla. Työtilojen uudistamisen jatkaminen. Yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa. Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Kehityskeskusteluiden pitäminen. Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Uudistetut työtilat. Osallistutaan Louna-kirjastojen kokouksiin. Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen. Uudistetut työtilat. Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa. Tyky-päivän järjestäminen.	Kehityskeskustelut on pidetty. Työtilat on uudistettu. Louna-kirjastojen kokouksiin osallistuttu aktiivisesti ja yhteistyö on jatkunut hyvin.

KULTTUURITOIMI

Perustehtävät

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, joka tukee ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin, luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin. Tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu. (kulttuurilaki 166/2019).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kulttuuripalveluilla vahvistetaan kunnan kulttuuritoiminnan edellytyksiä yhdessä alueen yhdistysten kanssa sekä kehitetään museotoimintaa resurssien puitteissa mm. eMuseo-hankkeen kautta. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Kehitetään kunnan viestintää ja perustetaan kirjastolle matkailuinfo ja huomioidaan matkailu kunnan viestinnässä.

Talousarviovuosi 2025:

- **Kulttuuritoiminnan lisääminen, erilaisten yleisötapahtumien järjestäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen**
    - monipuolisten kulttuuritilaisuuksien järjestäminen eri ikäisille kuntalaisille
    - Humppila 150v-kierrosten jatkokehittäminen

- **Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen**
    - Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa

- **Humpappaan kehittäminen kunnan julkisena tiedotteena ja matkailuinfon perustaminen**
    - kehitetään Humpappaata edelleen, julkaistaan osa vuoden lehdestä vain sähköisesti
    - perustetaan matkailuinfo kirjastolle ja suunnitellaan matkailun edistämistä, laaditaan matkailuesite

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
    - osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Kulttuuritoiminnan lisääminen sekä kehittäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen
- Päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen osaksi arkea
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus

Kulttuuritoimi edisti vuonna 2025 kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja elinvoimaa järjestämällä monipuolisia kulttuuripalveluja sekä tukemalla paikallista kulttuuritoimintaa resurssiensa puitteissa. Toiminnan painopisteinä olivat saavutettavuuden parantaminen, yhteistyön lisääminen eri toimijoiden välillä sekä kulttuurin roolin vahvistaminen osana kunnan vetovoimatekijöitä.

Kulttuurikoordinaattori on osallistunut seudullisiin sekä maakunnallisiin verkostoihin mm. maakuntaliiton vetämiin kulttuuritoimijoiden tapaamisiin. Yhteistyötä on tehty naapurikuntien sekä Jokiläänin kansalaisopiston kanssa.

Vuonna on 2025 on myös laadittu yhteistyössä varhaiskasvatuksen sekä koulun kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa sekä osallistuttu lukustrategian laadintaan.

Hyvinvointikoordinaattorin lähtemisen jälkeen vanhusneuvosto sekä sen alainen toiminta siirtyivät kulttuurikoordinaattorille. Kokousten lisäksi vanhusviikon ohjelman organisointi syksyllä olivat työlistalla. Vanhustenviikon ohjelma järjestettiin tänä vuonna supistetusti ja osa perinteisistä tapahtumista jouduttiin perumaan. Viikon aikana kulttuurikoordinaattoria piti useamman webinaarin/tilaisuuden yhteistyössä Vanhustenkeskusliiton kanssa koskien mm. ikäihmisten kodin turvallisuutta sekä tekoälyä. OmaHämeen järjestämä Onni Kasvaa Yhteis(ty)össä- webinaarin.

Lastenoikeuksien viikolla järjestettiin kirjastolla satutunnit kulttuurikoordinaattorin vetämänä ja lapsia olikin yhteensä yli 50 paikalla. Varhaiskasvatuksen lapsille järjestettiin käsinukketeatteri. Perusopetuksen lapsille alakoululla järjestettiin Lastenteatteri Loihun toimesta teatteriesitys ja yläkoululla oli Nasse-sedän smoothie-baari. Lisäksi päiväkotilaisille oli Kissa Ilonan jumppahetki ja nuorisotilalla pitsaperjantai. Lisäksi lastenoikeuksien viikolla julkaistiin ensimmäinen lasten ja nuorten Humpappaa, jonka tekemiseen osallistettiin lapsia ja nuoria sekä varhaiskasvatuksesta että koulusta.

Tapahtumien osalta panostettiin loppuvuonna kirjastoyhteistyöhön ja kirjastolla olikin lukukeskukselta Kale Puonti kertomassa urastaan poliisina ja kirjailijana. Sanojen siivin -paikallisten kirjailijoiden tapahtuma järjestettiin osana Lounakirjailijat 20-vuotta tapahtumasarjaa. Paikalla oli 3 paikallista kirjailijaa kertomassa teoksistaan ja yksi vielä julkaisemattoman kirjan kuvittaja. Tapahtuma sai kiitosta monesta suunnasta ja oli oikein onnistunut.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KULTTUURITOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Kulttuuritapahtumien järjestäminen ja mukana oleminen muiden järjestämissä tilaisuuksissa. Museotoiminnan kehittäminen ja museoiden ylläpitäminen. eMuseo-toiminnan kehittäminen ja lisääminen.	Päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma. Kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet. Yhdistysiltojen järjestäminen. Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin aukipitäminen. eMuseon käyttöönotto.	Päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma. Tapahtumia/tilaisuuksia 4. Yhdistysillat 3. Kauppilan perinnetila ja Talvisen työläismökki auki kesäsunnuntaisin. Kunnan museot kirjattuna eMuseo-alustalle.	Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittämistä jatkettiin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Yhdistysiltoja järjestetty syksyllä 1 ja lisäksi joulunavajaisten järjestelyjä varten toinen keskusteluilta. Kauppilan perinnetila ja Talvisen työläismökki on ollut auki kesäsunnuntaisin normaalisti elokuun loppuun saakka. e-Museo järjestelmää on käyty päivittämässä ja seuraavana oikeiden kuvien valitseminen ja muokkaus.

Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti. Yhteistyö eri toimintojen kanssa ja kesken. Hankkeiden hyödyntäminen. Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin kunnostamisen jatkaminen. Kauppilan perinnetilan aineiston luetteloinnin jatkaminen hankeavustuksen turvin. Matkailun edistäminen.	Toiminnan järjestäminen talousarvion raameissa. Haetaan museoviraston avustusta Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin kunnostamiseen. Haetaan museoviraston avustusta Kauppilan perinnetilan aineiston luetteloinnin jatkamiseen. Matkailuinfon perustaminen ja matkailuesitteen laatiminen. Vapaaehtoisuuteen perustuvan matkaopas toiminnan kehittäminen.	Talousarviossa pysyminen. Hankehakemukset museovirastolle. Myönteisten hankehakemuspäätösten saaminen. Matkailuinfon perustaminen kirjastolla ja matkailuesitteen laatiminen. Vapaaehtoisten matkaoppaiden löytyminen.	Talouden tasapainottaminen johti säästöihin, joten loppuvuodelle ei järjestetty kuin muutama tapahtuma. Loppuvuodesta haettiin museovirastolta paikallismuseoiden hankeavustusta. Vastaus tulee keväällä. Matkailuinfon perustaminen on edelleen suunnittelussa.

KULTTUURITOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Yhdistysyhteistyön kehittäminen. Tilojen järjestäminen kuntalaisten kokoontumisille. Kulttuurikyselyn laatiminen.	Yhdistysiltojen järjestäminen. Yhdistystilan hakinta. Laadittu kulttuurikysely. Taukotila-hankkeeseen osallistuminen.	Yhdistysillat 3. Tapahtumia/ tilaisuuksia 4. Yhdistystilan käyttöönotto. Kulttuurikysely n tulosten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.	Yhdistysillat 1 + 1 keskusteluilta joulunavajaisiin. Tapahtumia 6 kpl. Mukaan lukien vanhustenviikko ja joulunavajaiset. Kulttuurikyselyn perusteella järjestetty tapahtumat alkuvuonna.
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla. Työtilojen uudistamisen jatkaminen. Yhteistyö Ypäjän kunnan ja Jokilääninn kansalaisopiston kesken. Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Kehityskeskusteluiden pitäminen. Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Uudistetut työtilat. Yhteistyötapaamiset. Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen. Uudistetut työtilat. Yhteistyötapaamiset. Tyky-päivän järjestäminen.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä on osallistunut 1 ilmaiseen koulutukseen. Uudet työtilat saatu kuntoon. Yhteistyötapaamisissa on käyty useissa, paikallisissa, seudullisissa ja maakunnallisissa.

NUORISOTOIMI

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3635 Nuorisotoimi
3637 Etsivä nuorisotyö
3640 Taito- ja taidetoiminta
3645 Leiritoiminta

hankkeet
3642 Suomen harrastamisen malli - Harrastava Humppila
3648 Nuorisotyö koulussa 1.8.2025-31.7.2027

Perustehtävät
Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö (Nuorisolaki 1285/2016).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle
Nuorisopalvelujen toiminta keskittyy nuorten kohtaamiseen eri toimintaympäristöissä kuten nuorisotilalla, nuorten luonnollisilla vapaa-ajan viettopaikoilla ja koulussa. Etsivää nuoritoimintaa kehitetään ja toteutetaan saadulla avustuksella. Yhteistyötä koulun, alueen yhdistysten ja yritysten kanssa syvennetään tarvelähtöisesti. Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilökunta takaa palveluiden korkean tason.

Talousarviovuosi 2025:

- **Nuorisotoiminnan kehittäminen ja laajentaminen**
    - koulunuorisotyöhön panostaminen
    - toisen nuorisotyöntekijän palkkaus (Kvalt 11.12.2025: lisätty 10 000 euron määräraha)

- **Hankeavustusten hyödyntäminen**
    - haetaan jatkoa Suomen harrastamisen mallin mukaiseen toimintaan, Harrastava Humppila
    - etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen

- **Nuorten osallisuuden lisääminen ja perustoimintaan keskittyminen hyödyntäen yhteistyötä muiden kuntien kanssa**
    - nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen, nuorten aktivoiminen ja yhteistyön tiivistäminen entisestään koulun kanssa
    - lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen yhdessä nuorten ja lapsiystävällinen kunta -mallin kanssa
    - aktiivinen yhteistyö kunnan muiden toimijoiden ja seudun kuntien kesken

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
    - osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Nuorisotoimen kehittäminen ja nuorten osallisuuden lisääminen
- Yhteistyön lisääminen kunnan eri toimijoiden kesken tapahtumien, retkien yms. kautta
- etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus

Nuorisotoimen tehtävänä on edistää nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta sekä tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Toimintavuonna nuorisopalvelut kohdistuivat pääasiassa 13–28-vuotiaisiin nuoriin.

Nuorisotoimi järjesti vuoden aikana monipuolista avointa nuorisotilatoimintaa sekä erilaisia tapahtumia ja retkiä. Nuorisotilat olivat avoinna säännöllisesti, ja ne tarjosivat turvallisen ympäristön vapaa-ajan viettoon sekä sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Etsivä nuorisotyö tavoitti nuoria, jotka olivat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella. Toiminnan painopisteenä oli yksilöllinen ohjaus ja tuki sekä nuorten ohjaaminen palvelujen piiriin yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Koulunuorisotyötä toteutettiin yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Työn tavoitteena oli vahvistaa nuorten hyvinvointia, ehkäistä syrjäytymistä sekä lisätä yhteisöllisyyttä kouluympäristössä.

Nuorisovaltuuston toiminta oli aktiivista, ja nuoret osallistuivat kunnalliseen päätöksentekoon muun muassa järjestämällä tapahtumia sekä osallistumalla edustajiensa kautta kunnanvaltuuston sekä lautakuntien kokouksiin. Nuorisovaltuusto haki syksyllä 2023 LounaPlussalta rahaa Humppila150-juhlakondomeihin ja alkuvuodesta 2025 tämä hanke sai näkyvyyttä Forssan Lehdessä ja Ylen uutisoinneissa, sekä Viki ja Köpi showssa (podcastissä).

Nuorisotila Vaijerin toimintaa sekä aukioloaikoja on kehitetty nuorten toiveiden kautta. Erityisesti ala-koululaiset ovat olleet tyytyväisiä laajennettuihin aukioloihin ja mahdollisuuteen osallistua nuorisotilan toimintaan. Kuntavaalien alla kuntavaaliehdokkaat kutsuttiin nuorisotilalle käymään ja kuulemaan nuorten toiveita.

Naapurikuntien nuorisotyön kanssa on tehty aktiivisesti yhteistyötä, esimerkiksi yhteistyöpalaverein ja yhteisellä Koulujen päättärit-tapahtuman järjestämisellä. Koulujen päätöspäivänä on jalkauduttu seudulle seuraamaan nuorten kesäloman aloituksen viettoa.

Vuonna 2025 nuorisotoimi järjesti mm. seuraavat tapahtumat: kesäleirit, Rivieran kesäkaudenavajaiset (yhteity LounaPlussan kanssa), Höntsy-jalkapallopeli kuntapäättäjien kanssa, perinteinen pääsiäishaaste lapsille, nuorille ja perheille. Vuoden 2025 aikana nuorisotoimessa tapahtui henkilövaihdoksia, kun vakituinen nuoriso-ohjaaja siirtyi sijaistamaan kirjastonhoitajaa ja tilalle tuli sijainen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
NUORISOTOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Lasten ja nuorten yksilöllinen kohtaaminen nuorisotilalla, koululla sekä muissa toimintaympäristöissä. Etsivän nuorisotyön kehittäminen. Harrastava Humppila -toiminta.	Nuorisotila Vaijerin aukiolot. Tapahtuminen ja tilaisuuksien järjestäminen. Kävijämäärä nuorisotilalla. Kerhojen määrä.	Nuorisotila auki säännöllisesti. Kävijämäärän nostaminen ja monipuolinen toiminta. Kaiken ikäisille koululaisille tarjolla kerhotoimintaa.	Nuorisotila Vaijeri oli auki säännöllisesti. Harrastava Humppila-toiminnassa monitoimikerhoja alakouluikäisille. Harrastava Humppila-toiminta jatkunut syksystä monitoimikerhoin.
Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti. Hankkeiden ja avustusten hyödyntäminen. Aktiivinen yhteistyö naapurikuntien nuorisotoimien kanssa.	Toiminnan järjestäminen talousarvion puitteissa. Hankehakujen ja avustusten määrä. Osallistuminen yhteistyöhön	Talousarviossa pysyminen. Etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen. Myönteiset hankehakupäätökset.	11 000€ saatu etsivään työhön avustusta. Yhteistyö naapurikuntien kanssa on ollut aktiivista.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen. Nuorten osallisuuden lisääminen toiminnan suunnittelussa. Leiritoiminnan järjestäminen. Harrastava Humppila -toiminta.	Nuorisovaltuuston kokoontumisten määrä. Nuorisovaltuuston edustajien kouluttaminen lautakuntatyöskentelyyn. Leirien määrä. Hanke-toimintaan osallistuminen. Kerhojen määrä	Nuorisovaltuuston säännöllinen kokoontuminen. Järjestetään vähintään kaksi (2) leiriä. Myönteiset hankehakupäätökset. Kaiken ikäisille tarjolla kerhotoimintaa	Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti. Valtuustolla edustajat lautakunnissa sekä kunnanvaltuustossa. Kesäkuussa toteutui yksi päiväleiri, johon osallistui 25 lasta. Hankerahaa saatiin päiväleiriin 1500€. Harrastava Humppila-toiminta jatkunut syksystä monitoimikerhoin.
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla. Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Kehityskeskusteluiden pitäminen. Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen. Tyky-päivän järjestäminen.	Kehityskeskustelut ovat toteutuneet. Työntekijä on osallistunut koulutuksiin.

LIIKUNTATOIMINTA

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3624 Liikuntatoimi

Perustehtävät

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle. Tehtävänä on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, väestön hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, huippu-urheilua, liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. (Liikuntalaki 390/2015).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Liikuntapalveluilla luodaan yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Liikuntapalveluilla kannustetaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Kuntalaisten osallisuuden kautta kehitetään liikuntapalveluiden sisältöjä. Soveltavan liikunnan palvelut ostetaan Forssan kaupungilta.

Talousarviovuosi 2025:

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan kautta**
    - järjestetään monipuolisia liikuntapalveluita eri-ikäisille kuntalaisille
    - sähköisten liikuntapalveluiden hyödyntäminen (mm. Sportyplanner-sovelluksen käyttö)
    - säännöllinen yhteistyö seudun muiden kuntien kesken
    - osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

- **Liikuntastrategian käyttöönotto**
    - liikuntastrategian käyttöönotto osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä
    - liikuntapalveluiden kehittäminen ja uudistaminen

- **Kunnan sisäisen terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan keinoin**
    - ohjatun liikuntatoiminnan järjestämistä kunnan henkilöstölle fyysisesti sekä hyödyntäen sähköisiä liikuntapalveluita

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:
- Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan keinoin
- Liikuntatoiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri liikuntatoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus
Liikuntatoimen tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä tarjoamalla monipuolisia liikuntapalveluja sekä tukemalla omaehtoista liikkumista. Toimintavuonna painopisteenä olivat matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksien lisääminen ja kuntalaisten aktivointi.

Vuonna 2025 liikuntatoimen järjestämä ryhmäliikunta on ollut aktiivista. Tämä näkyi sekä liikuntatarjonnan laajuudessa, että osallistujamäärissä eri ryhmissä. Liikuntatoimi tarjosi monipuolista matalan kynnyksen liikuntaa, joka mahdollisti liikkumisen ja liikuntaharrastuksen eri väestöryhmille. Toiminnan tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista.

Liikuntaryhmiä on ollut vuonna 2025 yhteensä 38. Näistä keväällä toteutui 17 ryhmää ja syksyllä 21. Liikunnanohjaaja veti 30 ryhmää ja liikunnan tuntityöntekijät neljää ryhmää (mm. ohjatut kuntosaliryhmät). Soveltavan liikunnan palvelut liikuntarajoitteisille on ostettu Forssan kaupungilta.

Ryhmäliikunnan lisäksi liikuntatoimi tarjosi henkilökohtaista liikuntaneuvontaa, elintapamuutokseen liittyvää ohjausta sekä kuntotestejä. Liikuntaneuvonnassa tehtiin yhteistyötä OmaHämeen kanssa.

Yhteistyö OmaHämeen kanssa on tiivistynyt ja maaliskuussa 2025 on aloitettu yhteistyö liikuntaneuvonnan osalta. Jatkossa myös OmaHämeen kautta humppilalaiset voivat ohjautua liikuntaneuvonnan asiakkaiksi. Liikuntaneuvonnan osalta kevään 2025 aikana on otettu haltuun tietojärjestelmä, johon liikuntaneuvonnan asiakkuudet kirjataan. Liikuntaneuvontaan on osallistunut 10 asiakasta, joista yksi on tullut OmaHämeen kautta.

Liikunnanohjaaja on osallistunut aktiivisesti yhteistyötapaamisiin seudullisesti sekä ottanut osaa OmaHämeen liikuntaneuvonnan kehittämiseen sekä aiheeseen liittyviin täydennyskoulutuksiin ja yhteistyötapaamisiin, joita OmaHäme järjestää yhteistyön tukemiseksi kuntien ja hyvinvointialueen välillä.

Lisäksi liikuntatoimi on järjestänyt ja osallistunut erilaisiin tapahtumiin ja haasteisiin, joita ovat olleet mm: UKK kävelytesti, järjestänyt webinaarin aiheella Juostava tie monipuoliseen ravitsemukseen, liikuntahaasteet huhti- ja joulukuussa, hyvinvointimessut, lapsen oikeuksien viikon tapahtumat yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa sekä liikuntaretket.

Liikuntatoimen toiminnasta on tiedotettu sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Liikkuva ja hyvinvoiva Humppila ja Instagram, humppilankunnan_liikuntatoimi). Vuonna 2025 liikunalle ja hyvinvoinnilla avattiin oma facebook-sivu Liikkuva ja hyvinvoiva Humppila. Lisäksi ajankohtaista tietoa on saatavilla kirjastossa sijaitsevassa liikuntatoimen esitelokerossa. Liikuntatoimi on julkaissut Liikkuva ja hyvinvoiva Humppila -lehtisen kahdesti vuonna 2025. Lehtiseen on koottu kunnan tarjoama liikunta kausittain (kevät/syksy).

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
LIIKUNTATOIMI				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Monipuolisten kohdennettujen liikuntaryhmien järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille. Liikuntastrategian käyttöönotto osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä. Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen kehittäminen.	Liikuntaryhmien määrä. Osallistujamäärät. Liikuntastrategian hyödyntäminen. Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen tarjonnan laajentaminen.	Vähintään nykyinen taso ryhmien määrässä. Osallistujamäärien kasvattaminen. Liikuntastrategian hyödyntäminen. Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen tarjonnan laajentaminen.	Liikuntaryhmiä on ollut vuoden aikana 38 ja neljä ohjattua kuntosaliryhmää. Liikuntaryhmien osallistumismäärä ovat pysyneet aiemmalla tasolla. Myös uusia osallistujia on saatu mukaan. Liikuntastrategian valmistelu on aloitettu yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kanssa. Liikuntaneuvonnan konsepti on laadittu yhdessä hyvinvointialueen kanssa.
Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti. Aktiivinen yhteistyö kunnan eri toimintojen kanssa ja kesken. Mahdollisten hankkeiden hyödyntäminen.	Toiminnan järjestäminen talousarvion raameissa. Hankehakujen tekeminen.	Talousarviossa pysyminen. Myönteiset hankeavustukset.	Talousarvion raamissa on pysytty. Yhteistyö seudun muiden kuntien kanssa on ollut aktiivista.
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Kuntalaisten ja toimintaan osallistuvien mielipiteiden kartoittaminen liikuntatarjonnan suunnittelun pohjaksi. Yhteistyö alueen järjestöjen, yritysten sekä muiden kuntien kanssa.	Liikuntakyselyn vastausprosentti. Osallistujamäärät toiminnassa. Ryhmätoiminnan määrä. Yhteistyötapaamiset.	Laadukas kysely. Kyselyn vaikuttaminen toiminnan suunnitteluun. Yhteistyötapaamisia 3.	Liikuntakyselyn valmistunut. Ryhmätoiminnan määrä on pysynyt aiemmalla tasolla. Yhteistyötapaamisia on ollut useita.
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla. Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Kehityskeskusteluiden pitäminen. Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen. Tyky-päivän järjestäminen.	Työntekijä on osallistunut koulutuksiin. TyHy-päivä on suunnitteilla syksylle.

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:
3081 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
3082 Osallistava budjetointi

Perustehtävät

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia. Toimivien rakenteiden luomisessa on olennaista, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen, koordinaatio ja suunnitelmat sisällytetään osaksi kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelua. Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Talousarvio vuonna jatketaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisointia kunnassa ja luodaan lain edellyttämät rakenteet hyvinvointityön pohjaksi. Toiminnan tarkoituksena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja luoda toimintaedellytyksiä omaehtoiselle terveyden edistämistyölle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen yhdyspintatyöryhmien toimintaan on keskeinen tekijä terveyden ja hyvinvoinnin työssä. Lapsiystävällinen kunta -mallin mukainen toiminta jatkuu Unicefin ohjeiden mukaisesti.

Talousarviovuosi 2025:

- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen
    - hyvinvointityön rakenteiden luominen koko kunnan organisaatioon
    - osallistuminen hyvinvointialueen yhdyspintatyöryhmiin sekä vaadittavien suunnitelmien laatiminen ja päivittäminen

- Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malli
    - Lapsiystävällinen kunta -mallin toiminnan jatkaminen
    - lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen yhdessä nuorten ja lapsiystävällinen kunta -mallin kanssa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- hyvinvointikoordinaattorin tehtävän vakinaistaminen 1.1.2026 alkaen
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen kunnan toimintarakenteisiin
- Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen
- osallistavan budjetoinnin jatkaminen ja kehittäminen

Toimintakertomus

Kunnan keskeisenä tavoitteena on edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Toimintavuonna hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) on toteutunut poikkihallinnollisena yhteistyönä kunnan eri toimialojen, hyvinvointialueen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kesken.

Vuoden 2025 talousarvion mukaisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työtä on edelleen organisoitu ja sen rakenteita kehitetty koko kunnan organisaatiossa. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävä on jatkunut määräaikaisena, josta koordinaattori on irtisanoutunut elokuussa. Uutta koordinaattoria ei ole palkattu ja tulosalueesta vastaa sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa on tehty nykytilan kartoitus ja käynnistetty toimintasuunnitelman valmistelu (vaihe 4). Yhteistapaamiset on järjestetty koordinaatioryhmän sekä Unicefin kanssa. Varhaiskasvatusjohtaja toimii uutena lapsiystävällinen kunta -koordinaattorina.

Hyvinvointikoordinaattori on osallistunut seudulliseen yhteistyöhön sekä palavereihin hyvinvointialueen kanssa toimintavuoden aikana. Yhteistapaamisia on ollut useita ja niissä ja kehitetty kuntien välistä yhteistyötä suhteessa hyvinvointialueeseen.

Toimintavuoden aikana on tuotettu tietoa hyvinvointialueelle, valtion järjestelmiin sekä laadittu lakisääteisiä suunnitelmia terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Muun muassa Ikäihmisten toimintakykyä koskeva suunnitelma sekä hyvinvointiraportti on valmistunut vuoden 2025 aikana.

Toukokuussa 2025 järjestettiin Humppilan, Jokioisten ja Ypäjän ensimmäiset yhteiset hyvinvointimessut Humppilassa. Lisäksi hyvinvointikoordinaattori on ottanut osaa muuhun kunnassa järjestettävään toimintaa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen. Hyte-kertoiminen nostaminen. Lapsiystävällinen kunta-mallin toteuttamisen aloittaminen. Esteettömyyssuunnitelman laatiminen. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen.	Hyvinvointikoordinaattorin palkkaamisen jatkaminen. Hyte-kerroin. Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen. Valmis esteettömyyssuunnitelma. Päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.	Palkattu hyvinvointikoordinaattori. Hyte-kertoimien nouseminen. Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden täyttäminen. Valmis esteettömyyssuunnitelma. Päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.	Hyte- koordinaattori työtä jatkettu määräaikaisesti. Hyte kerroin noussut, ollen nyt 18,9. LYK- nykytilankartoitus tehty ja tällä hetkellä tehdään toimintasuunnitelmaa (vaihe 4). Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma kesken.
Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	Hyte-kertoiminen nostaminen. Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti. Aktiivinen yhteistyö kunnan eri toimintojen kanssa ja kesken. Mahdollisten hankeavustusten hakeminen.	Hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu. Toiminnan järjestäminen talousarvion raameissa. Toteutuneet hankehaut.	Hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu. Talousarviossa pysyminen. Saadut positiiviset avustuspäätökset.	Hyte-kerroin on noussut, joka kasvattaa kunnan valtionosuutta. Talousarviossa on pysytty. Hankkeita käynnissä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	Hyte-kertoiminen nostaminen. Lapsiystävällinen kunta-malli työn jatkaminen. VoiTas-koulutuksen järjestäminen.	Hyte-kerroin. Lapsiystävällinen kunta -malli työn jatkaminen. Järjestetty VoiTas-koulutus.	Hyte-kertoimien nouseminen. Lapsiystävällinen kunta- mallin jatkaminen. Toteutunut VoiTas-koulutus.	Hyte- kerroin noussut, 18,9. LYK- kuntamalli etenee oman aikataulunsa mukaan. VOITAS- koulutusta ei ole toteutettu.
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain. Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla. Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Kehityskeskusteluiden pitäminen. Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Järjestetään elämänlaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen. Tyky-päivän järjestäminen.	Kehityskeskustelu pidetty. Ei ole ollut koulutusta.

TEKNINEN OSASTO

2.4 Tekninen lautakunta

varsinainen jäsen	henkilökohtainen varajäsen
Leevi Laurila pj.	Juha Leinonen
Mika Paavilainen vpj.	Jorma Kärki
Timo Nikkanen	Jorma Sulonen
Krista Sunell	Marjo Lampioja
Kari Ahola	Johanna Valtanen
Outi Prehti-Vedenpää	Jaakko Haarala
Petra Penttilä	Tanja Leinonen

Tekninen osasto jaetaan hallinto- ja toimitilapalveluiden, muiden palveluiden ja viemärilaitoksen tulosalueisiin. Tulosyksikkö eli tekninen lautakunta huolehtii tulosalueiden tarkoituksenmukaisista ja yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista. Lautakunnan alaisilla tulosalueilla on omat selkeästi määritellyt tehtävät, mitattavat tulostavoitteet sekä vastuu yksikön talouden tasapainosta.

HALLINTO- JA TOIMITILAPALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari
Tulosalueen alaiset palvelut:

4060	Hoito ja hallinto, rakennukset
4062	Rakennuskorjaukset, rakennukset
4070	Alueiden hoito ja hallinto, vapaa-aika
4072	Rakennuskorjaukset, vapaa-aika

Perustehtävät
Hallinto- ja toimitilapalvelut -tulosalue vastaa Humppilan kunnan toimitilapalveluiden kehittämisestä ja suunnittelusta. Tulosalueen tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöistä ja vapaa-ajan alueista sekä järjestää ja ylläpitää kunnan käyttöön tarkoituksenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle
Kustannuspaikat 4060 ja 4062 vastaavat kunnan rakennusten ylläpito- ja hoitopalveluista ja rakennusten tarvitsemista rakennuskorjauksista hyväksytyn talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot muodostuvat teknisen lautakunnan hallinnoimien toimitilojen, asuntojen ja rakennusten ulkoisista ja sisäisistä vuokrista. Muiden rakennusten vuokratuotot sisältävät liiketilojen ja KantaHämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokratuotot. Sisäiset vuokrat ovat muilta kunnan toimialoilta laskutettavia osuuksia kunnan rakennusten ja vapaa-ajan alueiden kustannuksista.

Vapaa-ajan kustannuspaikat 4070 ja 4072 vastaavat kunnan vapaa-ajan alueiden, kuten urheilukentän, kuntoportaiden, uimarantojen, frisbeegolfradan, hiihtolatujen ja muiden vapaa-ajan alueiden, hallinnollisista tehtävistä sekä niiden kunnossa- ja ylläpitopalveluiden järjestämisestä.

Rakennusten ja vapaa-ajan alueiden osalta kehitetään riskienhallintaa ja varautumista. Rakennusten ylläpito- ja hoitotaso pidettiin vuoden 2024 tasolla, ja niiden osalta toteutettiin vaaditut tarkastukset ja korjaukset. Vapaa-ajan alueiden osalta toteutettiin tarvittavat tarkastukset ja korjaukset. Vapaa-ajan rakennusten osalta toteutettiin vain välttämättömät korjaukset.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Teknisen lautakunnan hallinnoimien asuntojen ja muiden rakennusten vuokratuottojen arvioitiin kasvavan talousarviovuoteen 2024 verrattuna johtuen teknisen lautakunnan talousarvioon talousarviovuoden 2024 aikana sisällytettyjen uusien rakennusten, eli huoltorakennuksen (valmistunut 8/2024) ja terveysaseman (siirtynyt kunnalle 4/2024), vuokratuotoista. Arvio perustui vuoden 2024 tilanteeseen rakennusten käyttöasteesta ja sopimustilanteesta, ja mahdolliset rakennusten käyttöasteiden muutokset sekä vuokra- ja muiden sopimusten muutokset vaikuttivat toteutumaan.

Kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpitokustannusten odotettiin nousevan verrattuna talousarviovuoteen 2024 johtuen mm. lämmityksen, veden ja jäteveden kustannuksista.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kanssa oli käynnissä neuvottelut mahdollisista sopimusmuutoksista, mutta näiden vaikutuksia ei ollut tiedossa talousarvion laatimishetkellä. Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen (Kirkonkulman yhtenäiskoulu, kunnanvirasto, Mäntyrinne) ja rakennusten (terveysasema, asemarakennus) osalta nykyisen vuokrasopimuksen mukainen sopimuskausi päättyi 31.12.2025.

Terveysaseman, asemarakennuksen sekä Niittykujan asunnonvuokraustoiminnan osalta tehtiin selvityksiä kuntalain 126 § mukaisen yhtiöittämisvelvoitteen täyttymisestä talousarviovuoden aikana.

Teknisen osaston vakituisen henkilöstön henkilömäärään ei arvioitu tulevan muutoksia talousarviokaudella. Teknisen osaston vakituiseen henkilöstöön kuuluvat tekninen johtaja, rakennusmestari, hallintosihteeri sekä kaksi kiinteistötyöntekijää. Palkkakustannuksissa varauduttiin työehtosopimusten (KVTES, TS) mukaisiin palkankorotuskustannuksiin. Palkkakustannusten kustannusjakoa muutettiin vastaamaan henkilöstön arvioitua kustannuspaikka- ja tilikohtaista työnsuoritusta.

Kunnassa aloitettiin yt-neuvottelut henkilöstön vähentämiseksi marraskuussa 2025.

Toimintakertomus

Teknisen lautakunnan hallinnoimien asuntojen ja muiden rakennusten osalta vuokrausaste säilyi katsauskaudella hyvänä. Asuntojen ja muiden rakennusten vuokratuotot toteutuivat suunnitellusti. Muiden rakennusten vuokratuotot sisältävät liiketilojen ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokratuotot.

Kokonaisuudessaan teknisen lautakunnan toimintatuotot rakennusten osalta ovat toteutuneet suunnitellusti. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kanssa käytiin neuvottelua Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen (Kirkonkulman yhtenäiskoulu, kunnanvirasto, Mäntyrinne) ja rakennusten (terveysasema, asemarakennus) osalta. Nykyisen vuokrasopimuksen mukainen sopimuskausi päättyi 31.12.2025, jatkuen 1.1.2026 alkaen, lukuun ottamatta asemarakennusta, minkä osalta vuokrasopimusta ei jatkettu.

Talousarviokaudelle ei ollut suunniteltuja rakennuskorjauksia. Teknisen lautakunnan käyttötalouden osalta on huomioitu talousarvion mukaisesti rakennusten ja vapaa-ajan alueiden osalta välttämättömien ylläpito- ja korjaustoimenpiteiden suorittaminen. Osana riskienhallinnan ja varautumisen kehittämistä toteutettiin varavoimavalmius kunnanviraston ja paloaseman rakennusten osalta.

Ylimääräisiä kustannuksia on aiheutunut yksittäisten vesivuotojen korjaustyöstä mm. Säästötalon rakennuksen sisätiloissa. Lisäksi mm. kunnanviraston osalta korjattiin sähkölaitteiston määräaikaistarkastuksessa 11/2024 havaittuja puutteita sekä toteutettiin lämmönsäätölaitteiden korjauksia kunnanvirastolla ja Mäntyrinteellä.

Kiinteistönhuollon osalta tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 11§/22.1.2025 käyttää voimassa olevan kiinteistönhuoltosopimuksen kaksi optiokautta ajalle 1.8.2025-30.7.2027. Palveluntuottajana sopimuskaudella on toiminut Fokitek Oy, joka jatkaa palveluntuottajana optiokausien ajan. Sopimus kattaa rakennusten ja niiden ulkoalueiden kunnossapidon.

Urheilukentän huoltorakennuksen osalta pidettiin takuuajan lopputarkastus 5.6.2025. Vapaa-ajan alueiden osalta viher- ja ulkoalueiden hoidosta hoitokaudella ovat vastanneet teknisen osaston kiinteistönhoitotyöntekijät lukuun ottamatta urheilukentän nurmikon hoitoa, jota suoritettiin ostopalveluna hoitosuunnitelman mukaisesti.

Vakituisen henkilöstön määrä pysyi samana verrattuna edelliseen talousarviokauteen. Teknisellä osastolla työskenteli kesätyöntekijöitä kesäkuun aikana yhteensä kaksi (2).

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
HALLINTO- JA TOIMITILAPALVELUT				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kunnan hallinnoimien kiinteistöjen ylläpito	Kiinteistöjen hoito järjestetään sopimuksenmukaisesti ostopalveluna. Urakkasopimusten mukaisten seurantakokousten pitäminen.	Toteutuma Toteutunut/ei toteutunut.	Kiinteistöjen hoito on toteutettu sopimuksen mukaisesti ja sovitulla laatutasolla. Urakkasopimusten mukaiset seurantakokoukset on pidetty.	Rakennusten ja rakennusten ulkoalueiden osalta omavalvonnassa ja seurantakokouksissa 2/2025 ja 6/2025 ei havaittuja merkittäviä poikkeamia. Toteutunut.
Rakennuskorjaukset	Rakennuskorjaukset suoritetaan suunnitelman mukaisesti	Toteutuma	Rakennusten kuntotason ylläpito ja korjausvelan pienentäminen.	Suunniteltujen rakennuskorjausten osalta mm. toteutettu Talvisen työläismökki -hankkeeseen liittyvän piha-alueen kunnostusta, Päivänpaisteen käyttövesisaneeraus on kunnossa. Lisäksi tehty suunnittelua mm. kunnanviraston valaistuksen uusimisen osalta.
Vapaa-ajan alueiden kunnossa- ja ylläpito	Palveluiden laajuuden tarkastelu ja muutokset	Toteutunut/ ei toteutunut	Palveluiden laajuuden tarkastelu on tehty ja palvelukokonaisuuteen tehty tarvittavia muutoksia.	Ei toteutunut.

MUUT PALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosalueen alaiset palvelut:

4201	Rakennusvalvonta
4204	Ympäristönhuolto
4205	Liikenneväylät
0810	Yksityisteiden kehittäminen
4206	Puistot ja muut yleiset alueet
4209	Maa ja metsätilat

Muiden palveluiden tulosalue jaetaan palvelualueisiin:

- rakennusvalvonta ja ympäristönhuolto
- liikenneväylät ja yksityistiet
- puistot ja muut yleiset alueet, maa- ja metsätilat

Palvelualueilla on omat selkeästi määritellyt tehtävät, palvelusuunnitelma ja mitattavat tulostavoitteet.

RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNHUOLTO JA YMPÄRISTÖTERVEYS

Perustehtävät

Rakennusvalvonnan ja ympäristönhuollon palvelualue vastaa Humppilan kunnan rakentamiseen ja ympäristöön liittyvistä lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu terveydensuojelu- ja tupakkalain lisäksi elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Tekninen lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena. Forssan kaupungin isännöimä seudullinen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikkö hoitaa ympäristönsuojelun tehtävät sekä kunnalle maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt tehtävät lukuun ottamatta toimielimelle kuuluvia tehtäviä.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönhuollon toimintatuotot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen, maa-ainestaksan sekä rakennusvalvonnan taksan mukaisista lupa- ja valvontamaksuista. Kustannukset muodostuvat seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön sekä ympäristöterveydenhuollon yksikön kuntaosuuksista sekä yksiköiden toimintoihin liittyvistä erillislaskutettavista kustannuksista, kuten ICT-palveluista. Talousarviossa varauduttiin Loimijoki-yhteistyön jatkamisesta sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen bioindikaattoritutkimukseen osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Ympäristönsuojelun osalta painopisteenä on valvonta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Rakennusvalvonnan osalta painopisteenä on uuteen rakentamislakiin liittyvä valvonnan ja ohjauksen järjestäminen. Rakennusvalvonnan arkistointia tehdään sähköisesti 11/2024 alkaen. Kunnan rakennusjärjestys sekä rakennusvalvonnan taksa uudistettiin vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä.

Kunnan tulee järjestää terveydenhuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä luetelluissa laeissa tarkoitettujen yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua koskevien tehtävien (ympäristöterveydenhuolto) muodostama kokonaisuus kunnan itsensä toimesta tai kuntien välisenä yhteistoimintana. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviä organisoi vastuukuntamallilla Riihimäen kaupunki.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön palkka-, toimitila- ja ICT-kustannukset sekä lupamäärien myötä tehty työmäärä vaikuttavat kunnalle tulevaan yhteistoimintaosuuteen. Uuden rakentamislain voimaantulon arvioidaan vaikuttavan laskevasti rakennusvalvonnan lupamääriin ja vastaavasti lisäävän valvonnan ja ohjauksen määrän tarvetta. Rakentamislain johdosta myös kunnan rakennusjärjestys ja rakennusvalvonnan taksa on uudistettu.

Ympäristöterveydenhuolto seuraa palveluiden käyttöä (palvelusuoritteita) kunnittain ja raportoi sopijakunnille vuosittain palveluiden käytöstä.

Toimintakertomus

Rakennusvalvonnan toimintatuotot ovat toteutuneet selvästi talousarviota paremmin. Ympäristönhuollon ja ympäristöterveyden toimintatuotot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot koostuvat rakennusvalvonta- ja - tarkastusmaksuista, muiden yhdyskuntapalvelujen maksuista sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen jätelain 48 e §:n mukaisista kunnille maksettavista korvauksista (SUP-jätteet).

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistui uutta rakentamislakia koskeviin koulutuksiin. Lisäksi viranhaltijoille ja työntekijöille sekä luottamushenkilöille tarjottiin osallistumismahdollisuutta seudullisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteiselle rakentamislakiluennolle 8.1.2025 Forssan kaupungintalolla.

Tekninen lautakunta hyväksyi rakentamislain mukaiset rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontamaksuperusteet kokouksessaan 38§/21.5.2025. Lisäksi lautakunta päätti kunnan rakennusjärjestyksen uudistamisen aloittamisesta uutta rakentamislakia vastaavaksi. Tammelan kunta irtautui seudullisen yksikön sopimusyhteistyöstä 1.1.2025 alkaen, mikä nosti Humppilan kunnan kustannuksia.

Ympäristönsuojelussa toteutettiin valvontaohjelman mukaisia tarkastuskäyntejä laitoksissa.
Yksittäisen, sittemmin peruutetun, ympäristölupahakemuksen valmisteluun käytettiin merkittävästi resurssia osavuosikatsauskaudella. Toiminnassa painotettiin ekologista kestävyyttä neuvonnassa, ohjauksessa ja kehittämisessä. Valvonnan painopisteenä oli ympäristön pilaantumisen ehkäisy, ja toiminta toteutettiin suunnitelmallisesti.

SUP-jätteiden osalta ilmoitettiin Pirkanmaan ELY-keskukselle edellisen vuoden osalta Jätelain 48 e § mukaiset tiedot mm. keräys-, siivoamis- ja huolto- ja korjauskustannuksista sekä tupakkatuotteisiin ja jätteisiin liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta aiheutuneista kokonaiskustannuksista.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNHUOLTO JA YMPÄRISTÖTERVEYS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Vastuullisen toiminnan edistäminen	Tehdään ympäristönsuojelussa valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit laitoksissa ja seurataan ohjelman toteutumisprosenttia. Rakennusvalvonta suorittaa rakennuskohteessa laadun valvontaa.	Valvontakäyntien toteutuma Poikkeamamäärä	Valvontaohjelman toteutumisprosentti 100 % Ei poikkeamia laadussa	Valvonta painottui syyskauteen. Toteutettuja valvontakäyntejä yhteensä yksi (1). Ei havaittuja poikkeamia laadussa.
Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja lisääminen	Neuvonnassa, ohjauksessa, kehittämisessä ja mahdollisuuksien mukaan muussa toiminnassa painotetaan ekologista kestävyyttä.	Toteutuma	Neuvonnassa, ohjauksessa, kehittämisessä ja toiminnassa on painotettu ekologista kestävyyttä.	Ekologinen kestävyys huomioitu mahdollisuuksien mukaan kaikessa toiminnassa.
Osaamisen kehittäminen ja ylläpito	Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistuu uuden rakentamislain koulutuksiin. LVI-toimialueella osallistutaan valtakunnallisen alan työryhmän tilaisuuksiin.	Koulutuksen toteutuminen, osallistumisprosentti Tilaisuuksien toteutuminen, osallistumisprosentti	Henkilöstö on osallistunut tarvittaviin koulutuksiin. Henkilöstö on osallistunut järjestettyihin tilaisuuksiin.	Koko henkilöstö on osallistunut vähintään yhteen (1) koulutukseen. Tarkastusinsinööri on osallistunut viiteen (5) tilaisuuteen.

LIIKENNEVÄYLÄT JA YKSITYISTIET

Perustehtävät

Liikenneväylät ja yksityistiet -palvelualue vastaa kunnan hallinnassa olevien liikenneväylien kunnossapidosta, kehittämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Lisäksi se vastaa yksityistieavustuksista.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Liikenneväylät -kustannuspaikka vastaa kunnan hallinnoimiin liikenneväyliin liittyvistä kustannuksista, kuten talvikunnossapidosta, korjaustoimenpiteistä, liikenneväylien viheralueiden, kuten tienpientareiden, kunnossapidosta sekä katuvalaistuksesta. Liikenneväylien kunnossapidon kustannukset riippuvat mm. säätilasta sekä katuverkon kunnostus- ja korjaustarpeesta. Liikenneväylien kunnossapito pidetään talousarviokauden 2024 tasolla. Päättyvät kunnossapitosopimukset kilpailutetaan talousarviokauden aikana.

Kunnan vuosittain jakamien yksityistieavustusten avustusmäärä pidetään talousarviokauden 2024 tasolla.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintakertomus

Liikenneväylien osalta toimintakuluja oli arvioitua vähemmän (70,6%). Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat talousarviota suurempina (175,9%). Liikenneväylien alijäämä toteutui kokonaisuudessaan talousarviota pienempänä (88,4 %). Toimintakuluihin vaikuttavat mm. sääsidonnaisen talvikunnossapidon kustannukset sekä talvikauden jälkeinen liikenneväylien kunnossapito. Humppilantie-Koivistontien -liikenneväylien viheralueiden hoitoa toteutettiin ostopalvelutyön sijaan teknisen osaston kiinteistönhoitotyöntekijöiden resursseilla. Talvikunnossapitosopimuksen kilpailutus toteutettiin keväällä 2025.

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokous pidettiin 4.2.2025. Liikenneturvallisuustyöryhmän tarkoitus on edistää liikenneturvallisuutta kunnassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita, kuten sääolosuhteiden vaikutuksia väylien kuntoon, turvallisuusriskien arviointia sekä toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa liikenneympäristön turvallisuutta.

Yksityisteiden osalta vuosittaiset yksityistieavustukset olivat haettavissa teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti keväällä 2025. Yksityistieavustusten määrärahaa pienennettiin talousarviosta tekninen lautakunnan päätöksellä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
LIIKENNEVÄYLÄT JA YKSITYISTIET				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Kunnan hallinnoimien liikenneväylien kunnossapito	Päättyvien palvelusopimusten kilpailuttaminen Omavalvonnan suorittaminen	Toteutuma Toteutuma	Päättyvät palvelusopimukset on kilpailutettu. Omavalvontaa on suoritettu palvelusopimusten toteutumisen osalta.	Talvikunnossapitosopimus kilpailutettu keväällä 2025. Liikenneväylien kunnossapitoa koskevaa palautetta seurattu. Toteutettu omavalvontaa palvelusopimusten osalta.
Yksityistieavustusten jakaminen	Yksityistieavustusten maksaminen	Toteutunut/ei toteutunut	Yksityistieavustukset on maksettu teknisen lautakunnan asettamassa määräajassa.	Yksityistieavustukset olleet haettavissa keväällä 2025.

PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, MAA- JA METSÄTILAT

Perustehtävät

Palvelualue vastaa puistojen ja muiden yleisten alueiden hoidosta ja ylläpidosta sekä maa- ja metsätilojen hoidosta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puistot ja muut yleiset alueet -kustannuspaikka vastaa puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin, kuten leikkipuistoihin, liittyvistä kustannuksista hallinnon, kunnossapidon ja korjauksien osalta. Puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin liittyvien palveluiden laajuutta ja tarvetta tarkastellaan ja tarvittaessa niihin voidaan tehdä muutoksia vastaamaan uutta tavoitetasoa. Puistojen ja muiden yleisten alueiden riskienhallintaa kehitetään sekä toteutetaan tarvittavat tarkastukset ja korjaukset. Varusteita ja välineitä uusitaan tarvittaessa.

Maa- ja metsätilat -kustannuspaikka vastaa maa- ja metsätilojen hoidosta ja niihin liittyvästä hallinnosta. Myyntituotot muodostuvat toteutettujen metsänhoidollisten toimenpiteiden tuotoista sekä peltoalueiden vuokrauksesta saatavista vuokrista. Myyntituottojen osalta huomioidaan talousarviovuoden 2024 aikana tehty Puolimatkan yritysalueen rakentumisesta aiheutunut peltoalueiden vuokrasopimuksen mukainen vuokra-alan muutos. Kustannusten osalta varaudutaan mahdollisiin kunnalle kuuluviin metsätilojen kustannuksiin, kuten ennakkoraivaukseen, taimien istutukseen sekä hakkuutähteiden keräykseen.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Puistojen ja muiden alueiden toimintakulujen arvioidaan jonkin verran laskevan talousarviovuoden 2024 tasosta ja poistojen vastaavasti kasvavan. Puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin liittyvien palveluiden tarkastelulla pyritään saamaan tietoa, missä ja millaista palvelua kunnan on tarkoituksenmukaista tuottaa näiden osalta. Ylläpidettävien puistojen ja muiden yleisten alueiden palveluverkko voi muuttua palvelujen tarkastelun johdosta tehtävien muutosten vuoksi. Tarkastelussa tulee huomioida mahdollisten ylläpidosta poistuvien kohteiden purkamisesta ja ennallistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Toimintakertomus

Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempänä (78 %). Suurimmat yksittäiset toimintakulujen osuudet muodostuvat henkilöstökuluista ja muiden palvelujen ostoista. Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta viher- ja ulkoalueiden hoidosta hoitokaudella vastasivat teknisen osaston kiinteistönhoitotyöntekijät.

Teknisen lautakunnan kokouksessaan 34§/17.4.2024 perustama työryhmä on kokoontunut katsauskaudella kerran. Työryhmä on perustettu perussuomalaisten valtuustoryhmän esittämän valtuustoaloitteen johdosta selvittämään luontopolun/ulkoilureitin mahdollista sijaintia ja alustavaa kustannusarviota sekä laatimaan suunnitelman hankkeen toteutuksesta. Kunnanvirastolla järjestettiin luontopolkuun liittyen Hämeen virkistysalueen Häme by Cycle -hankkeen kanssa yhteinen yleisötilaisuus 24.4.2025.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, MAA- JA METSÄTILAT				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossa- ja ylläpito	Palveluiden laajuuden tarkastelu ja muutokset	Toteutunut/ ei toteutunut	Palveluiden laajuuden tarkastelu on tehty ja palvelukokonaisuuteen tehty tarvittavia muutoksia.	Ei toteutunut.
	Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidon ja tarkastustoiminnan kehittäminen	Toteutuma	Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito on järjestetty ja tarkastukset tehty.	Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito on järjestetty. Viikkotarkastukset tehty.
Metsänhoidolliset toimenpiteet	Metsänhoidollisia toimenpiteitä toteutetaan hyväksytyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Toteutuma	Hyväksytyt metsänhoidolliset toimenpiteet on toteutettu.	Ei toteutunut.

VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosyksikön alaiset palvelut:

4310	Puhdistamo
4315	Vuotovedet
4320	Pumppaamot ja linjat

Perustehtävät

Viemärilaitos vastaa jätevesiverkoston kunnossapidosta sekä uuden verkoston suunnittelusta ja rakentamisesta. Palvelualueen tehtävänä on tarjota viemärilaitoksen toiminta-alueella sijaitseville kiinteistöille asianmukainen viemäröinti ja jäteveden käsittely. Palvelualueeseen kuuluvat jätevesien käsittelyyn liittyvät verkostot, rakenteet ja laitteet lukuun ottamatta jätevedenpuhdistamoa, jonka palvelut ostetaan Jokioisten kunnalta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puhdistamo – kustannuspaikka vastaa Jokioisille jätevedenpuhdistamolle johdetun jäteveden kustannuksista. Myyntituottoja ovat viemärilaitoksen asiakkailta laskutettavat käyttö- ja perusmaksut sekä uusilta liittyjiltä laskutettavat liittymismaksut. Vuotovedet -kustannuspaikalle on kirjattu asiakkailta laskutetun jäteveden ja Jokioisille johdetun kokonaismäärän erotus. Pumppaamot ja linjat -kustannuspaikka vastaa jätevesiverkoston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ylläpito- ja korjauskustannuksista. Viemäriverkoston ja pumppaamoiden perusparantaminen ja/tai uudisrakentaminen sisältyvät investointeihin.

Myytyjen jätevesikuutioiden arvioidaan laskevan johtuen vuosittaisesta vedenkulutuksesta vähenemisestä, mutta hinnastoon talousarviovuonna 2024 tehtyjen hinnankorotusten johdosta liiketoiminnan myyntituottojen arvioidaan nousevan edelliseen talousarviovuoteen verrattuna. Viemärilaitoksen verkostoon liittymättömiä kiinteistöjä, jotka sijaitsevat viemärilaitoksen toiminta-alueella, pyritään liittämään kunnallisen jäteveden piiriin.

Talousarviokauden aikana ei rakenneta uutta jätevesiverkkoa. Olemassa olemaa verkostoa saneerataan tarvittaessa. Talousarviossa varaudutaan Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Toimintakertomus

Viemärilaitoksen liiketoiminnan myyntituotot toteutuivat suunnitellusti (96,4%). Toimintakulut ovat toteutuneet vuotoveden osuutta lukuun ottamatta alle talousarvion mukaisen tason (86,7%). Vuotovesien kustannuspaikan osalta toimintakulut ovat toteutuneet merkittävästi talousarviossa arvioitua tasoa suurempana (149,4%), mikä on 15 270€ vähemmän kuin vuonna 2024. Myös poistot ja arvonalentumiset ovat toteutuneet arvioitua suurempana (toteutuma 158,8 %).

Verkoston ylläpitoon liittyvän häiriöpäivystystyösopimuksen kilpailutus toteutettiin keväällä 2025. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 109§/28.4.2025 hyväksyä päivitetyn jätevesitaksan siten, että uusi taksa tuli voimaan 1.10.2025. Päivitetyssä taksassa on huomioitu mm. käyttö- ja perusmaksujen korottaminen n. 15 % sekä osittainen liittymämaksutaulukon tarkistaminen. Uusia liittymäsopimuksia tehtiin yksi (1) kpl. Vesihuoltolain 11 §:n mukaisia vapautuksia ei myönnetty osavuosikatsauskaudella. Humppilan kunta ja viemärilaitos olivat mukana Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimiseen liittyvässä ohjaus- ja työryhmätoiminnassa. Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet Kanta-Hämeen maakunnan kunnat, niiden omistamat vesihuoltolaitokset sekä Etelä-Savon ELY-keskus. Suunnitelman työstämisestä vastaavana konsulttina toimi Ramboll Finland Oy.

Vuonna 2024 toteutettujen viemärikuvauksissa havaittujen korjaustarpeiden johdosta olemassa olevan jätevesiverkoston osalta toteutettiin verkoston sujutusta mm. välillä Ilolantie-Niittykuja ja MäntymäentieHumppilantie,

uusittiin tarvittavia jätevesikaivoja sekä suoritettiin painepesua. Lisäksi tehtiin tavanomaisia korjaustoimenpiteitä mm. viemäritukosten ja laitteistovikojen osalta. Uutta jätevesiverkostoa ei suunniteltu tai rakennettu osavuosikatsauskaudella.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
VIEMÄRILAITOS				
Päämäärä	**Toteutus**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteutuma 1-12**
Viemärilaitoksen toiminta-alueen kiinteistöt liittyvät kunnan viemäriverkostoon	Kontaktoidaan kiinteistönhaltijoita, joiden kiinteistöllä ei ole viemäriliittymää tai myönnettyä vapautusta	Liittymien tai myönnettyjen vapautusten määrä	Viemärilaitoksen toiminta-alueen kiinteistöt ovat liittyneet kunnan viemäriverkostoon tai hakeneet vapautuksen liittymisestä	Liittymäsopimuksia tehty yksi (1) kpl. Myönnettyjä vapautuksia nolla (0) kpl.

2.5 Käyttötalouden toteutuminen

HUMPPILAN KUNTA	TOTEUMAVERTAILU		01.01.-31.12.2025	
sisäinen/ulkoinen				EUR
Keskusvaalilautakunta	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	12.552,00			
Tuet ja avustukset		6.600,00	2.464,00	37,3
Toimintatuotot	12.552,00	6.600,00	2.464,00	37,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-16.205,44	-7.460,00	-12.516,27	167,8
Palvelujen ostot	-1.990,23	-1.690,00	-1.228,73	72,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-897,54	-200	-322,85	161,4
Muut toimintakulut	-49,19			
Toimintakulut	-19.142,40	-9.350,00	-14.067,85	150,5
Toimintakate	**-6.590,40**	**-2.750,00**	**-11.603,85**	**422**
Vuosikate	**-6.590,40**	**-2.750,00**	**-11.603,85**	**422**
Tilikauden tulos	**-6.590,40**	**-2.750,00**	**-11.603,85**	**422**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-6.590,40**	**-2.750,00**	**-11.603,85**	**422**

Tarkastuslautakunta	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2.451,96	-2.000,00	-3.209,73	160,5
Palvelujen ostot	-7.855,24	-7.660,00	-19.266,41	251,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146,44	-150	-38,49	25,7
Toimintakulut	-10.453,64	-9.810,00	-22.514,63	229,5
Toimintakate	**-10.453,64**	**-9.810,00**	**-22.514,63**	**229,5**
Vuosikate	**-10.453,64**	**-9.810,00**	**-22.514,63**	**229,5**
Tilikauden tulos	**-10.453,64**	**-9.810,00**	**-22.514,63**	**229,5**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-10.453,64**	**-9.810,00**	**-22.514,63**	**229,5**

Kunnanvaltuusto	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-19.383,62	-10.190,00	-12.161,66	119,3
Palvelujen ostot	-9.638,17	-10.890,00	-13.236,97	121,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.588,48	-1.200,00	-679,86	56,7
Muut toimintakulut	-19.438,38	-18.200,00	-18.269,96	100,4
Toimintakulut	-50.048,65	-40.480,00	-44.348,45	109,6
Toimintakate	**-50.048,65**	**-40.480,00**	**-44.348,45**	**109,6**
Vuosikate	**-50.048,65**	**-40.480,00**	**-44.348,45**	**109,6**
Tilikauden tulos	**-50.048,65**	**-40.480,00**	**-44.348,45**	**109,6**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-50.048,65**	**-40.480,00**	**-44.348,45**	**109,6**

Kunnanhallitus	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	108.282,68	27.800,00	32.818,78	118,1
Tuet ja avustukset	90.934,10	65.500,00	42.242,58	64,5
Muut toimintatuotot	277.741,55	353.910,00	370.197,39	104,6
Toimintatuotot	476.958,33	447.210,00	445.258,75	99,6
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-688.754,12	-656.140,00	-670.447,51	102,2
Palvelujen ostot	-537.977,00	-609.230,00	-580.624,31	95,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-51.995,04	-24.730,00	-27.230,19	110,1
Avustukset	-189.169,83	-131.500,00	-305.292,63	232,2
Muut toimintakulut	-161.080,36	-70.150,00	-139.319,60	198,6
Toimintakulut	-1.628.976,35	-1.491.750,00	-1.722.914,24	115,5
Toimintakate	-1.152.018,02	-1.044.540,00	-1.277.655,49	122,3
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut			-190.278,23	-100
Rahoitustuotot ja -kulut			-190.278,23	-100
Vuosikate	-1.152.018,02	-1.044.540,00	-1.467.933,72	140,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6.049,80	-3.520,00	-1.527,22	43,4
Poistot ja arvonalentumiset	-6.049,80	-3.520,00	-1.527,22	43,4
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-757.268,34			
Satunnaiset erät	-757.268,34			
Tilikauden tulos	**-1.915.336,16**	**-1.048.060,00**	**-1.469.460,94**	**140,2**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.915.336,16	-1.048.060,00	-1.469.460,94	140,2

YLEISHALLINNON OSASTO	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	120.834,68	27.800,00	32.818,78	118,1
Tuet ja avustukset	90.934,10	72.100,00	44.706,58	62
Muut toimintatuotot	277.741,55	353.910,00	370.197,39	104,6
Toimintatuotot	489.510,33	453.810,00	447.722,75	98,7
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-726.795,14	-675.790,00	-698.335,17	103,3
Palvelujen ostot	-557.460,64	-629.470,00	-614.356,42	97,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54.627,50	-26.280,00	-28.271,39	107,6
Avustukset	-189.169,83	-131.500,00	-305.292,63	232,2
Muut toimintakulut	-180.567,93	-88.350,00	-157.589,56	178,4
Toimintakulut	-1.708.621,04	-1.551.390,00	-1.803.845,17	116,3
Toimintakate	-1.219.110,71	-1.097.580,00	-1.356.122,42	123,6
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut			-190.278,23	-100
Rahoitustuotot ja -kulut			-190.278,23	-100
Vuosikate	-1.219.110,71	-1.097.580,00	-1.546.400,65	140,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6.049,80	-3.520,00	-1.527,22	43,4
Poistot ja arvonalentumiset	-6.049,80	-3.520,00	-1.527,22	43,4

Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-757.268,34			
Satunnaiset erät	-757.268,34			
Tilikauden tulos	**-1.982.428,85**	**-1.101.100,00**	**-1.547.927,87**	**140,6**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1.982.428,85**	**-1.101.100,00**	**-1.547.927,87**	**140,6**

Sivistyslautakunta	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	93.905,24	84.180,00	145.108,01	172,4
Maksutuotot	87.205,93	71.000,00	67.601,51	95,2
Tuet ja avustukset	49.032,48	69.000,00	80.424,86	116,6
Muut toimintatuotot	538,27		4.589,89	-100
Toimintatuotot	230.681,92	224.180,00	297.724,27	132,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2.664.688,37	-2.760.530,00	-2.753.517,09	99,7
Palvelujen ostot	-908.494,80	-804.800,00	-895.745,70	111,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98.288,73	-100.900,00	-80.147,48	79,4
Avustukset	-82.965,72	-55.000,00	-53.808,69	97,8
Muut toimintakulut	-396.647,78	-405.990,00	-407.762,37	100,4
Toimintakulut	-4.151.085,40	-4.127.220,00	-4.190.981,33	101,5
Toimintakate	**-3.920.403,48**	**-3.903.040,00**	**-3.893.257,06**	**99,7**
Vuosikate	**-3.920.403,48**	**-3.903.040,00**	**-3.893.257,06**	**99,7**
Tilikauden tulos	**-3.920.403,48**	**-3.903.040,00**	**-3.893.257,06**	**99,7**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-3.920.403,48**	**-3.903.040,00**	**-3.893.257,06**	**99,7**

Elämänlaatulautakunta	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	25.407,39	7.500,00	17.060,34	227,5
Tuet ja avustukset	29.191,47	10.500,00	36.954,13	351,9
Muut toimintatuotot	4.606,64	1.500,00	2.595,50	173
Toimintatuotot	59.205,50	19.500,00	56.609,97	290,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-317.604,13	-300.990,00	-293.691,10	97,6
Palvelujen ostot	-241.006,20	-200.530,00	-202.459,37	101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44.162,83	-27.570,00	-23.126,61	83,9
Avustukset	-18.280,00	-16.000,00	-17.696,00	110,6
Muut toimintakulut	-192.261,10	-182.790,00	-188.096,83	102,9
Toimintakulut	-813.314,26	-727.880,00	-725.069,91	99,6
Toimintakate	**-754.108,76**	**-708.380,00**	**-668.459,94**	**94,4**
Vuosikate	**-754.108,76**	**-708.380,00**	**-668.459,94**	**94,4**
Tilikauden tulos	**-754.108,76**	**-708.380,00**	**-668.459,94**	**94,4**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-754.108,76**	**-708.380,00**	**-668.459,94**	**94,4**

SIVISTYS- JA ELÄMÄNLAATUOSASTO	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	119.312,63	91.680,00	162.168,35	176,9
Maksutuotot	87.205,93	71.000,00	67.601,51	95,2
Tuet ja avustukset	78.223,95	79.500,00	117.378,99	147,6
Muut toimintatuotot	5.144,91	1.500,00	7.185,39	479
Toimintatuotot	289.887,42	243.680,00	354.334,24	145,4
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2.982.292,50	-3.061.520,00	-3.047.208,19	99,5
Palvelujen ostot	-1.149.501,00	-1.005.330,00	-1.098.205,07	109,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-142.451,56	-128.470,00	-103.274,09	80,4
Avustukset	-101.245,72	-71.000,00	-71.504,69	100,7
Muut toimintakulut	-588.908,88	-588.780,00	-595.859,20	101,2
Toimintakulut	-4.964.399,66	-4.855.100,00	-4.916.051,24	101,3
Toimintakate	-4.674.512,24	-4.611.420,00	-4.561.717,00	98,9
Vuosikate	**-4.674.512,24**	**-4.611.420,00**	**-4.561.717,00**	**98,9**
Tilikauden tulos	**-4.674.512,24**	**-4.611.420,00**	**-4.561.717,00**	**98,9**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-4.674.512,24**	**-4.611.420,00**	**-4.561.717,00**	**98,9**

Tekninen lautakunta	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	246.054,94	293.000,00	249.502,09	85,2
Maksutuotot	25.789,70	17.000,00	23.483,81	138,1
Tuet ja avustukset	10.206,68	4.000,00	7.218,88	180,5
Muut toimintatuotot	956.527,92	971.520,00	976.863,89	100,6
Toimintatuotot	1.238.579,24	1.285.520,00	1.257.068,67	97,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-344.032,69	-292.790,00	-293.582,28	100,3
Palvelujen ostot	-805.529,48	-783.040,00	-721.410,62	92,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-397.474,83	-377.400,00	-352.587,80	93,4
Avustukset	-13.716,00	-15.000,00	-8.535,00	56,9
Muut toimintakulut	-18.753,14	-15.600,00	-17.999,20	115,4
Toimintakulut	-1.579.506,14	-1.483.830,00	-1.394.114,90	94
Toimintakate	-340.926,90	-198.310,00	-137.046,23	69,1
Vuosikate	-340.926,90	-198.310,00	-137.046,23	69,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-382.517,09	-387.140,00	-425.718,67	110
Poistot ja arvonalentumiset	-382.517,09	-387.140,00	-425.718,67	110
Tilikauden tulos	**-723.443,99**	**-585.450,00**	**-562.764,90**	**96,1**
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.330,00	2.332,17	100,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-721.111,82**	**-583.120,00**	**-560.432,73**	**96,1**

TEKNINEN OSASTO	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	246.054,94	293.000,00	249.502,09	85,2
Maksutuotot	25.789,70	17.000,00	23.483,81	138,1
Tuet ja avustukset	10.206,68	4.000,00	7.218,88	180,5
Muut toimintatuotot	956.527,92	971.520,00	976.863,89	100,6
Toimintatuotot	1.238.579,24	1.285.520,00	1.257.068,67	97,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-344.032,69	-292.790,00	-293.582,28	100,3
Palvelujen ostot	-805.529,48	-783.040,00	-721.410,62	92,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-397.474,83	-377.400,00	-352.587,80	93,4
Avustukset	-13.716,00	-15.000,00	-8.535,00	56,9
Muut toimintakulut	-18.753,14	-15.600,00	-17.999,20	115,4
Toimintakulut	-1.579.506,14	-1.483.830,00	-1.394.114,90	94
Toimintakate	-340.926,90	-198.310,00	-137.046,23	69,1
Vuosikate	-340.926,90	-198.310,00	-137.046,23	69,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-382.517,09	-387.140,00	-425.718,67	110
Poistot ja arvonalentumiset	-382.517,09	-387.140,00	-425.718,67	110
Tilikauden tulos	-723.443,99	-585.450,00	-562.764,90	96,1
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.330,00	2.332,17	100,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-721.111,82**	**-583.120,00**	**-560.432,73**	**96,1**

RAHOITUS	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Verotulot	4.782.368,60	4.892.000,00	4.755.296,79	97,2
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	1.367.792,00	1.563.050,00	1.879.999,00	120,3
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valtionosuudet	-579.178,00	-577.750,00	-551.328,00	95,4
Verotulojen menetysten korvaus	488.886,00	332.310,00	347.484,00	104,6
Valtionosuudet	1.277.500,00	1.317.610,00	1.676.155,00	127,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	35.332,42	30.320,00	29.798,74	98,3
Muut rahoitustuotot	13.386,37	8.400,00	19.883,75	236,7
Korkokulut	-110.993,82	-100.000,00	-91.160,98	91,2
Muut rahoituskulut	-399,67	-100	-140,02	140
Rahoitustuotot ja -kulut	-62.674,70	-61.380,00	-41.618,51	67,8
Vuosikate	**5.997.193,90**	**6.148.230,00**	**6.389.833,28**	**103,9**
Tilikauden tulos	**5.997.193,90**	**6.148.230,00**	**6.389.833,28**	**103,9**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**5.997.193,90**	**6.148.230,00**	**6.389.833,28**	**103,9**

HUMPPILAN KUNTA	Tilinp.	Budjetti	Toteutuma	Käyttö
TULOSLASKELMA	2024	2025	2025	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	486.202,25	412.480,00	444.489,22	107,8
Maksutuotot	112.995,63	88.000,00	91.085,32	103,5
Tuet ja avustukset	179.364,73	155.600,00	169.304,45	108,8
Muut toimintatuotot	1.239.414,38	1.326.930,00	1.354.246,67	102,1
Toimintatuotot	2.017.976,99	1.983.010,00	2.059.125,66	103,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4.053.120,33	-4.030.100,00	-4.039.125,64	100,2
Palvelujen ostot	-2.512.491,12	-2.417.840,00	-2.433.972,11	100,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-594.553,89	-532.150,00	-484.133,28	91
Avustukset	-304.131,55	-217.500,00	-385.332,32	177,2
Muut toimintakulut	-788.229,95	-692.730,00	-771.447,96	111,4
Toimintakulut	-8.252.526,84	-7.890.320,00	-8.114.011,31	102,8
Toimintakate	-6.234.549,85	-5.907.310,00	-6.054.885,65	102,5
Verotulot	4.782.368,60	4.892.000,00	4.755.296,79	97,2
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	1.367.792,00	1.563.050,00	1.879.999,00	120,3
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valtionosuudet	-579.178,00	-577.750,00	-551.328,00	95,4
Verotulojen menetysten korvaus	488.886,00	332.310,00	347.484,00	104,6
Valtionosuudet	1.277.500,00	1.317.610,00	1.676.155,00	127,2
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	35.332,42	30.320,00	29.798,74	98,3
Muut rahoitustuotot	13.386,37	8.400,00	19.883,75	236,7
Korkokulut	-110.993,82	-100.000,00	-91.160,98	91,2
Muut rahoituskulut	-399,67	-100	-190.418,25	90418,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-62.674,70	-61.380,00	-231.896,74	377,8
Vuosikate	-237.355,95	240.920,00	144.669,40	60
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-388.566,89	-390.660,00	-427.245,89	109,4
Poistot ja arvonalentumiset	-388.566,89	-390.660,00	-427.245,89	109,4
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-757.268,34			
Satunnaiset erät	-757.268,34			
Tilikauden tulos	**-1.383.191,18**	**-149.740,00**	**-282.576,49**	**188,7**
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.330,00	2.332,17	100,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1.380.859,01**	**-147.410,00**	**-280.244,32**	**190,1**

2.6 Tuloslaskelman toteutuminen

Humppilan kunta		TOTEUTUMAVERTAILU 01.01.2025-31.12.2025	
Ulkoinen	TA alkuper	Toteutuma	Poikkeama
TULOSLASKELMA	2025	2025 01-12	
Toimintatuotot			
Myyntituotot	412.480,00	444.489,22	-32.009,22
Maksutuotot	88.000,00	91.085,32	-3.085,32
Tuet ja avustukset	155.600,00	169.304,45	-13.704,45
Muut toimintatuotot	1.326.930,00	1.354.246,67	-27.316,67
Toimintatuotot	1.983.010,00	2.059.125,66	-76.115,66
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-4.030.100,00	-4.039.125,64	9.025,64
Palvelujen ostot	-2.417.840,00	-2.433.972,11	16.132,11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-532.150,00	-484.133,28	-48.016,72
Avustukset	-217.500,00	-385.332,32	167.832,32
Muut toimintakulut	-692.730,00	-771.447,96	78.717,96
Toimintakulut	-7.890.320,00	-8.114.011,31	223.691,31
Toimintakate	-5.907.310,00	-6.054.885,65	147.575,65
Verotulot	4.892.000,00	4.755.296,79	136.703,21
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	1.563.050,00	1.879.999,00	-316.949,00
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valtionosuudet	-577.750,00	-551.328,00	-26.422,00
Verotulojen menetysten korvaus	332.310,00	347.484,00	-15.174,00
Valtionosuudet	1.317.610,00	1.676.155,00	-358.545,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	30.320,00	29.798,74	521,26
Muut rahoitustuotot	8.400,00	19.883,75	-11.483,75
Korkokulut	-100.000,00	-91.160,98	-8.839,02
Muut rahoituskulut	-100	-190.418,25	190.318,25
Rahoitustuotot ja -kulut	-61.380,00	-231.896,74	170.516,74
Vuosikate	240.920,00	144.669,40	96.250,60
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-390.660,00	-427.245,89	36.585,89
Poistot ja arvonalentumiset	-390.660,00	-427.245,89	36.585,89
Tilikauden tulos	**-149.740,00**	**-282.576,49**	**132.836,49**
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.330,00	2.332,17	-2,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-147.410,00**	**-280.244,32**	**132.834,32**

2.7 Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

VEROTULOT 2025

			eur
	TA	TOT	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 845 000	3 706 629	-138 371
Osuus yhteisöveron tuotosta	303 000	301 887	-1 113
Kiinteistövero	744 000	746 778	2 778
Verotulot yhteensä	**4 892 000**	**4 755 294**	**-136 706**

	TULOVERO %	EUR	MUUTOS %
verovuosi 2017	22,00	6 457 454	-0,12
verovuosi 2018	22,00	6 326 214	-2,03
verovuosi 2019	22,00	6 756 824	6,80
verovuosi 2020	22,00	6 563 687	-2,94
verovuosi 2021	22,00	7 025 655	7,04
verovuosi 2022	22,00	6 908 558	-1,67
verovuosi 2023	9,36	3 603 834	-47,80
verovuosi 2024	9,30	4 782 368	32,71
verovuosi 2025	9,30	4 755 297	-0,56

VALTIONOSUUDET 2025

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely

			eur
	TA	TOT	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	418 190	434 016	15 826
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 144 860	1 131 983	-12 877
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		314 000	314 000
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionosuudet	-577 750	-551 328	26 422
Muut valtionosuudet/verotulomen.konpensaatio	332 310	347 484	15 174
Valtionosuudet yhteensä	**1 317 610**	**1 676 155**	**358 545**

2.8 Investointien toteutuminen

	INVESTOINNIT	TOTEUTUMAVERTAILU	1.1.2025-31.12.2025	
	MAA- JA VESIALUEET			
		TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
9201	**Maa- ja kiinteistöhankinta**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-10.000,00	-13.800,00	-3.800,00
	INVESTOINTIMENOT	-10.000,00	-13.800,00	-3.800,00
	INVESTOINTITULOT			
	KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI	40.000,00	32.167,00	-7.833,00
	INVESTOINTITULOT	40.000,00	32.167,00	-7.833,00
	INVESTOINNIT NETTO	30.000,00	18.367,00	-11.633,00
	RAKENNUKSET			
9303	**Kirkonkulman yhtenäiskoulu**	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT		-4.798,00	-4.798,00
	INVESTOINTIMENOT		-4.798,00	-4.798,00
	INVESTOINTITULOT			
	RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN		10.500,00	10.500,00
	INVESTOINTITULOT		10.500,00	10.500,00
	INVESTOINNIT NETTO	0	5.702,00	5.702,00
9305	**Kunnanvirasto**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-20.000,00	-3.100,10	16.899,90
	INVESTOINTIMENOT	-20.000,00	-3.100,10	16.899,90
	INVESTOINNIT NETTO	-20.000,00	-3.100,10	16.899,90
9310	**Päiväkoti Päivänpaiste**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-55.000,00	-53.097,71	1.902,29
	INVESTOINTIMENOT	-55.000,00	-53.097,71	1.902,29
	INVESTOINNIT NETTO	-55.000,00	-53.097,71	1.902,29
9315	**Talvisen työläismökki -hanke (2023)**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-15.000,00	-8.755,74	6.244,26
	INVESTOINTIMENOT	-15.000,00	-8.755,74	6.244,26
	INVESTOINTITULOT			
	RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	4.000,00	4.000,00	
	INVESTOINTITULOT	4.000,00	4.000,00	
	INVESTOINNIT NETTO	-11.000,00	-4.755,74	6.244,26

	KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
9404	**Muiden kaavateiden rakentaminen**	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-100.000,00	-22.172,19	77.827,81
	INVESTOINTIMENOT	-100.000,00	-22.172,19	77.827,81
	INVESTOINNIT NETTO	-100.000,00	-22.172,19	77.827,81
9411	**Teiden valaistus**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-30.000,00	-22.300,91	7.699,09
	INVESTOINTIMENOT	-30.000,00	-22.300,91	7.699,09
	INVESTOINNIT NETTO	-30.000,00	-22.300,91	7.699,09
9436	**Harjun alue**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT		-2.762,48	-2.762,48
	INVESTOINTIMENOT		-2.762,48	-2.762,48
	INVESTOINTITULOT			
	RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN		12.250,00	12.250,00
	INVESTOINTITULOT		12.250,00	12.250,00
	INVESTOINNIT NETTO	0	9.487,52	9.487,52
9455	**Muu viemärirakentaminen**			
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-100.000,00	-68.536,18	31.463,82
	INVESTOINTIMENOT	-100.000,00	-68.536,18	31.463,82
	INVESTOINNIT NETTO	-100.000,00	-68.536,18	31.463,82

	AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS			
9801	**Osakkeet**	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
	INVESTOINNIT			
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT			
	INVESTOINTIMENOT			
	INVESTOINTITULOT			
	KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI		38.683,23	38.683,23
	INVESTOINTITULOT		38.683,23	38.683,23
	INVESTOINNIT NETTO	0	38.683,23	38.683,23

	HUMPPILAN KUNTA			
	INVESTOINNIT	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
	INVESTOINTIMENOT			
	MUUT INVESTOINTIMENOT	-330.000,00	-199.323,31	130.676,69
	INVESTOINTIMENOT	-330.000,00	-199.323,31	130.676,69
	INVESTOINTITULOT			
	KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI	40.000,00	70.850,23	30.850,23
	RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	4.000,00	26.750,00	22.750,00
	INVESTOINTITULOT	44.000,00	97.600,23	53.600,23
	INVESTOINNIT NETTO	-286.000,00	-101.723,08	184.276,92

	TEKNISEN INVESTOINNIT KOHTEITTAIN	TA 2025	Toteutuma 2025	
	Kiinteä omaisuus			
kp	**Maa- ja vesialueet**			
9201	Maa- ja kiinteistöhankinta (Kiinteistö Oy Koivuniitty)	-10 000	-13800	maa-alueen osto
9201	Maa- ja kiinteistöhankinta / myynti (tontit)	40 000	32 167	tonttien myynti
	yhteensä	**30 000**	**18 367**	
	Talonrakennus / rakennukset			
9315	Talvisen työläismökki -hanke	-15 000	-8755,74	Talvisen remontointi (Valmis)
9315	Talvisen työläismökki -hankkeen avustus	4000	4000	Avustus saatu
9303	Kirkonkulman yhtenäiskoulu	0	-4798	Lukituslaitteiston uusiminen
9303	Kirkonkulman yhtenäiskoulun avustus	0	10.500	Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustus
9305	Kunnanvirasto	-20 000	-1450,1	Valaistussaneeraus (Kesken)
9305	Kunnanvirasto (Valaistussuunnitelma)	0	-1650	Valaistussuunnitelma (Kesken)
9310	Päiväkoti päivänpaiste	-55 000	-53097,71	Käyttövesisaneeraus (Valmis)
	Yhteensä	**-86 000**	**-55251,55**	
	Kiinteät rakenteet ja laitteet			
	PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET			
9436	Harjun alue	0	-2762,48	Kuntoportaiden yläpäiden levennys ja kaiteiden uusiminen, (2022–2025 kesken)
9436	Harjun alue (Valtio avustus)	0	12 250	Avustus
	Yhteensä		**9 488**	
	TIEVALAISTUS			
9411	Teiden valaistus (Niittykuja)	-30 000	-1222,26	
	Teiden valaistus (Orrontie)		-21078,65	
	Yhteensä	**-30 000**	**-22300,91**	
	KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN			
9404	Muiden kaavateiden rakentaminen (Puolimatkan alue)	-100 000	-22 172,19	Vt2 Parantaminen liittymäjärjestelyin Puolimatkan alueen kohdalla
	Yhteensä	**-100 000**	**-22 172,19**	
	VIEMÄRIVERKKO			
9455	Viemärirakentaminen ja peruskorjaus	-100 000	-68536,18	Viemärisaneeraus 22.-29.1.2025
	Yhteensä	**-100 000**	**-68536,18**	
	Kiinteät laitteet ja rakenteet yht.	**-330 000**	**-103 521,76**	
	OSAKKEET			
	Osakkeet myynti		**38 683,23**	
	Investoinnit yhteensä		-101723,08	

2.9 Rahoitusosan toteutuminen

Humppilan kunta		01.01.2025-31.12.2025	
Ulkoinen			
RAHOITUSLASKELMA	TA 2025	TOT 2025	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	240.920	144.669,40	96.250,60
Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoituksen korjauserät	-70.000	-87.887,43	17.887,43
Tulorahoituksen korjauserät	-70.000	-87.887,43	17.887,43
Toiminnan rahavirta	170.920	56.781,97	114.138,03
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-330.000	-199.323,31	-130.676,69
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4.000	26.750,00	-22.750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	110.000	158.737,66	-48.737,66
Investointien rahavirta	-216.000	-13.835,65	-202.164,35
Toiminnan ja investointien rahavirta	-45.080	42.946,32	-88.026,32
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennys	45.000	101.179,89	-56.179,89
Antolainauksen muutokset	45.000	101.179,89	-56.179,89
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-761.000	-675.000,00	-86.000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	760.000	450.000,00	310.000,00
Lainakannan muutokset	-1.000	-225.000,00	224.000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut		-1.195,09	1.195,09
Saamisten muutos		115.347,16	-115.347,16
Korottomien velkojen muutos		-17.361,72	17.361,72
Muut maksuvalmiuden muutokset		96.790,35	-96.790,35
Rahoituksen rahavirta	**44.000**	**-27.029,76**	**71.029,76**
Rahavarojen muutos	**-1.080**	**15.916,56**	**-16.996,56**
Rahavarat 31.12.		683.421,08	-683.421,08
Rahavarat 1.1.		667.504,52	-667.504,52
Rahavarojen muutos	**0**	**15.916,56**	**-15.916,56**

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Humppilan kunta 01.01.2025-31.12.2025
Ulkoinen

TULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	423.492,90	474.351,37
Maksutuotot	91.085,32	112.995,63
Tuet ja avustukset	169.304,45	179.364,73
Muut toimintatuotot	445.696,79	369.456,96
Toimintatuotot	1.129.579,46	1.136.168,69
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-4.039.125,64	-4.053.120,33
Palvelujen ostot	-2.132.465,83	-2.245.140,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-484.133,28	-594.553,89
Avustukset	-385.332,32	-304.131,55
Muut toimintakulut	-143.408,04	-173.772,57
Toimintakulut	-7.184.465,11	-7.370.718,54
Toimintakate	-6.054.885,65	-6.234.549,85
Verotulot	4.755.296,79	4.782.368,60
Valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionsosuus	1.879.999,00	1.367.792,00
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk.valtionosuudet	-551.328,00	-579.178,00
Verotulojen menetysten korvaus	347.484,00	488.886,00
Valtionosuudet	1.676.155,00	1.277.500,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29.798,74	35.332,42
Muut rahoitustuotot	19.883,75	13.386,37
Korkokulut	-91.160,98	-110.993,82
Muut rahoituskulut	-190.418,25	-399,67
Rahoitustuotot ja -kulut	-231.896,74	-62.674,70
Vuosikate	144.669,40	-237.355,95
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-427.245,89	-388.566,89
Poistot ja arvonalentumiset	-427.245,89	-388.566,89
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut		-757.268,34
Satunnaiset erät		-757.268,34
Tilikauden tulos	**-282.576,49**	**-1.383.191,18**
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.332,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-280.244,32**	**-1.380.859,01**

3.2 Rahoituslaskelma

Humppilan kunta 01.01.2025-31.12.2025
Ulkoinen

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	144.669,40	-237.355,95
Satunnaiset erät		-757.268,34
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-87.887,43	745.742,44
Tulorahoituksen korjauserät	-87.887,43	745.742,44
Toiminnan rahavirta	**56.781,97**	**-248.881,85**
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-199.323,31	-809.903,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26.750,00	135.750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	158.737,66	892.177,30
Investointien rahavirta	**-13.835,65**	**218.023,72**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**42.946,32**	**-30.858,13**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	101.179,89	7.633,64
Antolainauksen muutokset	**101.179,89**	**7.633,64**
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		660.000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-675.000,00	-695.000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	450.000,00	500.000,00
Lainakannan muutokset	**-225.000,00**	**465.000,00**
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-1.195,09	1.892,69
Saamisten muutos	115.347,16	-37.492,58
Korottomien velkojen muutos	**-17.361,72**	**-65.171,67**
Muut maksuvalmiuden muutokset	96.790,35	-100.771,56
Rahoituksen rahavirta	**-27.029,76**	**371.862,08**
Rahavarojen muutos	**15.916,56**	**341.003,95**
Rahavarat 31.12.	683.421,08	667.504,52
Rahavarat 1.1.	667.504,52	326.500,57
Rahavarojen muutos	**15.916,56**	**341.003,95**

3.3 Tase

Humppilan kunta	01.01.2025-31.12.2025	
Ulkoinen		EUR
TASE	**2025**	**2024**
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet		1.505,98
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2.336,14	19.653,72
I Aineettomat hyödykkeet	2.336,14	21.159,70
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset		
1.1 Maa- ja vesialueet (ilman arvonkorotuksia)	1.903.601,05	1.921.968,05
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset	1.903.601,05	1.921.968,05
2. Rakennukset	3.429.944,37	3.571.207,07
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2.098.530,55	2.183.881,41
4. Koneet ja kalusto	22.401,52	35.890,60
5. Muut aineelliset hyödykkeet	5.400,00	5.400,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	77.755,91	87.302,29
II Aineelliset hyödykkeet	7.537.633,40	7.805.649,42
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1.191.122,78	1.229.806,01
2. Muut lainasaamiset	184.113,60	285.293,49
3. Muut saamiset	44.512,25	44.512,25
III Sijoitukset	1.419.748,63	1.559.611,75
A PYSYVÄT VASTAAVAT	8.959.718,17	9.386.420,87
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	606.317,56	741.994,65
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	141.812,84	114.147,66
2. Lainasaamiset	85.739,15	98.443,91
3. Muut saamiset	147.999,70	125.647,74
4. Siirtosaamiset	75.502,05	92.484,50
II Saamiset	1.057.371,30	1.172.718,46
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	14.350,00	14.350,00
III Rahoitusarvopaperit	14.350,00	14.350,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	669.071,08	653.154,52
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	**1.740.792,38**	**1.840.222,98**
VASTAAVAA	**10.700.510,55**	**11.226.643,85**

TASE	2025	2024
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	6.669.793,86	6.669.793,86
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-977.493,01	403.366,00
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-280.244,32	-1.380.859,01
A OMA PÄÄOMA	5.412.056,53	5.692.300,85
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	51.307,89	53.640,06
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	51.307,89	53.640,06
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	12.353,01	12.353,01
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3.829,15	5.024,24
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	16.182,16	17.377,25
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
2. Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta (pa)	1.415.000,00	2.015.000,00
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	1.415.000,00	2.015.000,00
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	168.065,60	175.865,60
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	168.065,60	175.865,60
I Pitkäaikainen	1.583.065,60	2.190.865,60
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
1. Joukkovelkakirjalainat	1.950.000,00	1.500.000,00
2. Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	600.000,00	675.000,00
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	2.550.000,00	2.175.000,00
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
5. Saadut ennakot	27.007,18	1.000,00
6. Ostovelat	390.829,37	425.181,47
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	90.686,80	79.088,25
8. Siirtovelat	579.375,02	592.190,37
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	1.087.898,37	1.097.460,09
II Lyhytaikainen	3.637.898,37	3.272.460,09
E VIERAS PÄÄOMA	5.220.963,97	5.463.325,69
VASTATTAVAA	**10.700.510,55**	**11.226.643,85**

3.4 Konsernilaskelmat

Humppilan kuntakonserni	01.01.2025-31.12.2025	
ulkoinen		EUR
KONSERNITULOSLASKELMA	**2025**	**2024**
Toimintatuotot	1 985 379,01	1 953 953,30
Toimintakulut	-8 699 930,49	-8 829 542,54
Toimintakate	**-6 714 551,48**	**-6 875 589,24**
Verotulot	4 755 296,79	4 782 368,60
Valtionosuudet	2 467 197,92	2 085 005,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	19 742,29	26 305,85
Muut rahoitustuotot	29 645,80	21 385,23
Korkokulut	-82 061,13	-103 596,87
Muut rahoituskulut	-20 907,56	-20 835,20
Rahoitustuotot ja -kulut	-53 580,60	-76 740,99
Vuosikate	**454 362,63**	**-84 956,41**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-771 927,81	-607 891,91
Poistot ja arvonalentumiset	-771 927,81	-607 891,91
Satunnaiset erät		-757 268,34
Tilikauden tulos	-317 565,18	-1 450 116,66
Tilinpäätössiirrot	198	280,5
Tilikauden verot	-12 500,66	-13 142,79
Laskennalliset verot	1 701,40	2 635,60
Vähemmistöosuudet	132,31	223,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-328 034,13**	**-1 460 119,59**

Humppilan kuntakonserni 01.01.2025-31.12.2025

Ulkoinen EUR

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	266 607,22	-84 956,41
Satunnaiset erät		-757 268,34
Tilikauden verot	-12 500,66	-13 142,79
Tulorahoituksen korjauserät	-87 887,43	745 742,44
Toiminnan rahavirta	166 219,13	-109 625,10
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-270 437,48	-922 793,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26 750,00	135 750,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut	159 689,63	893 354,62
Investointien rahavirta	-83 997,85	106 311,46
Toiminnan ja investointien rahavirta	**82 221,28**	**-3 313,64**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	357 824,90	306 990,29
Antolainasaamisten vähennys	145 692,14	52 145,89
Antolainauksen muutokset	503 517,04	359 136,18
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-801 749,38	-248 617,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-849 588,53	-868 514,52
Lyhytaikaisten lainojen muutos	446 891,48	497 300,00
Lainakannan muutokset	-1 204 446,43	-619 832,28
Oman pääoman muutokset	56 667,49	78 829,79
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-1 214,10	1 835,13
Vaihto-omaisuuden muutos	26 804,71	-3 481,34
Saamisten muutos	729 002,50	695 881,89
Korottomien velkojen muutos	-217 949,73	-201 549,48
Muut maksuvalmiuden muutokset	536 643,38	492 686,20
Rahoituksen rahavirta	**-107 618,52**	**310 819,89**
Rahavarojen muutos	-25 397,24	307 506,25
Rahavarat 31.12.	919 664,68	988 533,31
Rahavarat 1.1.	945 061,92	681 027,06
Rahavarojen muutos	-25 397,24	307 506,25

Humppilan kuntakonserni 01.01.2025-31.12.2025

Ulkoinen EUR

KONSERNITASE	**2025**	**2024**
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	10 599,33	24 380,83
Aineelliset hyödykkeet	10 032 065,37	10 596 440,93
Sijoitukset	279 172,21	550 425,43
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 321 836,91	11 171 247,19
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	15 875,64	22 893,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15 875,64	22 893,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	65 697,36	92 558,65
Saamiset	1 279 610,60	1 284 090,35
Rahoitusarvopaperit	14 685,36	14 686,36
Rahat ja pankkisaamiset	904 979,32	973 846,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 264 972,64	2 365 182,31
VASTAAVAA	**12 602 685,19**	**13 559 323,41**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 669 793,86	6 669 793,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	2 943,40	2 950,00
Arvonkorotusrahasto	13 564,96	14 431,69
Muut omat rahastot	788 512,04	723 151,68
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-541 072,91	949 783,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-328 034,12	-1 460 119,61
OMA PÄÄOMA	6 605 707,23	6 899 991,12
VÄHEMMISTÖOSUUDET	877,77	1 010,08
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	17 179,95	24 221,24
Lahjoitusrahastojen pääomat	12 353,01	12 353,01
Muut toimeksiantojen pääomat	3 829,15	5 024,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	33 362,11	41 598,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	1 949 956,29	2 919 092,82
Lyhytaikainen	4 012 781,79	3 697 630,90
VIERAS PÄÄOMA	5 962 738,08	6 616 723,72
VASTATTAVAA	**12 602 685,19**	**13 559 323,41**

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet
Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat
Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus
Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus
Vaihto-omaisuutta ei Humppilan kunnassa ole. Hankinnat tehdään tarpeiden mukaan eikä varastokirjanpito ole käytössä.

Rahoitusomaisuus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely
Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saatu avustus on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2) perustelu, jos tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa on muutettu, sekä muutoksen vaikutukset
esittämistapaa ei ole muutettu

3) oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin
oikaisuja ei ole tehty

4) Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus
Humppilan Rivitalot Oy ja Asunto Oy Humppilan Kaartokallio on selvitystilassa. Lainasaamisten alaskirjaukset tehty emoyhtiöllä ja tasearvot romutettu.

5) aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset
aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia korjauksia ei ole tehty

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, tuloslaskelman sekä rahoituslaskelman, mikä on laadittu näiden sekä erikseen annettavien tietojen perusteella.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistetty osakkuusosuusyhtiötä, khall 182§/15

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisön keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta.

Vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhtiöiden taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseessa, jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan, jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointiero on kirjattu oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmasta sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto- sekä kiinteistöosakeyhtiöiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän osalta purku suoritettu v. 2024 marraskuussa.
Humppilan Rivitalot Oy ja Asunto Oy Humppilan Kaartokallio on selvitystilassa. Lainasaamisten alaskirjaukset tehty emoyhtiöllä ja tasearvot romutettu.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain	2025	2024
Yleishallintopalvelut	157 709,81	222 159,41
Opetus- ja kulttuuripalvelut	354 334,24	289 887,42
Teknisen hallinnon palvelut	617 535,41	624 121,86
Kunnan toimintatuotot yhteensä	**1 129 579,46**	**1 136 168,69**

7) Verotulojen erittely	2025	2024
Kunnan tulovero	3 706 629,83	3 755 362,11
Osuus yhteisöveron tuotosta	301 887,98	316 934,71
Kiinteistövero	746 778,98	710 071,78
Verotulot yhteensä	**4 755 296,79**	**4 782 368,60**

8) Valtionosuuksien erittely	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus(ilman tasauksia)	**434 016,00**	242 711,00
siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	**1 131 983,00**	1 125 081,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	**314 000,00**	0,00
Opetus ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	**-551 328,00**	**-579 178,00**
perusop.valmist.opetuksen arv.korjaus		0,00
Muut valtionosuudet		
Verotulomenetysten korvaus	**347 484,00**	488 886,00
Valtionosuudet yhteensä	**1 676 155,00**	1 277 500,00

9) Palvelujen ostojen erittely	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	**258 235,30**	304 519,65
Muiden palvelujen ostot	**1 874 230,53**	1 940 620,55
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**2 132 465,83**	2 245 140,20

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

ei ilmoitettavaa

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistosuunnitelma on uusittu 01.01.2013, ja sitä noudatetaan uusissa hyödykkeissä.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Kehittämismenot	3 - 5v
Aineettomat oikeudet	5 - 20v
Atk-ohjelmistot	3 - 5v
Muut	2 - 5v

Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset ja rakennelmat	25 - 50v
Tuotanto ja vapaa-ajan rak.	20 - 30v
Talousrakennukset	10 - 20v
Asuinrakennukset	30 - 50v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto
Kadut, tiet torit, puistot, ulkovalaisulaitteet 15-20%	15 - 20v
Sillat laiturit, uimalat	10 - 30v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30v
Viemäriverkko	30 - 40v
Pumppaamot	
Muut kiinteät koneet, ja rakenteet	10 -15v
Koneet ja kalusto	Tasapoisto
Atk-, muut laitteet ja kalusteet	3 - 5v
Kuljetusvälineet	4 - 7v

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista	**2025**	**2024**
	0	0

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2025	**2024**
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	32 533,00	11 812,24
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitto	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	32 533,00	11 812,24
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	286,34
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	286,34

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät	**2025**	**2024**
Satunnaiset kulut	0,00	757268,34
Satunnaiset erät yhteensä	0	757268,34

	2025	**2024**
15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	18 067,50	13 038,35
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	18 067,50	13 038,35

16) Erittely poistoeron muutoksista	**2025**	**2024**
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	2 332,17	2 332,17

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17) lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

ei ilmoitettavaa

18) arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

ei ilmoitettavaa

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaik. menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 505,98	19 653,72	0,00	21 159,70
Lisäykset tilikauden aikana				0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	0,00
Siirrot erien välillä				
Tilikauden sumupoisto	1 505,98	17 317,58		18 823,56
Arvonalennukset ja niiden palautus				
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	2 336,14	0,00	2 336,14
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 336,14	0,00	2 336,14

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät ra-kenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyö-dykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 921 968,05	3 571 207,07	2 183 881,41	35 890,60	5 400,00	87 302,29	7 805 649,42
Lisäykset tilikauden aikana	13 800,00	65 810,41				180 782,27	202 941,31
Rahoitusosuudet tilikaudella		10 500,00				19 868,00	30 368,00
Vähennykset tilikauden aikana	32 167,00						32 167,00
Siirrot erien välillä		57 451,37	113 009,28			170 460,65	0,00
Tilikauden sumupoisto		196 573,11	198 360,14	13 489,08			408 422,33
Arvonalennukset ja niiden palautus							
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 903 601,05	3 429 944,37	2 098 530,55	22 401,52	5 400,00	77 755,91	7 537 633,40
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 903 601,05	3 429 944,37	2 098 530,55	22 401,52	5 400,00	77 755,91	7 537 633,40

Kertynyt poistoero 1.1.	53 640,06
Muutokset	-2 332,17
Kertynyt poistoero 31.12.	51 307,89

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk, muut laina- ja muut saa-miset	
	Tytäryhteis.	Kuntayht.	Osakkuusyht ja osuudet	Muut osak-keet ja osuudet	Saamiset ty-täryht.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	689 752,80	285 041,34	429,70	254 582,17	329 805,74	1 559 611,75
Lisäykset						0,00
Vähennykset						0,00
Siirrot eri erien välillä						0,00
Hankintameno 31.12.	689 752,80	285 041,34	429,70	254 582,17	329 805,74	1 559 611,75
Arvonalennukset	38 683,23				101 179,89	139 863,12
Arvonkorotukset						0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	651 069,57	285 041,34	429,70	254 582,17	329 805,74	1 419 748,63

Pysyvät vastaavat yht. 8 959 718,17

Omistukset muissa yhteisöissä 2025

20) kuntayhtymäosuudet

21) tytäryhteisöt

22) osakkuusyhteisö

					Kuntakonsernin osuus (1 eur)	
			%-	Tilik. yli/	omasta	vieraasta
Kuntayhtymät	Y-tunnus	Kotipaikka	osuus	alijäämä	po:sta	po:sta
73 Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	0626288-8	Forssa	5,8824	30 961	787 684	119 303
74 Hämeen Maakuntaliitto, ky	0826048-0	Hämeenlinna	1,3200	62	19 590	7 039
Tytäryhteisöt						
50 Asunto Oy Humppilan Kaartokallio	0622506-7	Humppila	100	-97 717	-57 184	85 497
52 Asunto Oy Humppilan Kalliopuisto	0724339-8	Humppila	100	49	82 317	119 374
54 Asunto Oy Humppilan Kalliorinne	0783262-7	Humppila	100	49	116 466	205 549
51 Kiinteistö Oy Humppilanpaju	0429076-2	Humppila	100	31	93 182	161 228
56 Kiinteistö Oy Humppilan Yritystie 4	1597477-2	Humppila	100	46 787	331 064	372 708
58 Kiinteistö Oy Humppilan Säästötalo	0726267-9	Humppila	100	0	160 918	0
59 Kiinteistö Oy Humppilan Kauppakulma	0821745-8	Humppila	100	0	173 424	0
55 Humppilan Rivitalot Oy	0146433-3	Humppila	100	-101 049	-75 967	76 571
57 Humppilan Kaukolämpö Oy	0974262-5	Humppila	100	-135 413	587 272	557 422
Osakkuusyhteisö						
Humppilan Vesihuolto Oy	0146438-4	Humppila	20			

ei yhdistellä khall 182§/15

23) Saamisten erittely	**kunta 2025**		**kunta 2024**	
	pitkaik.	lyhytaik.	pitkäaik.	lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	485950,37	65739,15	601627,46	78443,91
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	1613,58	0,00	1708,49
Yhteensä	**485950,37**	**67352,73**	**601627,46**	**80152,40**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	1514,24	0,00	1514,24
Yhteensä	**0,00**	**1514,24**	**0,00**	**1514,24**
Saamiset osakkuus ja muilta omistusyhteisöiltä				
Lainasaamiset muilta	120367,19	0,00	140367,19	0,00
Myyntisaamiset	0,00	54757,37	0,00	50031,43
Saamiset yhteensä	**606317,56**	**123624,34**	**741994,65**	**131698,07**

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2025	2024
	lyhytaik	lyhytaik
Siirtyvät korot	30080,65	17048,38
Urheilukentän avustus AVI	0,00	25200,00
Ritarihanke ELY avustus 3-8/2024	0,00	21079,46
Ritarihanke ELY avustus 9-12/2024	16954,14	16954,14
PIRELY/6958/2024 Ympäristöh. Korvaus	0,00	4959,96
Koulutuskorvaukset v. 2025	1753,02	1470,78
Yhteensä	**48787,81**	**86712,72**

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25) Erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä

	konserni		kunta	
Oma pääoma	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Peruspääoma 1.1.	6 669 793,86	6 669 793,86	6 669 793,86	6 669 793,86
Peruspääoma 31.12.	6 669 793,86	6 669 793,86	6 669 793,86	6 669 793,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2 943,40	2 950,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	14 431,69	17 458,38	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	13 564,96	14 431,69	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	723 151,68	644 493,21	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	788 512,04	723 151,68	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-541 072,91	949 783,50	-958 114,39	418 761,60
Tilikauden yli/alijäämä	-328 034,12	-1 460 119,61	-280 244,32	-1 376 875,99
oma pääoma 31.12.	**6 605 707,23**	**6 899 991,12**	**5 431 435,15**	**5 711 679,47**

26) Erittely poistoeroista	kunta	
	2025	**2024**
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		
Humppilan yläaste	51 307,89	53 640,06

27) Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi 1.1.26 tai sen jälkeen	kunta	
Pitkäaikaiset velat	**2025**	**2024**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	1 415 000,00	2 015 000,00
Yhteensä	1 415 000,00	2 015 000,00

28) Joukkovelkalainakirjat		kunta	
		2025	**2024**
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		1 950 000,00	1 500 000,00
Sopimus 390191 350 000 - korko 2,1%	11.6.2026		
Sopimus 398020 500 000 - korko 2,14%	14.8.2026		
Sopimus 401133 300 000 - korko 2,16%	15.9.2026		
Sopimus 403699 300 000 – korko 2,19 %	12.10.2026		
Sopimus 406402 500 000 - korko 2,19%	30.10.2026		

29) Pakolliset varaukset	konserni		kunta	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
	0,00	0,00	0,00	0,00

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja muille osakkuus- ja omistusyhteisöille

	kunta 2025		kunta 2024	
Velat tytäryhteisöille	pitkäaik.	lyhytaik.	pitkäaik.	lyhytaik.
Ostovelat	0,00	24 954,74	0,00	27 707,70
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

	kunta 2025		kunta 2024	
	pitkäaik.	lyhytaik.	pitkäaik.	lyhytaik.
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	299,01
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	kunta 2025		kunta 2024	
	pitkäaik.	lyhytaik.	pitkäaik.	lyhytaik.
Ostovelat	0,00	7 569,25	0,00	5 557,39

	kunta	
31) Sekkilimiitti	**2025**	**2024**
Kunnalla ei ole luotollista tiliä käytössä	0,00	0,00

	kunta	
32) Muiden velkojen erittely	**2025**	**2024**
Muut velat muille (pa)	0,00	7 800,00
Liittymismaksut (pa)	168 065,60	168 065,60
Muut velat (la)	90 686,80	79 088,25

	kunta	
33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	**2025**	**2024**
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	18 503,90	25 989,72
Menojäämät	0,00	0,00
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	489 514,01	467 828,91
Korkojaksotukset	5 571,10	7 528,49
Muut siirtovelat la		
Työttömyysvakuutusmaksu	830,06	14 622,59
Kuel-maksut	53 375,54	53 795,46
Vel-maksut	11 580,41	10 897,20
Muut siirtovelat muille	18 503,90	37 517,72
Tapaturmavakuutusmaksu	0,00	0,00
Taloudellinen tuki	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	579 375,02	592 190,37

	konserni	
Laskennalliset verovelat	**2025**	**2024**
LA koroton vieras po	-1701,40	19 736,60
LA koroton vieras po	18035,20	-2 635,60

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

34) eriteltyinä velat, joista kunta on antanut vakuudeksi omaisuuttaan
35) erittely vakuuksista, jotka kunta on muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla antanut puolestaan

36) erittely vakuuksista, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
37) yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34–36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista
34-37) ei ilmoitettavaa

Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut

	kunta		konserni	
38) Vuokravastuut	**2 025**	**2 024**	**2025**	**2024**
Vuokravastuut yhteensä	0,00	0,00	50 853,74	69 668,25
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,00	0,00	25 112,07	27 377,78
Leasingvastuut yhteensä	**7 674,54**	**23 023,62**	**7 935,08**	**23 316,22**
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	7 674,54	15 349,08	7 935,08	15 492,29
Myöhemmin maksettavat	0,00	7 674,54	160,06	7 823,92

39) Takaukset saman konsernin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	2025	2024
Alkuperäinen pääoma	515000,00	582 000,00
Jäljellä oleva pääoma	158 474,00	211 587,90

	kunta		konserni	
40) Takaukset muiden puolesta	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Alkuperäinen pääoma	27 850,00	27 850,00	27 850,00	27 850,00
Jäljellä oleva pääoma	4 990,00	7 530,00	4 990,00	7 530,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.

	kunta		konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	19 450 767,00	18 365 348,00	19 450 767,00	18 365 348,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahas	24 897,00	19 708,00	24 897,00	19 708,00

	kunta		konserni	
41) Muut taloudelliset vastuut	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Arvonlisäveron palautusvastuu	654 787,59	435 599,48	723 336,41	519 802,77

4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42) Vakituinen henkilöstö henkilötyövuosina 31.12.

Vakituiset		2025	2024
Yleishallinto		5,42	5,36
Sivistyslautakunta	koulut, varhaiskasvatus	41,31	40,10
Elämänlaatulautakunta	kirjasto, kulttuuri, nuoriso, liikunta	3,21	2,41
Tekninen lautakunta		3,00	2,41
Tukipalvelut	siivous	7,90	7,25
Yhteensä		60,84	57,53

43) Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 039 125, 64	4 053 120,00
Aktivoidut henkilöstökulut		0,00
Henkilöstökulut yhteensä	4 039 125, 64	4 053 120,00

44) Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2025	2024
Keskusta	927,00	1 620,00
Kokoomus	431,00	608,00
SDP	888,17	1 276,00
Perussuomalaiset	236,00	356,00
Lounais-Hämeen Vihreät	68,40	135,00
Vasemmistoliitto	30	42,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 580,57	4 037,00

45) Tilintarkastajan palkkiot		2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot	BDO Audiator Oy	18 464,70	7 144,60
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot		0,00	0,00
Muut palkkiot		0,00	0,00
Palkkiot yhteensä		18 464,70	7 144,60

46) Intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole tavanomaista poikkeavia liiketoimia

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Viemärilaitoksen taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

Olennaiset tapahtumat viemärilaitoksen toiminnassa

Viemärilaitos vastaa jätevesiverkoston kunnossapidosta ja uuden verkoston suunnittelusta ja rakentamisesta sekä huolehtii jätevesien johtamisesta ja pumppaamisesta Jokioisten jätevedenpuhdistamolle. Palvelualueen tehtävänä on tarjota viemärilaitoksen toiminta-alueella sijaitseville kiinteistöille asianmukainen viemäröinti ja jäteveden käsittely. Palvelualueeseen kuuluvat jätevesien käsittelyyn liittyvät verkostot, rakenteet ja laitteet lukuun ottamatta jätevedenpuhdistamoa. Kunnanvaltuuston päätöksellä 29 §/21.6.2023 viemärilaitoksen tulosalueeseen lisättiin vuoden 2023 alusta kustannuspaikka 4315. Tekninen lautakunta vastaa viemärilaitoksen ja sen verkoston ylläpidosta.

Laskutettava jätevesimäärä vuonna 2025 oli 58816 m3 (v. 2024 57928 m3). Vuoden 2025 aikana uusia viemäriliittymissopimuksia tehtiin 2 kpl. Viemäriverkkoon liittyneitä kiinteistöjä Humppilassa on yhteensä 530 kpl.
Viemäriverkoston kokonaispituus oli talousarviokauden lopussa n. 49853 jm. Vuoden 2025 aikana ei rakennettu uutta viemäriverkostoa. Vanhaa betoniviemäriverkkoa sanerattiin sujuttamalla yhteensä 421 m. Verkoston ylläpitoon liittyvän häiriöpäivystystyön osalta palvelun tuottaminen jatkui ostopalveluna ilta- ja viikonloppuaikoina. Jätevesitaksan osalta taksa päivitettiin 1.10.2025 alkaen, jolloin taksan mukaisia käyttö- ja perusmaksuja korotettiin n. 15 %.

Toiminnan haasteiksi on tunnistettu mm. vuotovesien määrä viemärilaitoksen verkostossa, myytyjen jätevesikuutioiden vähentyminen sekä jätevedestä puhdistamolle maksettava suhteellisen korkea hinta. Hulevesiviemäröintien puuttuessa viemärilaitoksen toiminta-alueella kiinteistöjen kuivatusvedet on johdettu pääosin avo-ojiin ja on mahdollista, että niitä on johdettu joissain määrin myös viemärilaitoksen verkostoon. Vuotovesien määrää pyritään vuosittain vähentämään kartoittamalla sekä saneeraamalla verkostoa.
Kuntalaisilta, kesäasukkailta ja muilta kiinteistönomistajilta saapui jonkin verran yhteydenottoja teknisen toimialan viranhaltijoille liittyen jätevesien johtamiseen. Viemärilaitoksen ulkopuolisten alueiden osalta yhteydenotot ohjattiin osittain Forssan seudulliseen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikköön.

Vuoden 2025 tavoitteet

Vuoden 2025 tavoitteeksi on asetettu jätevesiverkoston ja siihen liittyvien rakenteiden ja laitteiden ylläpito sekä viemärilaitoksen toiminta-alueen kiinteistöjen liittyminen kunnan viemäriverkostoon. Jätevesiverkostoa saneerataan ja laajennetaan hyväksytyn vuosisuunnitelman mukaisesti sekä otetaan yhteyttä laitoksen toiminta-alueen kiinteistöjen omistajiin/haltijoihin niiltä osin kuin kiinteistöt eivät ole liittyneet viemärilaitoksen viemäriverkostoon tai hakeneet vapautusta viemäriin liittymisestä. Tavoitteen toteutumaa seurataan kunnanhallituksen päättämän talousarvion toimeenpano-ohjeen mukaisesti. Tekninen lautakunta ohjaa viemärilaitoksen toimintaa päättämällä vuosittain vuosityöohjelmasta. Ensisijaisesti pyritään saneeraamaan olemassa olevaa verkostoa, tekemään vuotovesiselvityksiä viemärilaitoksen toiminta-alueella sekä kasvattamaan laitoksen liittyjämäärää. Lisäksi jatketaan jätevesineuvonnan antamista viemärilaitoksen toiminta-alueella.

Olennaiset tapahtumat viemärilaitoksen taloudessa

Toimintatuottoja viemärilaitoksella oli yhteensä 245752,39 €, jotka koostuvat kerätyistä jäteveden perus- ja kulutusmaksuista (ulkoiset 230389,05 €, sisäiset 11493,34 €) ja liittymismaksuista (3870,00 €).
Vuotovesistä ja muista viemäriverkostoon johdetuista ylimääräisistä vesistä, yhteensä 66054 m3, aiheutui kustannuksia 74714,09 € (vuonna 2024: 91822 m3, 89984,58 €).

Kannattavuus

	2025	2024	2023	2022
Liikevaihto	245752,39	206631,76	194548,11	207247,25
Ostot tilikauden aikana	235757,57	267760,81	248359,79	147685,65
Suunnitelman mukaiset poistot	79525,99	73905,85	73114,78	71295,29
Muut henkilösivukulut	7276,99	10587,25	X	X
Muut liiketoiminnan kulut	1400,04	2040,04	X	X
Liikealijäämä	78208,20	147662,19	138757,45	18701,57

Taseyksikkö

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA

Ulkoinen/sisäinen

	01.01.2025 - 31.12.2025		01.01.2024 - 31.12.2024	
Liikevaihto				
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys tai vähennys				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot		245 752,39		206 631,76
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-21 341,80		-31 464,04	
Palvelujen ostot	-214 415,77	-235 757,57	-236 296,77	-267 760,81
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 102,00		-1 535,20	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-6 165,60		-9 047,46	
Muut henkilösivukulut	-9,39	-7 276,99	-4,59	-10 587,25
Poistot ja arvonalennukset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-79 525,99	-79 525,99	-73 905,85	-73 905,85
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-1 400,04		-2 040,04
Liikealijäämä		**-78 208,20**		**-147 662,19**
Muut rahoitustuotot ja kulut				
Korkokulut				
Korvaus peruspääomasta				
Tilikauden alijäämä		**-78 208,20**		**-147 662,19**

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA

Ulkoinen/sisäinen

Taseyksikkö

VIEMÄRILAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2025		31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-78 208,20		-147 662,19	
Poistot ja arvonalentumiset	-79 525,99		-73 905,85	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
Vuosikate		1 317,79		-73 756,34
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-68 536,18	-68 536,18	-63 774,60	-63 774,60
Rahoitusosuudet investointeihin				
Pysyvien vast. hyödykk. luov.tulot				
Toiminnan ja investointien rahavirta		-67 218,39		-137 530,94
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Kunnalta saatujen lainojen lisäys				
Muilta saatujen lainojen lisäys				
Muilta saatujen lainojen vähennys				
Kunnalta saatujen lainojen vähennys				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Pitkäaikaisten velkojen muutos/lisäys				
Saamisten muutos	215,43		10 677,36	
Korottomien velkojen muutos	-4 556,05	-4 340,62	15 468,01	26 145,37
Rahoituksen rahavirta		-4 340,62		26 145,37
Rahavarojen muutos		**-71 559,01**		**-111 385,57**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	-742 437,45		-670 878,44	
Rahavarat 1.1.	-670 878,44	**-71 559,01**	-559 492,87	**-111 385,57**

Taseyksikkö
VIEMÄRILAITOKSEN TASE

VASTAAVAA

	31.12.2025	**31.12.2024**
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1564,15	1 564,15
Liittymismaksut	60306,42	60 306,42
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	985166,41	986 159,50
Koneet ja kalusto	18327,16	28 323,88
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	1065364,14	1 076 353,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	54757,37	50 031,43
Siirtosaamiset, alv	23504,38	28 445,75
Saaminen kunnalta/yhdystili		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	78261,75	78 477,18
VASTAAVAA	**1143625,89**	**1 154 831,13**

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2346630,55	2 346 630,55
Edellisten vuosien yli/alijäämä	-2095089,04	-1 947 426,85
Tilikauden yli-/alijäämä	-78208,20	-147 662,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	173333,31	251 541,51
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	168065,60	168 065,60
Lyhytaikainen		
Ostovelat	48806,62	54 344,01
Siirtovelat, alv	10982,91	10 001,57
Velat kunnalta/yhdystili	742437,45	670 878,44
VIERAS PÄÄOMA	970292,58	903 289,62
VASTATTAVAA	**1143625,89**	**1 154 831,13**

Taseyksikkö
VIEMÄRILAITOKSEN TASE-ERITTELYT

VASTAAVAA

			31.12.2025
Maa-alueet			
Puhdistamon maa-alueet			1 564,15
Liittymismaksut			
Vattenfall	liittymismaksut	2009	21 505,52
		2011	22 612,20
Vesihuolto,Päiväkodin lisäliitt.		2018	2 040,00
		2017	9 588,70
Humppilan Vesihuolto		2015	1 380,00
Terveystalo		2024	3 180,00
			60 306,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet		*alkusaldo*	*986 159,50*
	lisäys		68 536,18
	poisto		69 529,27
			985 166,41
Muut koneet ja kalusto		*alkusaldo*	*28 323,88*
		lisäys	0,00
		poisto	9 996,72
			18 327,16
Lyhytaikaiset saamiset			
Humppilan Vesihuolto		jätevesimaksut	54 757,37
Siirtosaamiset		arvonlisävero	23 504,38
Saamiset yhteensä			78 261,75

VASTATTAVAA

Liittymismaksut ja muut velat		168 065,60
Ostovelat		48 806,62
Siirtovelat	arvonlisävero	10 982,91
Velat kunnalta/yhdystili		670 878,44

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT/Viemärilaitos

Toimintatuotot tehtävittäin	**2025**	**2024**
Liiketoiminnan vesi- ja jätevesimaksut	230 389,05	200 826,76
Vesihuollon liittymismaksut	3 870,00	5 805,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Viemärilaitoksen toimintatuotot yhteensä	**234 259,05**	**206 631,76**
Ostot tilikauden aikana		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	21 341,80	31 464,04
Viemärilaitoksen ostot yhteensä	**21 341,80**	**31 464,04**
Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	214 415,77	236 296,77
Viemärilaitoksen palvelujen ostot yhteensä	**214 415,77**	**236 296,77**

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
Samat peruskunnan kanssa.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT/Viemärilaitos
TASEEN VASTAAVAA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	muut koneet ja kalusto	Aineelliset yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 564,15	60 306,42	0,00	986 159,50	28 323,88	1 076 353,95
Lisäykset tilikauden aikana				68 536,18	0,00	68 536,18
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana						
Siirrot erien välillä						
Tilikauden sumupoisto				69 529,27	9 996,72	79 525,99
Arvonalennukset ja niiden palautukset						
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 564,15	60 306,42	0,00	985 166,41	18 327,16	1 065 364,14
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 564,15	60 306,42	0,00	985 166,41	18 327,16	1 065 364,14

Saamisten erittely	**2025**	**2024**
Myyntisaamiset omistusyhteisyhteisöiltä	54 757,37	50 031,43
Siirtosaamiset alv	23 504,38	28 445,75
Saamiset yhteensä	**78 261,75**	**78 477,18**

TASEEN VASTATTAVAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oman pääoman erittely	**2025**	**2024**
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 346 630,55	2 346 630,55
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 095 089,04	-1 947 426,85
Tilikauden yli-/alijäämä	-78 208,20	-147 662,19
Oma pääoma yhteensä	**173 333,31**	**251 541,51**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	168 065,60	168 065,60
Lyhytaikainen		
Ostovelat	48 806,62	54 344,01
Siirtovelat alv	10 982,91	10 001,57
Velat kunnalta/yhdystili	670 878,44	670 878,44
Pitkä- ja lyhyaikaiset velat yhteensä	**730 667,97**	**735 224,02**

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Humppilassa ___ / ___ 2026

Reija Kaario

Hannu Räsänen

Jaakko Haarala

Marko Huhtanen

Marita Ketola

Petra Penttilä

Rami Reunanen

Minna Ylikännö

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaan.
Suoritetusta tarkastuksesta on annettu kertomus.

Humppilassa ___ / ___ 2026

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Piia-Tuulia Rauhala

Tilintarkastaja, JHT

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

HUMPPILAN KUNTA

V.2025 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Kirjanpitokirjat säilytetään Humppilan kunnassa
paperitulosteina yleisiä säilytysaikoja noudattaen.

A. Peruskirjat
*kirjanpidon päiväkirja
*ostoreskontran päiväkirjat
*myyntireskontran päiväkirjat

B Systemaattiset kirjat
*pääkirja
*tasekirja

Tositelajit:
001 Muistiot
006 Jaksotukset
007 Vyörytykset
008 Tilinavausoikaisut
009 Käyttöomaisuusviennit
010 Tiliotetositteet
021 Myyntireskontra, viitesuoritukset
040 Ostoreskontra, suoritukset
301 Palkat
303 Populus-palkat
410 Ostolaskut, keskushallinto
450 Ostolaskut, liikelaitos
470 Sähköiset laskut
480 Verkkolaskut
600 Keskuskeittiön laskut
601 Sekalaiset laskut, yleishallinto
603 Verolliset vuokrat
605 Jätevesilaskutus
606 Vuokrat, asuinhuoneisto
610 Rakennusvalvonta
619 Sivistystoimen sekalaiset
620 Koulutoimen iltapäiväkerho
621 Leirimaksut
630 Tekninen, sekalaiset
640 Liittymismaksut, jätevesi
650 Päivähoidon laskutus
654 Päivähoidon laskutus (ei käytössä)
999 Konversio